

**T.C.
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FİLM VE DRAMA YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**BAŞLANGICINDAN BUGÜNE
TÜRK SİNEMASINDA DİN OLGUSUNUN
ELE ALINIŞINDAKİ YAKLAŞIMLAR
VE
DİN KARŞITI YA DA DİN SAVUNUCUSU OLMADAN
DİNDARLIĞI İŞLEYEN BİR SENARYO YAZMAK**

Yüksek Lisans Tezi

Arzu Uçar

İstanbul 2010

**T.C.
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FİLM VE DRAMA YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**BAŞLANGICINDAN BUGÜNE
TÜRK SİNEMASINDA DİN OLGUSUNUN
ELE ALINIŞINDAKİ YAKLAŞIMLAR
VE
DİN KARŞITI YA DA DİN SAVUNUCUSU OLMADAN
DİNDARLIĞI İŞLEYEN BİR SENARYO YAZMAK**

Yüksek Lisans Tezi

Arzu Uçar

Tez Danışmanı: Ufuk Ahıska

İstanbul 2010

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
GİRİŞ.....	1
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	2
KONUNUN KAPSAMI.....	3
1. BÖLÜM: İSLAM VE DRAMA ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	4
2. BÖLÜM: TÜRKİYE’DE SİNEMA VE DİN ARASINDAKİ ETKİLEŞİM.....	6
2.1. Tiyatrocular Dönemi.....	6
2.2. Geçiş Dönemi.....	7
2.3. Hazretli Filmler Akımı.....	8
2.4. Toplumsal Gerçekçi Sinema Akımı.....	9
2.5. Ulusal Sinema Akımı.....	9
2.6. Devrimci Sinema Akımı.....	11
2.7. Dini/Milli Sinema Akımı.....	12
2.7.a.Popüler Kültür ve Batılılaşma Eleştirisi.....	13
2.7.b.Başörtüsü ve İmamhatip Teması.....	14
2.7.c.Din Değiştirme ve Dindarlaşma.....	15
2.7.d.Dini/Tarihi Olay ve Kişiler.....	17
2.7.e.Politik Sistem Eleştirisi.....	18
2.7.f.İnanç Meseleleri ve Mistik Temaların Konu Edilişi.....	19
2.7.g. Ahlaki Konuların Tema Edilişi.....	20
3. BÖLÜM: Türkiye’de 2000’li Yıllarda Sinema ve Din.....	21
3.1. The İmam.....	21
3.2. Ademin Trenleri.....	22
4. BÖLÜM: TAKVA.....	25
4.1. Takva Filminin Dramatik Yapısı ve Objektifliği.....	25
5. BÖLÜM: ŞAKIRD.....	27
5.1. Şakird’in Yazım Süreci ve Din Olgusunun Kullanımı.....	27
5.1. ŞAKIRD (SENARYO).....	29
SONUÇ.....	143
KAYNAKÇA.....	145

ÖNSÖZ

Gerek senaryoyu gerekse tezi yazarken parlak fikirleri ve sıra dışı yorumlarıyla çalışmanın şu anki haline gelmesini sağlayan Ufuk Ahıska'ya,

Hikâyeler anlatmanın ne kadar gizemli ve özel olduğunu bana tekrar hatırlatan Ezel Akay, Semir Aslanyürek ve Gürsel Korat'a,

Derslerinde ufkumu açan Doç. Dr. Çetin Sarıkartal'a,

Romanlarını okurken bana ilham veren İhsan Oktay Anar'a,

Destekleri için Ayşe Sancak, Filiz Uygun Yüksel, Bünyamin Bayansal ve Mustafa Tunay'a,

Bu senaryoyu yazma fikrini aklıma düşüren Said Nursi'ye, onun hikâyelerine ve onlarla tanışmamı sağlayan anneme,

Çok teşekkür ederim.

ÖZET

BAŞLANGICINDAN BUGÜNE
TÜRK SİNEMASINDA DİN OLGUSUNUN
ELE ALINIŞINDAKİ YAKLAŞIMLAR
VE
DİN KARŞITI YA DA DİN SAVUNUCUSU OLMADAN
DİNDARLIĞI İŞLEYEN BİR SENARYO YAZMAK

Uçar, Arzu

Film ve Drama Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Ufuk Ahıska

2010, 146 sayfa

Bu çalışmada din olgusunu yoğun olarak barındıran ancak dini fayda-zarar bakımından tartmaya çalışmayan bir senaryo yazmaya çalıştım. Bu çerçevede Türk Sinema'sında din olgusunu ele almış filmleri inceledim. Bunu yapmaktaki amacım bu filmlerin din olgusunu olumlu ya da olumsuz bir biçimde ele alırken ne tür dramatik çatışmalardan beslendiğini ve bu çatışmaları ne şekilde işlediğini saptayarak yazacağım senaryoda din olgusunu nasıl olağan bir şekilde işleyeceğimi bulmaktır.

Anahtar Kelimeler: Din, Sinema, Takva

ABSTRACT

APPROACHES TO ADDRESS THE PHENOMENON OF RELIGION IN THE
TURKISH CINEMA FROM THE BEGINNING UNTIL TODAY
AND
WRITING A SCRIPT TO HANDLE RELIGIOSITY WITHOUT ANTI-
RELIGIOUS OR RELIGIOUS ACTIVISTS.

Uçar, Arzu

MFA in Film and Drama

Supervisors: Ufuk Ahıska

2010, 146 pages

I tried to write a screenplay in religion as a case containing dense but trying to weigh the benefits in terms of damage or non-religious. I've reviewed have discussed the phenomenon of religion in the Turkish Cinema's. My goal is that making in this movie religion cases as positive or negative manner when adressing what kind of dramatic conflict and fed, also conflict of how it works determined and will write the scenerio of religion cases, how an ordinary handle going to find.

Key Words: Religious, Cinema, Takva.

GİRİŞ

Bu çalışmada din olgusunu yoğun olarak barındıran ancak dini fayda-zarar bakımından tartmaya çalışmayan bir senaryo yazmaya çalıştım. İlk bölümde genel olarak İslam inancı ve drama arasındaki ilişkiden bahsettim. İkinci bölümde Türk sinema tarihini başından sonuna dek dönemler halinde ele alarak bu dönemlerde din olgusunu ele almış filmleri inceledim. Üçüncü bölümde yakın sinema tarihimizden din olgusunu ele almış iki film seçerek bunların dramatik yapıları üzerinde durdum. Dördüncü bölümde Takva filminin dramatik yapısı ve bu filmi din olgusunu ele almış diğer filmlerden farklı kılan unsurları ele aldım. Son bölümde ise kendi yazdığım senaryoyu ve yazım aşamasını ortaya koydum

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bir dramatik yapıtın özü çatışmalardan meydana gelir. Çatışma biçimini genelde bireyin istekleri ve buna karşı olan durumlar meydana getirir. Bireyin isteklerine karşı olan durumu meydana getiren güç Tanrı ise, bu durum Batı dramasında karakterin istekleri ve ödevi arasındaki çatışmaya dönüşür. Söz konusu olan İslamiyet inancı ise bu dramatik yapı nefis ve ödev arasındaki çatışma biçiminde kurulur.

Bu tezi yazarken sorguladığım problem İslamiyet inancını temel alan dramatik yapıda nefis ve ödev arasındaki çatışmanın nasıl kurulduğudur. Bu amaçla Türk sinemasının başlangıcından itibaren din olgusunu konu edinmiş filmlere bakarak bu çatışmanın nasıl var olduğunu inceleyeceğim.

Ömer Naci Soykan: “Sanat yaşam tarzının bir ifadesidir. Bu açıdan toplumların sanatlarına baktığımızda, onların nasıl yaşadıklarını, yani dünyayı, doğayı, toplumu, insanı nasıl algıladıklarını sanatlarından çıkarıyoruz” sözleriyle sanatın toplumun yaşayışıyla ilişki biçimini dile getiriyor.”¹

Ben de Türk sinemasını başlangıcından günümüze değin ele alarak, inceleyeceğim filmlerde toplumsal değişimlerin filmlerdeki din söylemleri üzerindeki izlerini bulmayı ve nefis ve ödev arasında kurulan çatışmanın Türk sinemasının başlangıcından günümüze dek nasıl kurulduğunu, nasıl biçimlendiğini saptamayı amaçlıyorum.

---

¹ Ömer Naci Soykan, Sanat Sosyolojisi, İstanbul: Dönence Basım ve Yayın Hizmetleri, 2009, s.11.

KONUNUN KAPSAMI

Bu tezi yazarken incelemelerimi Türk Sineması'yla sınırlı tuttum. Bunun sebebi, Türk Sineması ve dünya sinemasının dini ele alış biçiminde kurulan dinamiklerin çok farklı olmasıdır.

Siyasi ve sosyolojik değişimlerin filmlerin dramatik yapıları üzerinde rol oynayacağı düşüncesiyle Türk Sineması'nın yalnızca bir dönemine değil başlangıcından günümüze değin geçirdiği dönemlere bu tezde yer verdim.

Ayrıca filmlerde kullanılan ışıklandırma ve kamera tercihleri bu tezin konu kapsamı dışındadır, ele alınacak kısım filmlerin dramatik yapılarının nasıl kurulduğu olacaktır.

1. İSLAM VE DRAMA ARASINDAKİ İLİŞKİ

Her dramatik yapının özünde mutlaka bir istem vardır. Dramatik anlaşmazlık farklı istemlerin çatışmasından doğar ve mutlaka bir mücadeleyi gerektirir. Senaryodaki kahramanın (veya kahramanların) bir şey istemesi veya herhangi bir karşı durumu aşmaya çalışması sırasında, diğer kahramanların, koşulların, hatta doğa koşullarının ona karşı direnmesi durumunda meydana gelir. Yani kahramanların istemlerinin yaşamın gerçekleriyle çatışması anlamına gelir.²

İslamiyet inancını benimsemiş toplumlarda görsel sanat dallarında bireyin yaratana olan çatışmasına pek sık rastlayamayız. Genelde birey (kahraman) diğer kahramanlarla istem farklılıkları yüzünden çatışır, eğer işin içine Tanrı girecekse bu durum Tanrı'nın varlığını bir diğerine kanıtlama çabasına dönüşür. Her iki durumda da Tanrı direk olarak bu dramatik çatışmanın içinde yer almaz.

Bu durumla ilgili yapılan yorumlar şöyledir:

Sadık Yalsızuçanlar, dramatik ve trajik öğelere yabancı olan ve manevi gerçekliğin soyut bir dille yansıtıldığı İslam sanatında, Prometeci bir yaratıcılık anlayışının olmadığını ifade etmiştir. İslam dünyasının teknik anlamda dramatik öğeler içerse bile kültürel kodlar açısından dramaya yabancı bir dünya olduğunu dile getirmiştir. Bunun yanında Doğu ve Batı sanatlarının dram özellikleri bakımından önemli bir ayrım içerdiği, bunun gerçekliği kavrayışı ve yansıtılması yönüyle de ayrıştığına mutlaka belirtilmesi gerektiği üzerinde durmuştur.³

Metin And, “İslam dünyası” ve “drama” arasında şöyle bir ilişki kuruyor: İslam'ın yaşam görüşü, mutlak Tanrı ve kader anlayışı, bireyin, “muharrik”le (Tanrısal oynatıcı) çatışmasına, ona isyan etmesine ya da istem ile ödev arasındaki çatışmaya, dolayısıyla dramatik kavrama karşıdır. Dramatik sanatın en bireyci türü olan “Tragedyada umutsuz ve başarısız da olsa yaşam savaşının korku vericiliğinin, soylu bir düşüşün, yenilginin yarattığı beğeni Arap dünyası için yabancıdır. Arap dünyasının örnek kahramanı kendini böylesine boşa harcamayacak denli işini bilir ve Arap şairi de

² Semir Aslanyürek, Senaryo Kuramı, İstanbul: Pan Yayıncılık, 2007, s.95.

³ Sadık Yalsızuçanlar, “Görüntü ve Gerçek” SonsuzKare, Yıl:1, Sayı:2, (Temmuz 2003), s.7

kahramanını yaratırken onu boşu boşuna yazgıya, alınyazısına meydan okutmayıp, işi kitabına uydurur. Kişinin kendi yaşam çizgisini belirleyip kararlaştırması Arap'ın hiç düşünmeyeceği bir iştir. Bu yolda Tanrı'nın gücünden başka güç tanımaz.⁴

---

⁴ Metin And, "İslam, Din Adamları ve Tiyatro", Türk Dili Dergisi, No: 189, Haziran 1967, www.karagoz.net/islam_dinadamlari_tiyatro.htm 15-02-2007

2. TÜRKİYE’DE SİNEMA VE DİN ARASINDAKİ ETKİLEŞİM

Yalçın Lüleci’ye göre sinemanın Türkiye’ye geliş tarihi, aynı zamanda ülkemizde sinema ve din arasındaki etkileşimin de başlangıç tarihi olmuştur. Ülkemizde sinema filmleri yapılmaya başladıktan çok kısa bir süre sonra, filmlerde dini öğeler görülmeye başlanmış ve buna paralel olarak dindar kesimde sinemaya yönelik bir ilgi gelişmiştir.⁵

Türk sinemasında bazı film ve yönetmenler, dönem dönem, din adamlarının davranışlarını olumsuz göstermeleri nedeniyle dindar kesim tarafından olumsuz eleştirilere uğramıştır.⁶ Türk sinemasının din adamının olumsuz bir karakter olarak çizildiği filmlerin başında özellikle Milli Mücadelemizi anlatan tarihi filmler gelir. Bilindiği gibi Milli Mücadele yıllarını anlatan bazı edebi eserlerde, din adamları ve dindarlar, işgalci düşmanla işbirliği yapan, kurtuluş mücadelesine muhalif karakterler olarak kullanılmışlardır. Bu dönemi işleyen ve genelde romanlardan uyarlanan bazı sinema filmlerinde de durum benzerdir. Bu filmlerde de bazı din adamları, bağımsızlık mücadelemize karşı duran, sevimsiz ve ahlaksız kişiler olarak yansıtılırlar. Öyle ki bazı tarihi filmlerimizde, Milli Mücadelemiz, Kuvay-ı Milliyeci ve padişahçı-hilafetçi ikilemine oturtulmuş ve Milli Mücadele aslında Batıcı-aydın (Kuvay-ı Milliyeci), gerici-doğucu (padişahçı-hilafetçi) çevreler arasındaki bir mücadele, adeta bir iç savaş olarak takdim edilmiştir. Bu ikilemde, din adamına, genelde padişahçı-hilafetçi cephesinde yer biçilmiştir. Bir yanda vatani kurtarmak isteyen Kuvay-ı Milliyeciler, öbür yanda vatanın kurtarılmasını istemeyen, Milli Mücadele düşmanı, vatan haini din adamları (padişahçılar-hilafetçiler) vardır. Bu filmlerde işlenen teze göre, Milli Mücadele sanki Yunan, İngiliz, Fransız vb. işgalci emperyalistlere göre değil de, sadece padişahçılara-hilafetçilere karşı yapılmıştır. Mücadelenin sonunda da vatan bu gericilerden, bu hainlerden kurtarılmıştır.⁷

2.1. TİYATROKULAR DÖNEMİ

⁵ Yalçın Lüleci, *Türk Sineması ve Din*, İstanbul :Es Yayınları, 2008, s. 37

⁶ Orhan Ünser, “Din ve Sinema” *Antrakt*, Sayı:72, (Eylül 2003) s.20

⁷ Ömer Menekşe, “Türk Sinemasında Din ve Din Adamı İmajı, II. Uluslar Arası Dini Yayınlar Kongresi, 05-07 Kasım Ankara; . II. Uluslar Arası Dini Yayınlar Kongresi, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2005, s. 49-50

Yukarıda bahsettiğimiz duruma örnek teşkil edebilecek ilk filmler Muhsin Ertuğrul yönetmenliğinde çekilmiştir.

Ertuğrul'un 1932 yılında çektiği "Bir Millet Uyanıyor" filmi, Milli Mücadelemizi ele alır. Filmdeki Molla Said karakteri, işgalci güçlerle işbirliği yapan hain bir din adamı olarak canlandırılır.⁸ Filmin sonunda, Mehmetçik'i cephanede düşmana karşı hücum ederken görünürken, dış seste "Kalbinde kurtuluş için, zafer için iman, dilinde Allah'ın adı, Mehmetçik kükremiş aslanlar gibi saldırıyor. Mağrur düşman, acz içinde, korkak ve zelil. Selameti kaçmakta buluyordu." ifadeleri duyulur. Burada da Türk askeri için dini değerlerin önemli olduğunun Ertuğrul'un filminde de vurgulandığını görürüz.⁹

Muhsin Ertuğrul'un 1938 yılında çektiği Aynaroz Kadısı filminde Şeyhülislamın başkanlığındaki bir davada reşit olmamış bir Rus kızının mirasını manastırdan evvel ele geçirmeye çalışan bir Kadı'nın hileyle haklı çıkarılması hikaye ediliyor.

"Bu eserde, irticacı-gerici Hıristiyan ve Müslüman din adamlarının paraya ve kadına karşı tutkuları hicvedilmiş, taşlanmış ve Osmanlılar devrinde adalet kurumunun bozuk düzeniyle, bu düzeni temsil edenlerin hukuka ve ahlaka aykırı davranışları anlatılmıştır. Aynaroz Kadısı, örf ve adet komedisi türüne girmekle birlikte, karakter komedisi özelliklerini de taşır. Aslında, din adamlarının gizli dünyalarını anlatan tam bir kara mizahtır Aynaroz'un öyküsü."¹⁰

2.2. GEÇİŞ DÖNEMİ

Türk sineması "Tiyatrocular Dönemi" olarak adlandırdığımız Muhsin Ertuğrul damgasını vurduğu dönemden sonra 1939-1953 yıllarını kapsayan bir geçiş dönemi yaşar.

Bu dönemde yapılan bazı filmler, dindar kesim tarafından ciddi şekilde eleştirilmiştir. Çünkü, "1949'dan başlayarak dini kötü adamları da devreye girecektir. İşte Lütfi Ö. Akad'ın Vurun Kahpeye adlı istiklal savaşı filminde Aliye Öğretmen'i bir iftira sonucu taş ve sopalarla linç ettiren yobaz bir din adamıdır."¹¹ Film, tümüyle dinsel bir nitelik taşımasa da, içinde pek çok dini öğeyi içermektedir: Tümüyle olumsuz bir

⁸ Alim Şerif Onaran, Muhsin Ertuğrul Sineması, Ankara:Kültür Bakanlığı Yayınları, 1981, s.197-206

⁹ Lüleci, a.g.e., s.54.

¹⁰ <http://www.khaos.info/edebi-mevzular/6091-antik-yunan-mitolojisinden/>

¹¹ Agah Özgüç, Türlerle Türk Sineması, İstanbul: Dünya Kitapları, 2005, s.187

imam karakteri, mevlit sahneleri, yemin şekilleri vb.¹² Filmde Aliye Öğretmen'in temsil ettiği yenilikçi eğitim sistemine ve bağımsızlık mücadelesi veren Kuvayi Milliye birliklerine düşman bir karakter olarak çizilen Hacı Fettah tiplemesi tartışmaların odağında olmuştur. Aliye Öğretmen'in öğrencilerine marş söyleterek yürüttüğü bir sahnede, orada bulunan Hacı Fettah şunları söyler. “Görüyorsunuz, yüzü gözü açık namahramlar, erkeklerin kalbini fesada vermek için şarkı söyleyerek dolaşıyorlar. Bunlar melundur. Bunların eline çocuklarınızı teslim etmeyiniz.” Filmin diğer bir sahnesinde ise düşman kuvvetleriyle işbirliği yapacak kadar onursuz bir karakter olarak çizilen Hacı Fettah'ın ağzından şunları duyuyoruz: “Kuva-i Milliye denen o başıbozuk alayına katılmayınız. Onlar hem padişahın başını yiyecekler hem de düşmanı gazaba getirip ırzımızı payımal, malımızı yağma ettireceklerdir... Düşman gelirse gelsin malımıza, canımıza dokunmadıktan sonra ne zararı var.”¹³

2.3. HAZRETLİ FİLMLER AKIMI

Türk Sinemasında 1950'lerin ortalarında başlayan ve 1970'lere kadar süren ve çeşitli dini karakterlerin filmlere konu edildiğinden dolayı adı” Hazretli Filmler Akımı” olarak bilinen sinema akımı, sinema ve din ilişkisi bakımında önemli bir dönemdir. Bu akım çerçevesinde yapılan filmlerle, dindar kesim sinemaya karşı, önceki döneme nazaran daha yoğun bir ilgi göstermeye başlamıştır.¹⁴

Türk Sinema tarihindeki ilk dinsel çağrışımlı film, Hicri Akbaşı tarafından 1956'da yapılan “Aşıklar Kabesi Mevlana” adlı filmidir. Film dinsel temalardan çok Mevlana'nın yaşam öyküsü üzerine kurulmuştur. Bu filmden sonra yapılan dini filmler de, hep aynı çizgi izlenmiş, dinsel temalardan çok, dinsel kişilik-kahramanlar odak noktası olmuştur.¹⁵

Bu filmleri takip eden Nuri Akıncı'nın “Hazreti Ayşe” (1966), Muharrem Gürses'in “Hazreti Süleyman” ve “Saba Melikesi” (1966), Muharrem Gürses'in “Hacı Bektaş Veli” (1967), Tunç Başaran'ın “Hazreti Ali” (1969) filmlerinin en önemli ortak

---

¹² Özden Candemir, Türk Sinemasında Dini Filmler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir 1986, s.9.

¹³ Lüleci, a.g.e., s. 59-60.

¹⁴ A.g.e., s.62-63

¹⁵ Burçak Evren, “Yeşilçam ve İnanç Sineması”, Antrakt, Sayı:72 (Eylül 2003), s:12-13

yanı, dini konulardan çok dini kişilikleri-kahramanları tanıtma amacına yönelmiş, ticari filmler olmalarıdır.¹⁶

2.4. TOPLUMSAL GERÇEKÇİ SİNEMA AKIMI

Türk sinemasında Toplumcu Gerçekçilik, 27 Mayıs ertesini farklılaşan siyasal ve kültürel ortamın yarattığı kavramlardan biridir. Kabaca, Yeşilçam'ın geleneksel anlatım biçimlerinden farklı bir dille, gerçek yaşam kesitlerine dayalı, yalın bir anlatıma sahip toplumsal sorunlara değinen yerli filmler için kullanılmıştır.

Toplumsal gerçekçi sinema akımının önemli filmlerinden, Erksan'ın 1962 yılında çektiği "Yılanların öcü", Fakir Baykurt'un aynı adlı romanından uyarlamadır.

Filmin ana karakteri Bayram, tarlada çalışırken, şehirde gördüğü "Duş"u eşine şu sözlerle anlatır: "Yukarı böyle bir boru çıkıyor. Süzekli teneke gibi bir ağzı var. (eline aldığı çapanın ucunu göstererek) Su buradan dökülüyor. İki tanede kurnası var, birini çevirdin mi sıcak, birini çevirdin mi soğuk akıyor. Ayarlayıp giriyorsun altına, hiç kesilmiyor. Kendiliğinden akıyor. Allah tarafından gibi." Bu benzetmeyle seyirciye "ilahi" düzenin, nasıl düzgün ve eksiksiz işlediği iması veriliyor. Yine aynı filmde ana karakterlerden Irazca Hala'nın ağzından yaşanan olumsuzluklar karşısında Allah'a karşı hissettiği isyanı duyuyoruz: istemediği biriyle evlenen Fatma'nın durumunu gören Irazca Hala ellerini gökyüzüne kaldırarak: "Garip Fatma, kadersiz Fatma. Ne suçu vardı da Deli Hacali'ye yar ettin bunu." der. Yine bu filmde, camide vaaz veren imam, köyde yaşanan şiddet olayları konusunda şunları söyler: "Kendinize yapılan bir kötülüğe behemehal mukabele etmeye kalkışmayın. Ulu tanrımız, dünyadaki ufak tefek haksızlıkları düzeltmekten aciz midir? ... Hiçbir kötülük karşılıksız kalmayacaktır, ama bu dünyada ama öbür dünyada. Sabır kadar büyük meziyet, itidal kadar iyi huy, Allah nazarında mevcut değildir".¹⁷

2.5. ULUSAL SİNEMA AKIMI

Ulusal sinemacılar Türk kültürünü yansıtan, biçim ve içerik olarak Türklere özgü olan bir sinema yaratmanın gereğini ileri sürmüşlerdir.

---

¹⁶ A.g.e

¹⁷ Lüleci, a.g.e., s. 69

Ulusal sinemanın, dini öğelerinin en fazla kullanıldığı ve uzun yıllar üzerinde yorumların yapıldığı en önemli filmi, Refiğ'in 1973 yılında çektiği "Vurun Kahpeye" filmidir. "Vurun Kahpeye" filmi, Halide Edip Adıvar'ın aynı adlı eserinden daha önce Lütfi Ö. Akad (1949) ve Orhan Aksoy (1964) tarafından sinemaya uyarlanmıştır. Refiğ'in filmi 3. uyarlamadır.¹⁸

Orhan Aksoy, 1964 yılında çektiği "Vurun Kahpeye" filminde, Halide Edip Adıvarın orijinal eserinde ve Lütfi Ö. Akad'ın 1949'da çektiği "Vurun Kahpeye" filminde olmayan bir unsur eklemiştir. Bu unsur, Kuvayi Milliye komutanı Tahsin Bey'in, Aliye Öğretmen'e sevgi nişane olarak verdiği madalyondur. Refiğ, bu farklılığı Madalyonu Kuran-ı Kerim'e dönüştürerek devam ettirir. Fettah Hoca, Aliye Hanım'ı, Yunan kumandanın sevgili olmakla suçlayıp linç ettirdikten sonra Aliye Hanım'ın avucu açıldığında içinde Kuran'ı Kerim çıkmıştır. Bunun iki anlamı vardır: ikisinin arasındaki sadece kadın-erkek arasında bir gönül bağı değil, aralarında bir de birleştirici inanç, iman vardır. Vurun Kahpeye filmi gösterime girdikten sonra, daha önceki birinci ve ikinci çekimleriyle kıyaslanabilecek bir başarıyı yakalayamamıştır. "Ama buna karşılık özellikle muhafazakâr, İslami kesimde çok daha büyük sempati gördü. Sonuçta, tıpkı Halide Hanım'ın romanında ve diğer iki filmde olduğu gibi düşmanla işbirliği halinde bir yobaz tipi vardı ama buna karşılık, öğretmenin bizzat kendisi vardı. Öğretmenin imandan ayrılmamış bir tip olarak verilmesi o kesimde olumlu tepkiler uyandırdı."¹⁹

Halit Refiğ kendi çektiği "Vurun Kahpeye" filminin üçüncü versiyonunda filmin dramatik yapısıyla ilgili şunları söyler: "Vurun Kahpeye'yi yaparken istiklal marşını esas aldım. Yani oradaki görüş, oradaki din bağı ve oradaki batıya yaklaşım. Onu esas aldım. Bu bence işin gerçek özüne yaklaşımdı. Yani milli mücadele o ruhla kazanılmıştı. Ve orada şunu yapmak istedim ki, milli mücadeleye karşı çıkan yobazların varlığı, irtica meselesi bir gerçektir. Ama bunların oluşturduğu tehdit bir toptan din ve İslam düşmanlığına dönüşmemelidir. Çünkü milli mücadeleyi gerçekleştiren insanlar yobazlara rağmen inanmış insanlardı. Bu yorumu getirmek istedim. Lütfi ağabeyinin yaptığı Vurun Kahpeye de, o günün şartları içinde düşmanın açık seçik Yunan olduğu bile belli değildir. Çünkü o günün şartlarında biz eski düşmanlarımızla dost olmaya

---

¹⁸ A.g.e. s.78

¹⁹ Halit Refiğ, Sinemada Ulusal Tavır, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s.209-210

çalışıyorduk. Orhan Aksoy'un filmin Yunan olduğu daha açık belirtilir. O film 1964'de yapılmıştı. Kıbrıs hadiseleri dolayısıyla gerginliklerin arttığı bir yıldır. Ben önceki ikisinden farklı olarak sadece Yunan meselesini değil, onun arkasında neler olduğunu oraya koydum. Böylece Vurun Kahpeye'yi üçüncü defa yaparken hikayenin özünde, dramatik yapısında romandan farklı hiç bir şey yapmadan yorumda bazı farklılıklar getirdim.²⁰

2.6. DEVRİMCİ SİNEMA AKIMI

Devrimci sinemacılar, Türkiye'nin geri kalmışlığını anlatan, bunun nedenlerini sorgulayan ve kurtuluş yıllarını öğreten bir sinemadan yana tavır almışlardır.

1970 yılında Yılmaz Güney tarafından çekilen Umut filmi toplumun yoksul kesimlerine bir belgesel gerçekliğiyle yaklaşması ve başarılı sinema diliyle, Türk sinemasının bir dönüm noktasını niteliğindedir.²¹

Umut filminde din unsurunun kullanılış biçimi çokça olumsuz görüş belirtilmiş bir konudur.

Mesut Uçakan, Umut filminde din olgusunun kullanılış biçimiyle ilgili şunları söyler: “Önce bütün olayları -dini bile- sırf maddi ve sınıfsal bir açıdan değerlendirmekte dikkati çeker “Umut”. Manevi değerlerin, özellikle dinin saçmalığı anlatılmak istenir daha çok. İkinci olarak da, içinde bulunduğu kapitalist düzenin yetersizliği, bozukluğu sergilenmeye çalışılır. Bu düzende, kanunlar ve yöneticiler “parası olan”dan yanadır. Neticede bu düzen yetersizdir, değişmesi gerekir.”²²

Yalçın Lülecî bu konudaki yorumlarını şu şekilde dile getirir. Filmdeki hoca karakteri, ailenin küçük çocuğundan, içi su ile doldurulmuş bir tase bakarak definenin yerini onlara söylemesini ister. Hoca, daha sonra, definenin altında bulduklarını düşündükleri kuru ağacın yanına geldiklerinde, yanındakilere: “İrmağa girip, temizlenip, abdest alın. Sonrada yüz bir tane beyaz taş toplayıp getirin bana” der. Definenin bulunduğu zannedilen yerin etrafına, daire şeklinde dizilen taşlara ve kişilerin turnaklarına Arapça ifadeler yazılır. Hoca, defineyi bulmak için kazı yapan Cabbar ve arkadaşına “Dikkat etmek lazım oğul define her kılığa girip kaçabilir. Karınca olur, böcek olur, yılan olur, kuş olur... Defineyi kaçarken fark edipte, ona dokunursan derhal

²⁰ Halit Refiğ, Düşlerden Düşüncelere Söyleşiler, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, s.285.

²¹ Şükran Esen, 80'ler Türkiye'sinde Sinema, Beta Yayınları, s. 167

²² Mesut Uçakan, Türk Sinema'sında İdeoloji, İstanbul: Düşünce Yayınları, 1977, s. 96.

altına keser. Aslı neyse ona döner.” diye seslenir. Filmde çizilen bu “Hoca” tiplemesinin, şüphesiz İslam dinin ön gördüğü din adamı tipiyle uzaktan yakından bir benzerliği yoktur.²³

2.7. DİNİ-MİLLİ SİNEMA AKIMI

Güçlü bir dini ideoloji ve ahlak anlayışı içeren sinema, laik Türkiye’de 1970’lerde kırsal kesimden şehre göçün hız kazandığı zamanlarda başladı. Milli Sinema adı verilen bu tür ticari sinemanın değersiz filmlerine ve hem toplumsal hem de siyasal açıdan sol tarafta yer alan filmlere bir tepki olarak gelişti. İkinci gruptaki filmler, Yılmaz Güney’in açtığı yolda daha gerçekçi, özgün ve çağdaş bir sinema yaratmak amacıyla ticari sinemanın yerleşik kurallarına karşı mücadele verirken, Yücel Çakmak’ının etrafında toplanan küçük bir grup sinemadan uzaklaşmış muhafazakar ve geleneklerine bağlı seyirciyi sözde “Milliyetçi” hikayelerle geri kazanmaya çalıştı. Bu hikayeler ticari düşünceler çerçevesinde örülmüştü, ama daima barındırdığı dini bir mesaj vardır. (Milli Sinema aslen İslamcı Sinemaydı, ancak 163. Maddesi dini bu tür amaçlarla kullanmayı yasakladığından bu gerçek açıkça söylenemiyordu.)²⁴

Necip Fazıl Kısakürek, 17 Eylül 1943 tarihli Büyük Doğu dergisinde “Beyaz Perde” başlıklı yazısında şunları söylemiştir. “ Sinema, fikir ve ruhun emrine geçtiği takdirde şüphesiz ki azametli bir imkan ve inşa planı.. Fakat bugün bu planı dolduran cevher, bütün hüneri, körkütük nefisleri lif lif cezp etmekten ibaret bacak ve vücut hazretleridir. Gerisi, sadece bu (Hüdayi Nabit) kıymetin etrafında, bir yüzüğün ana taşını halkalayan kırıntı mücevherler gibi bir şey...”²⁵

Bazı sinema eleştirmenleri Kısakürek’in bu sözlerini Türk Sinemasındaki akımlardan biri olacak “Milli Sinema”nın ilk belirtisi olarak görmüşlerdir. Hazar, bir yazısında bu konuda “Arşivleri taradığımız zaman muhafazakar, Milli, Beyaz veya Dini adına ne dersek diyelim ülkemizdeki bu tip sinema akım arayışlarının Necip Fazıl’ın bu cümlelerinden sonra başladığını söyleyebiliriz.” ifadelerini kullanmıştır.²⁶

Milli Sinemacıların filmlerinde, popüler kültür ve batılılaşma eleştirisi, başörtüsü, din değiştirme, dini-tarihi olaylar ve kişilerin hayat hikayeleri, politik sistem eleştirisi, mistik ve ahlaki konular gibi bir takım temalar sıkça işlenmiştir.

²³ Lüleci, a.g.e., s. 82

²⁴ Gönül Dönmez Colin, Kadın, İslam ve Sinema, İstanbul: Agora Kitaplığı, s.50-51

²⁵ Salih Diriklik, Fleşbek, Cilt :1, İstanbul: Söğüt Ofset, 1995, s. 17

²⁶ M. Nedim Hazar, Milli Sinema’nın Serüveni, Antrakt , Sayı: 72 (Eylül 2003), s: 14.

2.7.a.Popüler Kùltür ve Batılılaşma Eleştirisi

BİRLEŞEN YOLLAR (YÜCEL ÇAKMAKLI, 1970)

Film üniversitede son sınıfını okuyan Bilal’le başlar. Bilal sınıfındaki kızın sinema teklifini ret eder, arkadaş olduklarını söyleyerek ona yüz vermez. Oturduğu fakir muhitte insanlarla arası çok iyidir, annesi onun evlerine sık sık gelen “dini bütün” Şükran adında bir kızla ya da onun gibi biriyle evlenmesini ister. Zira zamane kızları içki, kumar gibi kötü alışkanlıklara sahiptirler.

Feyza, Bilal’in yaşadığı fakir muhite yeni yaptırılan lüks apartmana taşınan zengin bir ailenin gece kulüplerinden çıkmaya şımarık kızıdır. Anne ve babası poker oynarlar, kızlarının gece geç saate eve sarhoş dönmesini anlayışla karşılarlar. Feyza’nın karakter çatışması henüz filmin başında kendini gösterir. Gittiği partide onu sevdiğini söyleyen, onunla aynı yaşam tarzına sahip Selim’e bu hayatın ona çok sıkıcı ve anlamsız geldiğini söyler. Eve döndüğünde annesini iyi bir anne olmamakla suçlar. Evdeki bu duruma alternatif oluşturan karakter başörtülü dadıdır. Feyza’ya onun ve ebeveynlerinin evdeki bereketi kaçıracağını, bu işin sonunun hayırlı olmadığını söyler. Feyza ile aynı üniversitede okuyan arkadaşları, Feyza’nın evine gelirler. Sokakta Bilal’i gördüklerinde Feyza’ya onunda aynı üniversitede okuduğunu ancak kendileri gibi olmadığını, hiçbir kıza yüz vermediğini, bir “sofu” olduğunu söylerler. İçlerinden biri fakülteye giden kültürlü bir insanın nasıl sofu olabileceğine aklının ermediğini söyler. Feyza onunla arkadaş olup doğum günü partisine getireceğine ve dans edecekleri üzerine arkadaşlarıyla bahse girer.

Feyza ve Bilal arkadaş olurlar, Bilal Feyza’ya yaşadığından farklı bir dünya (inanların dünyası) olduğunu orada herkesin daha samimi ve içten olduğunu, Avrupa özentisi çocukluk arkadaşlarını tanıyamadığını anlatır. Beyaz başörtülü annesiyle övündüğünden, evlerinde tülbentli küpten su içtiklerinden, ramazan kültürünü aynen yaşadıklarından bahseder. Onun hayatını yaşayan insanların şimdi inançsız ve batı taklitçisi oldukları için onlara acıdığını anlatır.

Feyza onu doğum gününe çağırdığında doğum gününün tasvirini şu şekilde yapar Bilal: “içki içerek, bizden olmaya bir müzikle tepinerek, happy birth day to you diye bağırarak.”

Bilal, Feyza’ya evlenme teklif eder ancak Feyza’nın ona yakınlaşmasının bir oyun olduğunu öğrendiğinde ondan ayrılır. Bilal Şükran’la, Feyza ise Selim ile evlenir.

Daha sonra Feyza, Selim'in yaşantısına dayanamaz, ondan ayrılarak tesettüre girer, kızını bir Müslüman olarak yetiştirir.

Film hakkında yapılan değerlendirmelerde, filmin, modern hayatın getirdiği yabancılaşma ve popüler kültüre, getirdiği eleştiri ve bu problemlerden çıkış yolu olarak manevi değerleri göstermesi ön plana çıkarılmıştır.

Dorsay, bu filmde kendini gösteren popüler kültür ve buna dayalı olarak ele alınan Batılılaşma eleştirisi hakkında şunları söylemiştir: “1970deki Türkan Şoray'lı Birleşen Yollar'la başlayarak Çakmaklı, İslamcıların pek sevdiği bir temel motifi ortaya atıyordu: günümüzün mekanikleşen, maddileşen, Batı değerlerine öykünen modern yaşamı içinde gerçek anlamda mutlu olamayan, kimliğini ve kişiliğini kanıtlamayan, özellikle genç insanların, inanç ve din yoluyla aradıklarına erişmesi, en azından yaklaşması aslında geleneksel Yeşilçam melodramında da çok yüzeysel biçimde (partiler, dans, özgür kadın-erkek beraberliği, içki, kumar vs.) verilen “Batı tarzı yaşam” eleştirisine bu tür filmlerde daha radikal ve rasyonel biçimde, adeta yeniden ele alınıp işlendiği de söylenebilir.”²⁷

2.7.b.Başörtüsü ve İmamhatip Teması

YALNIZ DEĞİLSİNİZ (MESUT UÇAKAN, 1990)

Serpil zengin bir ailenin tıp öğrenimi gören kızıdır. Annesi her akşam arkadaşlarıyla kumar oynar. Babası annesini sekreteriyle aldatır. Aynı evde yaşadıkları anneannesi ise dindar bir kadındır. Serpil anneannesinin ölümünden sonra yaşam ve ölümü sorgulamaya başlar. Önce sürekli ölüm ve kıyametle ilgili kitaplar okumaya, daha sonra girdiği çevrede tanıştığı dindar insanlardan namaz kılmayı öğrenerek namaz kılmaya başlar. Aynı üniversitede okuduğu başörtülü kız arkadaşının okula türbanıyla giremediğine, bu yüzden okulu bırakmayı düşündüğüne şahit olur. Onunla birlikte okul önünde türban yasağının kalkması için açlık grevi yapar. Bir gün eve geç saatte dönen annesi onun namaz kıldığını gördüğünde Serpil'i döver, daha sonra da Serpil'in kitaplarını yırtar. Serpil ailesinden ve eski çevresinden giderek uzaklaşır. Başını örter ve pardösü giyer. Onun bu durumda gören annesi delirdiğini düşünerek Serpil'i bir kliniğe yatırmaya karar verir. İyi arkadaş olduğunu yaşıtı kuzeni bile onu kliniğe yatmasının doğru olduğunu düşünür ve ona şöyle der: “Dini dogmaların peşinde mutluluk aramak

---

²⁷ Lüleci, a.g.e. s. 123-124

içindeki rahatsızlığı tatmin edilmemiş duyguları ele veriyor.” Annesinin eve getirdiği psikolog da Serpil’e onun kapanarak topluma aykırı tavırlar sergilediğini söyler. Serpil daha sonra sınava girmek için okula gittiğinde türbanı yüzünden sınıfa alınmaz. Bunun üzerine diğer türbanlı arkadaşlarıyla dertleştiğinde arkadaşı ona şunları söyler: “Aç açabildiğin kadar, bak o zaman ne kadar sağlıklı ne kadar akıllı oluyorsun. Bazılarına göre medeniyet bu.” Film Serpil’in kliniğe yatırılması ve “İrtica kurbanı Serpil ruh hastası oldu” başlıklı bir gazete haberiyle sona erer.

“The İmam” filminin senaristi Ömer Lütfi Mete “Yalnız Değilsiniz” filmi hakkında görüş beyan etmiştir. “Başörtü sorununu kendisine konu edinen “Yalnız Değilsiniz” filmini sanat kaygısından ziyade mesaj ve ideolojinin öne çıktığı bir film olarak değerlendiren Mete, bu tavrın o dönemde muhafazakar kesimin sanat eserine, estetik ününe, ihtiyaç duygusunun gelişmemiş olmasında kaynaklandığını vurgulamıştır.

28

Gönül Dönmez-Colin bu filmin karakterleriyle ilgili şunları söyler: “Yalnız değilsiniz derinlikten yoksun karakterler barındırır: feminist kadınlar, erkeksi ve duygusal açıdan dengesiz kişiler olarak gösterilirler; dini bütün olmayan kadınlar, kocalarını aldatırlar; genç üniversite öğrencileri vakitlerini partilerde harcar, uyuşturucu kullanır ve karşı cinsle flört ederler başörtüsü takma hakkını elde etmek için kutsal mücadele içinde olan kadınlar bile inandırıcılıktan o kadar yoksundurlar ki, filmin hutbelerle seyircilere nasıl bir ahlaki ders vereceği tam bir muammadır.”²⁹

2.7.c.Din Değiştirme ve Dindarlaşma

DANİMARKALI GELİN (SALİH DİRİKLİK, 1993)

Eğitim için Danimarka’ya giden Metin, orada tanıştığı bir kızla evlenme kararı alır. Beraber Türkiye’ye dönerek evlenirler. Kız Müslüman olur ve Hatice adını alır. Film, Hatice’nin Müslüman olduktan sonra eşiyle ve eşinin çevresiyle yaşadığı çatışmaları ele alır. Hıristiyanken ibadetini gerçekleştiren Hatice, Müslüman olmanın gerektirdiği gibi yaşamak ister. Kapanır ve namaz kılmaya başlar. Bir süre sonra eşi ve çevresi onun bu aşırı dindarlığından rahatsız olurlar. Filmin başında neden din değiştirmesi gerektiğini Metin’e soran Hatice şu cevabı alır: “Eğer çevrene uyum sağlamak, onlar tarafından dışlanmamak istiyorsan Müslüman olmalısın.” Buna göre

²⁸ Tuba Özden, Milli Sinema Dönüyor, <http://www.the-imam.com/html/sayfalar/basindan/006.html>

²⁹ Dönmez Colin, a.g.e., s. 54

İslamiyet kendinden olmayanı kabul etmeyen ona hoşgörü göstermeyen bir dindir. Buna karşılık Hatice evlendikten sonra ona İslamiyet hakkında hiçbir şey öğretmeyen kocasını suçlar ve madem hiçbir gereğini yerini getirmeyecekse neden Müslüman olduğunu sorar. Kocasına ona şu cevabı verir: “İslamiyet barışçıl bir dindir ve yeryüzündeki son dindir.” Filmde sürekli olarak Müslümanlık ve Hıristiyanlık, Müslümanlık ve Avrupalılık (gelişmişlik) karşılaştırılır. Hatice hem költürlüdür hem de İslam’ın gereklerini “Müslüman geçinenlerden” daha fazla yerine getirmektedir. Hatice kocasını dinini bilmemekle suçlar, onun gibilerinin hatasının “kalbi Müslüman beyni Avrupalı olarak yaşamaya çalışmak” olduğunu söyler. Hatice neden geri kalmış ülkelerin Müslüman ülkeler, gelişmiş ülkelerinse Hıristiyan olduğunun cevabını da görümcüsüyle televizyon izlerken bulur. Görümcüsü rahibelerle dolu bir Brezilya dizisi izlemektedir. Buna göre Müslüman ülkelerin batıya dolayısıyla Hıristiyanlığa özenmeleri onları bir açmazın içine sokmuş, geri kalmaya mahkum etmiştir.

Milli Akım sinemacılarının din değıştirme ve dindarlaşma temalı filmlerinde dramatik yapı üzerine Yalçın Lülecı ve Burçak Evren şunları söyler:

Milli Sinemacıların filmlerinde görölen temalardan biri de başka bir dine mensup bir kişinin İslam inancını seçmesi ve ya bohem hayat yaşayan kişinin, bir yakınının ölüümü, yaşadığı hayal kırıklıkları, karşı cinse duyduğı derin aşk gibi bazı olaylar ve tesadüfen karşılaşılan yaşlı bilge ve ya aynı yaş grubundan dindar bir arkadaşın etkisiyle dine yönelmesidir. Örneğın Çakmaklı ve Uçakan’ın filmlerinde karakterler, diğerkarakterlerin dini tutum ve davranışlarından etkilenererek daha dini bir hayat tarzını benimserler. Hayat tarzındaki bu değışim, filmin dramatik yapısını büyük ölçüde belirler. Dini hayat tarzını tercih eden karakter ile yakın çevresi arasında ortaya çıkan gerilim ve bu tercihi yapan karakterlerin ruhsal yapısında yaşanan çatışmalar, filmin önemli bir yönünü oluşturur.³⁰

Milli Sinemacıların filmlerinde görölen bu karakterler, çerçevesi iyi çizilmemiş, tek boyutlu, anlık değışim-dönüşümlere açık, naif birer tiplleme düzeyinde tasvir edilmişlerdir. Ayrıntılı karakter betimlemesi, bu sinema anlayışında sıklıkla kullanılan bir durum değildir. “boyutsuz, düşünce ve yaşam zenginliğinden yoksun, anlık değışim-

---

³⁰ Lülecı, a.g.e., s.121

dönüşümlere eğilimli tipler aynı zamanda bu sinemanın en kısa yoldan mesajını iletmeyi de oldukça kolaylaştırmıştır.³¹

2.7.d.Dini/Tarihi Olay ve Kişiler

SAHİBİNİ ARAYAN MADALYA (YÜCEL ÇAKMAKLI,1989)

Film birinci dünya savaşında Maraş'ın Fransız'lar tarafından işgali ve İmam önderliğindeki sivil kuvvetlerin işgale karşı koyuşlarını anlatıyor.

Fransız'ların Maraş'ı işgal edeceğini duyan Ali Sezai Hoca Müslüman kumandanları, diğer hocaları (Rafet Hoca, İzzet Derviş) toplayarak işgale karşı bir müdafaa cemiyeti kurar. Birlik ilk toplantısında birlik yemini için Kuran'a el basar. Kurtuluş birliğinde mücadeleyle ve iman gücüyle gerçekleşecektir.

Aslında örgütün başında Kumandan Arslan Bey vardır fakat baskın karakterler dini yönü ağır basan karakterlerdir. Kurdukları müdafaa cemiyetiyle aynı amaçta başka bir cemiyet kurulduğu öğrenilince onları kendilerine katmak görevini Rafet Hoca üstlenir. Gidip onlarla konuşur. Diğerleri ona saygı duyar ve müdafaa cemiyetine katılırlar. Örgütlenmek için adam bulma görevi İzzet Derviş'indir. Sokaklarda dolaşarak örgütlerine insan katar.

Ali Sezai Hoca, üstünlüğünü kabul etmelerini isteyen Fransız kumandana herkesin içinde haddini bildirir, cemiyetin örgütlenme toplantısında teşkilat planını o yapar. Kumandan Arslan Bey bile ondan emir alır, onun sözlerini dinler. Çünkü diğeri her ne kadar cesur ve deneyimli bir kumandansa da Ali Sezai Hoca vatanını seven bir din adamıdır ve onun yönlendirmesi daha doğrudur.

Filmde dini yönü ağır basan başka bir karakterde Sütçü İmam'dır. Ermenilerin yolda taciz ettiği iki çarşafı kadını korumak amacıyla onlara ateş eder, daha sonra da Fransız'lar tarafından aranmaya başlar.

Çatışmalarda Arslan Bey'in umudunu kaybettiği zamanlarda Ali Sezai Hoca ona sabretmesini öğütler ve onu yüreklendirir.

Fransızların kaleden Türk Bayrağını indirmesi sonucu Rafet Hoca hutbede sancaksız Cuma namazı kılınamayacağını söyler. Orada bulunan halktan kaledeki bayrağı yerine koyacak bir İslam gayreti göstermelerini ister.

---

³¹ Burçak Evren, Şimdi Onlar İktidar, Sonsuzkare, Yıl:1, Sayı:1, Mayıs: 2003

Film boyunca dini karakterlere halkın işgale karşı direncini İslam yoluyla sağlamlaştırma vatanın kurtulması için yapıcı kararlar verme misyonu yüklenmiştir. 60'lı yıllarda çekilmiş “Vurun Kahpeye” filmindeki din adamı burada tamamen zıt bir biçimde işlenmiş, din adamını iman sevgisi ve vatan sevgisini bir arada taşıyan karakter olarak yansıtmıştır.

2.7.e.Politik Sistem Eleştirisi

MİNYELİ ABDULLAH (YÜCEL ÇAKMAKLI, 1989)

Abdullah Mısır'ın Minyeli'nde büyümüştür. Annesi onun bir memur olmasını istemektedir. Abdullah okulun başarılı bir öğrencisiyken bir öğretmeniyle sorun yaşar ve okuldan ayrılp çalışmaya başlar. Önce hamallık yapar, sonra garsonluk daha sonra bir matbaada iş bulur. İşten arta kalan bütün zamanını kitap okumaya harcar. Bilgisi okuduğu kitaplarla ve tanıştığı insanlarla gittikçe artar. Okulda öğrenemeyeceği kadar çok şey öğrenir. Sırf annesinin dileğini yerine getirebilmek için dışarıdan lise diploması alır ve memur olur. Daha sonra da dindar bir kız olan Sevde ile evlenir.

Abdullah her akşam evine gelen insanlar İslam hakkında sohbet etmektedir. Onun bu sohbetlerini bir şeriat cemiyeti olarak algılayan biri Abdullah'ı şikayet eder. Abdullah hapse atılır.

Bütün sorgularda Abdullah'a bir şeriat cemiyeti kurduğu itiraf ettirilmeye çalışılır. Abdullah gördüğü işkencelere rağmen doğru bildiğinden başka bir şey söylemez.

Filmin büyük bölümü Abdullah'ın hapiste geçirdiği zamanı anlatır. Abdullah'ın sadece inanan ve ibadet eden bir Müslüman olduğu için hapse girdiği ve işkence gördüğü gerçeğinin sürekli altı çizilir. Bu anlatı Abdullah'ın rüyaları, emniyet müdürü ve bakanların konuşmaları, Abdullah'ın hapishane arkadaşlarıyla ettiği sohbetler, karısı annesi ve çocuklarının konuşmaları, onların çektikleri acılar üzerinden seyirciye aktarılır.

Abdullah bir işkenceden sonra hücrede uyurken rüyasına giren ak sakallı bir dede ona maharetin İslam'ı böyle zamanlarda yaşayıp imanını güçlendirmek olduğunu söyler.

Emniyet Müdürünü arayan Bakan, Prens'e karşı bir şeriat cemiyeti kurduğunu itiraf ettirmeleri gerektiğini; onlara gereken kişinin ille de bir suçlu olması

gerekmediğini; bu tür oluşabilecek ayaklanmalara karşı idam edilip örnek oluşturacak bir kurban aradıklarını söyler.

Kendisinin bu durumuna ağlayan annesine ve karısına trende rast geldikleri bir adam, Abdullah'ın hapiste olmasının kötü bir şey olmadığını söyler: “Para için, kadın için, intikam için hapsi göze alanlarla zindanlar doldu, din için Allah için hapsi göze alacak mert bulunmayacak mıydı?” der. Din için Allah için hapis yatan, idamı konuşulduğunda bunu da Allah'tan geldiği için hoş karşılayacak mert Abdullah'tı.

Abdullah hapiste diğer insanlarla kurduğu ilişkilerde hep öğretici-anlatıcı pozisyonundadır. Onlara Allah ve din sevgisi aşılar. Herkes onun sözünü dinler. Ölmek istemediği için isyan eden idam mahkumu bir adamı idamından hemen önce ahreti anlatarak sakinleştirir. Hapiste olması ve ölümü istenmesine rağmen bunu umursamayarak kendini çevresindekilere sürekli İslam'ın güzelliklerini anlatmaya adar.

2.7.f. İnanç Meseleleri ve Mistik Temaların Konu Edilişi

MÜMİN İLE KAFİR (YÜCEL ÇAKMAKLI, 1992)

Film Allah'a inanan ve inanmayan iki insanın karşılıklı diyaloglarından oluşur. İnanmayan adam (Kenan) inanandan (Hüseyin) kendisine Allah'ın varlığını ispat etmesini ister. Film boyunca bu iki farklı mekanlarda ve zamanlarda buluşarak din, Allah, peygamber, inanç konularında tartışırlar. Kenan, Hüseyin'den Allah'ın varlığına ilişkin ispat ister. Diğeri ona insanda imanın tam olduğu zaman ispata gerek olmadığını anlatır. Film boyunca Hüseyin'in sabırlı açıklamaları ve Kenan'ın mantık arayışlarına tanık oluruz. Karakterlerin gittikleri mekanlardan sadece yaptıkları işlere dair çıkarımlar yapabiliriz. Bunun dışında filmde karakterlerin hayatlarından, tanıdıkları başka insanlardan yada yan hikayelerden hiç birinin izine rastlanmaz. Film bir karşılıklı ikna etme çabasıyla sürüp gider. Kenan'ın direnci yavaş yavaş yıkılır, sonunda Allahın varlığına rüyasında duyduğu ezan sesi yoluyla inandığını görürüz.

2.7.g. Ahlaki Konuların Tema Edilişi

REİS BEY (MESUT UÇAKAN, 1988)

Film bir hakimin bir gence suçsuz yere idam ettirmesi ve gencin suçsuz olduğu kanıtlandıktan sonra hakimin yaşadığı karakter değişimini ele alır.

Reis Bey (Hakim) hiç evlenmemiş, hiçbir yakını, arkadaşı hatta bir evi bile olmayan, emekliliği gelmiş bir hakimdir. Üçüncü sınıf bir otel odasında yaşar. Kendi dahil hiçbir şeyi sever görünmez. Karşısına getirilen sanıkların en ufak bir suçları bile

onlara en ağır cezaları vermesine yeter. Dayanağı şudur: dışarıdaki masum insanları korumak. Oysa yan odasında kalan hasta kızın acı çektiği için bağırması bile onu rahatsız eder ve kızı polise şikayet etmekle tehdit eder.

Suçsuz gencin idam olayına kadar hakim karakteri “adalet” sözcüğünü hayatının merkezine yaymış; tavizsiz, sert bir tutum sergiler. Ağzına pelesenk ettiği laflar vardır: “merhamet ağızların iğrenç sakızlarıdır, zaafın ve merhametin adalette yeri yoktur” vs. En ufak bir insanca zaafını göremeyiz. Karakter yapısı tamamı ile tek yönlü çizilmiştir.

İdam olayından sonra gencin suçsuz olduğunu anlayan reis bey istifa eder. Filmin bundan sonraki kısmında bambaşka bir adam izleriz. Etrafındaki insanlara “daha önceden hor gördüğü, özellikle suç geçmiş olanlara” babacan bir tavırla yaklaşır. Onlara merhamet duygusu aşılama için nasihatler vermeye başlar.

“Merhamet” bütün nasihatlerinin ana konusu olur. Bu vaaz niteliğindeki nasihatler (bir kahvede kumar oynayanları etrafına toplar) diğer Milli Sinema filmlerindeki gibi direk dinle alakalı değildir. Merhamet duygusu üzerinden kişinin ahlaklı ve doğru yola yöneltilebileceği mesajları her seferinde farklı ifadelerle Reis Bey tarafından anlatılır.

Gencin idamından sonraki kısımda bir u dönüşü yaşayan karakterin hiç bi içsel hesaplaşması, önceki davranışlarından kendinde kalan tavırlar filmde gösterilmez. Sanki bir büyüünün etkisinden birden bire kurtulmuşçasına halkın arasına karışıp “vaaz veren” bir insana dönüşmesi tamamen inandırıcılıktan uzaktır.

3. 2000' Lİ YILLARDA SİNEMA VE DİN

Türk sinemasının ilk örneklerinden günümüze değin irdelediğimiz filmlerde sinemanın dini ele alış biçimini hep taraflı olarak filmlere yansıdığını gördük. Günümüzde bu durumun farklılaşarak daha objektif bakışlarla filmler yapıldığını söyleyebiliriz.

Tuba Özden Deniz Türk sinemasının din ile imtihanı başlıklı yazısında bu konuyla ilgili şunları söylüyor: “Din, sadece ülkemizde değil dünyada da sinema için vazgeçilmez bir konu. Türkiye'nin bu kaynaktan beslenmesi şimdiye kadar ne yazık ki problemlili olmuş. Fakat son dönem Türk sinemasında yapılan filmler eskiye nazaran daha ümit verici görünüyor. İlgi, merak, sömürü... Amacı ne olursa olsun karakterlerin işlenmesinde daha özenli davranıldığı ortada. Daha önce görmezden gelinen din bir şekilde sinemada yer bulmaya başladı. Problemlili de olsa dinî kavramların sinemaya yeniden girmesi bir açılım şüphesiz.”³²

Bu bağlamda 2005 yapımı The İmam filmiyle 2007 yapımı Adem'in Trenleri filmlerinin din olgusunu ele alış biçimleri bakımından inceleyeceğiz.

3.1. THE İMAM

(İSMAİL GÜNEŞ, 2005)

Emrullah, imam hatipten mezun olup daha sonra üniversitede bilgisayar mühendisliği okumuş, yurt dışında yüksek lisans yapmış ve üniversiteden arkadaşı Mert ile İstanbul'da bir yazılım şirketi kurmuştur. Bir gün imam hatip lisesinden arkadaşı olan imam Mehmet çalıştığı şirkete gelerek onu ziyaret eder. Filmdeki ilk çatışma burada başlar. Çünkü Emrullah ismini Emre olarak değiştirmiş ortağına bile imam hatip lisesi mezunu olduğunu söylememiştir. Bunu duyan ortağı onunla alay eder. Emrullah'ın buna kızdığını görünce bu tutumunu bir yana bırakır ve komik olanın kendisinden imam hatipli olduğunu saklaması olduğunu söyler. Bu iki ortak ve arkadaş arasındaki farklılıkları görmemizi sağlayacak birkaç sahneyi hemen bunun arkasından izleriz. Emrullah mide kanseri olan imam Mehmet'e çok ilgili davranır. Onu evine götürür. Özel bir hastaneye yatırır. Başında bekler ve ona çoğunlukla imam hatipteyken olduğu gibi “pirim” diye hitap eder. Bazı zamanlarda da bir cemaat hitap şekli olan

---

³² Tuba Özden Deniz, Türk Sineması'nın Din İle İmtihanı, <http://www.tumgazeteler.com/?a=2643796>

“mübarek”i kullanır. Ortağı Mert ise alkol alır, bir playboy gibi giyinir, onların değimiyle hatun ayıklar vs.

Mehmet’in köyünde ramazan ayı boyunca imama ihtiyaç vardır. Emrullah bu iş için gönüllü olur. Kendisiyle “tezekli hayaller” kurduğu için dalga geçen ortağına gitme sebebinin iş dünyasının acımasızlığından arınmış bir ramazan geçirmek olduğunu, köyün ona değil onun köye muhtaç olduğunu söyler. Bu bir çeşit iman tazelemedir. Ayrıca imam hatipli olduğunu gizlediği için suçluluk duygusuna kapılmıştır.

Film eski imam hatipli, alkol almayan Emrullah’ın karşısına alkol alan, bir çok kadınla ilişkisi olan Mert’i koyar. Ancak bu karakter betimlemeleri Milli Akım filmlerinin Yeşilçam prototipli iyi-kötü tiplerinden daha özenli çizilmiştir. Mert alkol alır, partilere gider ancak arkadaşının köye imam olarak gitmek istemesini anlamaya çalışır, saygı duyar ve o köydeyken imam Mehmet’le ilgilenir.

Emrullah, Amerikan tarzı motoruna atlayarak köye gider. Köylülerden bazıları özellikle hacı Feyzullah onun uzun saçlı olmasını yadırgar. Emrullah, köylülere namaz kıldırır, çocuklara ders verir, ders bittikten sonra rahleden Kuran’ı indirip yerine diz üstü bilgisayar koyar ve çocuklara bilgisayar kullanmasını öğretir. Rahleden Kuran’ın kaldırılıp yerine bilgisayarın gelmesi, Emrullah’ın uzun saçları, motora binmesi aynı zamanda alkol almaması ve namaz kılması, köydeki dilek ağacına karşı çıkması ve bunu batıl inanç olarak yorumlaması, İslam’ın geri kalmış bir alt-kültür olarak algılanmasına bir karşı duruştur. Bir imam hatiplide bir bilgisayar mühendisi olabilir, modern bir şekilde yaşayabilir.

Bunun yanında muhtarın kızını traktörüyle köyün dışında yağmurun altında çamura saplanmış olarak gören Emrullah onu motoruna bindirir ve köye götürür. Bunu gören köylüler onun genç bir kızı motoruna bindirmesini hoş karşılamazlar. Emrullah ise kendini net bir biçimde savunamaz. Bunun iyi yada kötü bir davranış olup olmadığı sorusu muallakta bırakılır.

Emrullah’ın imam hatipli olmasıyla ilgili iç hesaplaşması bir rüya ile anlatılır. Emrullah, rüyasında annesinin ona sitem ettiğini görür. Çünkü bir alim olmamış onun yerine mühendis olmuştur. Rüyasında annesi muhtarın kızı Zehra’dır. Bunun nedenini daha sonra filmde göremeyiz.

Film din olgusunu ele alış biçimiyle eski örneklerinden çok daha objektif bir duruş sergilese de dramatik yapısındaki eksiklikler ve mantık hataları nedeniyle olumlu bir etki bırakmaz.

3.2. ADEM'İN TRENLERİ

(BARIŞ PİRHASAN, 2007)

Filmin kahramanı Hasan hoca, köylülerin yardımıyla geçinen bir köy imamıdır. Hasan hoca, görev yaptığı bir köyde, Bekir diye birinin kirletip terk ettiği Hacer'i ailesinden korumak için nikahına alır. Hasan hoca, yoksulluğuna rağmen Hacer'e ve dünyaya getirdiği Fatmacık'a karşılık beklemeden yıllarca kol kanat gerer. Hasan hoca, zaman içinde ikisini de çok sevmiştir ancak kendisinden ayrıldıklarında acı çekmemek için sevgisini belli etmemiştir. Fatmacık, küçük bir çocuğun bir babadan beklediği sıcaklığı onda bulamaz, ama her zaman babasının onu bir gün daha fazla seveceğine inanır. İki tarafında kabullendiği bu yaşam, ramazan ayı dolayısıyla Manisa'nın uzağındaki 20 hanelik küçük bir köye Hasan hocanın geçici imam olmasıyla değişir. Fakir, fakat sevecen insanların yaşadığı, ramazan ayında bir imamları olmasından başka dertleri olmayan bu küçük yerleşim yerinde, hiç ummadığı biçimde Bekir'le karşılaşır ve bir emanet gibi yıllarca yanında barındırdığı Hacer ve Fatmacık'ı ona iade etmek zorunda kalır. Fakat, Bekir sorumluluk alabilecek biri değildir ve yine ortadan kaybolur. Bu süreç içinde hoca, Hacer ve Fatmacık'ı ne kadar sevdiğini bir kez daha anlar ve bu defa ayrılmamak üzere tekrar bir araya gelirler. Filmde bütün bu olup bitenler kasabada yaşayan Adem adlı bir çocuğun gözünden anlatılır.

Filmdeki başlıca çatışma unsuru Hasan hocanın himayesine aldığı, sahip çıktığı Hacer ve kızıyla olan ilişki biçimidir. Hasan hoca filmin bir sahnesinde Hacer'e söylediği gibi onlara Allah rızası için sahip çıkmıştır. Ancak bu adamın dindarlığı onun yine de etten kemikten bir insan olduğu gerçeğini değiştirmez. Hasan hoca esasında Hacer ve kızına nasıl davranacağını bilemez. Nefsiyle verdiği mücadele de onlara mesafeli durmasını sağlar. Bu da çevredeki insanlar tarafından onun zalim olarak algılanmasına neden olur. Yangına gidenlerin arasında Bekir'e görünce bayılan Hacer'in bayılma sebebi köydeki kadınlara göre hocanın “yılan gibi tıslaması”dır. İstasyon müdürünü namaz kılıp oruç tutmadığı için eleştiren köylülere Hasan hoca, “öyle demeyin, insanın içini kimse bilemez” der. İçlerinden biriye bu sözü Hasan hocanın kendi için yorumlar: “Doğru söylüyor; dışı imam içi şeytan”.

Hasan hoca sonunda bu suçlamalara dayanamaz ve Hacer ile ikisinin sırlarını vaaz sırasında açıklar. Bu açıklamayı yine doğrudan doğruya yapmaz: “muhterem cemaat, siz bilir misiniz bazı Müslümanlar vardır ki kendi nefisleri yokmuş gibi yaradana ibadet ederler” diye başlayan konuşması sanki başka bir insanın sırrını açıklamak içindir. Çünkü insan yaptığı iyiliği dillendirir, bunu övünmek için kullanırsa o iyilik sevap olmaktan çıkar.

Hasan hoca başkalarının ona kin duymasından rahatsız olduğu kadar Hacer’in de onu sevmemesinden korkmaktadır. “Ben size kötülük ettim mi?” diye sorar Hacer’e çünkü sevap işlemek için girdiği bu yolda duyguları da artık baskın çıkmıştır.

Filmde hocanın anlattıklarından etkilenen Adem’in yaşadığı süreçte bir çatışma unsurudur. Adem, annesiyle komşularının yemek pişirdikleri esnada yanlarına giderek insanın öldükten sonra ahret gününe kadar yaşayacağı süreci bir çırpıda en acımasız cümlelerle tasvir eder. Oruç tutmayan annesinin cehenneme gideceğini düşünür. Fatmacık’ın ayağı tren rayına sıkışınca “ben artık cennete gidemem” der ama onun bu değişimi çok uç noktalara varmadan naif bir şekilde dengelenir.

Hocanın durumundaki değişimde çevredekilerin onun için olan düşüncelerini etkiler. Ben nasıl biriyim diye soran hocaya Adem’in verdiği cevapta olduğu gibi: “ilk geldiğinde zalim sonra mübarek adam şimdiyse zavallı.”

Hasan hocanın dini yaşayışı, ilkeleri ve istekleri arasında bocalaması da gerçek bir aile olmalarıyla birlikte çözümlenir. Filmin ortalarında Hacer’i arkasında yürüten, Hacer yanlışlıkla öne geçtiğinde onu uyaran Hasan Hoca filmin sonunda hamile olan Hacer’le yakınlaşarak yan yana yürür. Film, Hasan hoca karakterini içsel çatışmasının dengeye bağlanmasıyla sona erer.

4.TAKVA

2006 yılında vizyona giren “Takva” filmi, Türk sinemasında din-sinema ilişkisi açısından çok önemli bir kilometre taşı olarak değerlendirilebilir. Özer Kızıltan’ın yönettiği filmin konusu kısaca şöyle: Muharrem, 30 yıldır bir çuvalcı dükkanında kalfa olarak çalışan; evi, işi ve dergahı arasında sade bir hayat süren dindar bir kişiliktir. Muharrem’in sade hayatı, bir gün şeyhinin onu dergahın gayrimenkullerinin kiralarını toplamakla görevlendirmesiyle değişir. Cemaat hayatından cemiyet hayatına geçen Muharrem, bu yeni duruma uyum sağlamakta zorlanmaktadır. “Azıcık aşım, ağrısız başım” sözünü şiar edinmiş, ana babasının hatırasından başka yoldaşı, Allah’ın selamını alıp vermektense bir yarenliği olmayan, alabildiğine mütevazı bir mümin olan Muharrem, arabası, şoförü ve cep telefonuyla simgelenen bir iktidar konumuna yükseliyor. “Filmin sonlarında ise bu konumdan, sokak ağzıyla delilik, Şeyh’in söylemine göre “ermekle ermemek arasında kalmışlık”, bilimsel dille “katatoni” diye adlandırılacak bir konuma erişiyor.³³

4.1. Takva Filminin Dramatik Yapısı ve Objektifliği

Muharrem’in hikâyesi bir dengeden dengesizliğe geçiş. Filmin başında evinde namaz kılıp duasını edip yatan, akşam yemeğini radyodaki vaaz eşliğinde yiyip, çayını demleyen, bir başına tespihini çeken Muharrem o kadar huzurlu ve dingin ki. Ta ki şeyhin ondan dergahın hesap kitap işlerini yürütmesini isteyene kadar. Muharrem’in huzursuzluğu burada başlıyor, adım adım akıl sağlığını yitirmesine neden oluyor.

Muharrem’in iç dünyasında dengeden dengesizliğe geçiş süreci bir yol hikayesi gibi anlatılmış. Muharrem dergaha girdikten sonra ilerlediği bu yolda gördüğü yeni dünyayla yoluna devam ediyor ve bu yolculuk aklını kaybedene kadar sürüyor.

Muharrem’in bu yolculuğunda içsel karmaşasını körükleyen başlıca çatışma unsuru “anlam verememek”.

Muharrem ilk olarak şeyhin bu iş için neden onu seçtiğine anlam veremez.

Ona alınan kıyafetlere, yeni saate, pahalı kaleme, altına çekilen arabaya ve emrine verilen şoföre anlam veremez.

---

³³ Tuna Erdem, Empire, Merkez Gazete Dergi Basım Yayımcılık, Sayı:2 (Ocak 2007) s.42.

İçki içen kiracıdan alınan paranın haram olmasının neden sadece kendisini rahatsız ettiğine anlam veremez.

Kocası hasta olup kendisi de ona baktığı için çalışamayan kadından neden hala kira istendiğine ve neden ona zekat verilip yardım edilmediğine anlam veremez.

Bu bilinmezlik sürecinde ondan uyum sağlaması beklenir. O ise bu bilinmezlik sonunda şeytana uyarak haram para kazanır.

Muharrem filmin sonunda Kosovalı çırağa nasihat verir gibi konuşurken aslında kendi içsel muhakemesini yapmaktadır:

Başta sonu bilmek yeter sandım.

Sonda ne var ölüm, ölümden sonra...

İşte bunu bilince tamam sandım

Yaradanın korkusu beni düzene sokar sandım

Ben sadece iyi bir insan olmak istedim;

Sadece iyi bir insan

O her zaman ve her yerde var.

Yaradan her zaman ve her yerde var

Onun dediklerini yaparsan

Onun istemediklerini yapmazsan

Hem bu dünyada hem de öbür dünyada rahat edersin

Ama olmadı olmuyor

Şeytan her zaman var

Şelki de şeytan dediğimiz bizzat kendimiziz

Ben sadece iyi bir insan olmak istedim

Sadece iyi bir insan

Film Muharrem'i çıkardığı bu içsel yolculukta din olgusunu hayatın içindeki diğer olgularla birlikte işleyerek bu olguya olağan bir nitelik kazandırmıştır. Film boyunca güçlü bir dergah yaşantısına rağmen izlediğimiz şey bir insanın psikolojik savaşıdır. Filmin çoğu yerinde inanç anlatılır ama film bize inancı öğretmeye çalışmaz. Bunu da başta belirttiğimiz gibi dini olağan bir olgu, hayatın bir parçası gibi işleyerek başarır.

5. ŞAKIRD

5.1. Şakird'in Yazım Süreci ve Din Olgusunun Kullanımı

Şakird'i yazarken dramatik yapının eksenini din üzerinden insanın değişimi üzerine kurdum. Bu değişimi anlatırken bir yol haritam vardı: Said Nursi'nin hikayeleri.

Ahmet, Fethullah Gülen'in cemaat evinde büyümüştü. Bu evde büyürken sürekli istişarelere katılmış ve bu istişarelerde Sadık Uçaran'ın ya da diğer büyüklerinin ağzından bu hikayeleri dinlemişti. O yüzden film Sadık Uçaran'ın ağzından bir Said Nursi hikayesiyle başlıyor. Ahmet bu sırada ortaokul çağında. Diğer yaşlılarından farklı bir ortamda büyüyen Ahmet'in ilk çatışması sınıfta çok sevdiği arkadaşı Sinem'in onu doğum gününe çağırmasıyla başlıyor. Sinem'in doğum gününe gitmek isteyen Ahmet cemaat evindekilerin buna tepki göstereceklerinden korktuğu için ona gizli saklı bir hediye almakla yetiniyor. Hediye alırken yardım istediği insan ise cemaat evinin olduğu mahallede kırtasiye işleten Fatih. Fatih'ten yardım istemesinin asıl sebebi hediyeyi onun dükkanından alacak olması değil, Fatih'in cemaat evine gelmek istemeyen yani o ortamdan uzak birisi olması ve bunun yanında Ahmet'e çok iyi davranması.

Ve böylece Ahmet'in cemaat evi ortamının dışında sevdiği ve değer verdiği iki insanı tanıttım filmin başında: Sinem ve Fatih.

Bundan sonraki Said Nursi hikayesini Ahmet'in ağzından dinliyoruz. Bunun iki sebebi var. Birincisi Ahmet artık lise çağında ve bu hikayeleri artık bir gruba kendisi anlatacak olgunluğa erişmiş. İkincisi ise bu hikayeyi Ahmet'in anlatması aynı zamanda Ahmet'in bu hikayenin yanında bize kendi hayat hikayesini anlatacağı bilgisini içeriyor. Hikayeyi anlatan Ahmet'le birlikte Ahmet'in değişen hayatını da dinlemeye başlıyoruz.

Filmin en büyük dramatik çatışması bundan sonra yaşanıyor. Ahmet'in cinsellikle tanışması. Ahmet'in "şeytana uyup" fahişeye yatmasından hemen önceki porno film sahnesi bir tetikleyici görevi görüyor. Ahmet'in yasak olanı merak etme duygusunu körüklüyor. Ahmet'in içinde yaşadığı ortamın kız arkadaş ya da sevgili sahibi olmayı hoş karşılamaması ve olayların seyri Ahmet'in cinselliği olağan dışı bir şekilde yaşamasına zemin hazırlıyor. Ahmet'in iç hesaplaşması da bundan sonra başlıyor.

Ahmet'in Ürgüp'e gittikten sonraki tavır ve davranışları eskisine göre daha sert çünkü Ahmet işlediği günahın onda yarattığı travmadan kurtulabilmek için bu sefer günah işlemeyi göze alamıyor. Ama bu travmadan kurtulabilmek için de birilerinin onunla konuşması, onu rahatlatması gerekiyor. Oysa Ahmet yalnız. Kemal'den başka bire bir iletişim içinde olduğu yani ona bu anlamda faydası dokunabilecek kimse yok. O da kendiyi konuşacak, kendisini rahatlatacak iki hayali arkadaş ediniyor kendine: Sinem ve Fatih. Seçtiği kişilerin Sinem ve Fatih olmasının nedeni Ahmet'in onları konumlandırış biçimi. Yazının başında belirttiğim gibi Sinem ve Fatih, Ahmet'in cemaat ortamı dışında sevdiği ve değer verdiği iki insan. Ahmet bu durumyla ilgili cemaatten kimseyle konuşmıyor çünkü yargılanmaktan korkuyor. Ve böylece cemaatle ilgisi olmayan bu iki hayali arkadaşla geçirdiği gerçekdışı zamanlarda Ahmet aslında bir bakıma kendini tedavi ediyor. Onlarla yaptığını düşündüğü oysa kendi kendine gerçekleştirdiği konuşmalarında, cemaatin taviz vermez, yargılayıcı tutumundan kaçarak Allah'ın affediciliğine sığınıyor. Said Nursi'nin hikayelerini anlatırken bu konuşmalarla kendi kendine de hikayeler anlatıyor.

Ahmet kendi iç hesaplaşmasını yaşarken, kendi kendini tedavi etmeye çalışırken Kemal'de de tam tersi bir dönüşüm yaşanıyor. Bu dönüşümün simgesi Said Nursi'nin üçüncü hikayesi. Bu hikayeyi Kemal'e Ahmet anlatıyor. Kemal babasıyla annesinin durumundan, okulda yaşadığı sorunlardan kaçarak kendine bu hikayelerle bir başka bir gerçeklik yaratıyor. Ahmet ise bu sırada bu hikayelerin onda yarattığı suçluluk duygusundan kaçarak hayali arkadaşlarına sığınıyor. İkisi de kendilerine farklı dünyalar yaratıyorlar. Ahmet kendi içindeki sorunlarını, Kemal ise çevresiyle olan sorunlarını çözmeye çalışıyor.

Kemal filmin sonunda tiyatroya gitmeyerek kendine bir misyon ediniyor: Tiyatroya giden kafirleri yollarından döndürmek. Babasının silahı bu yolda gerekirse kullanabileceği bir araç. Bu şekilde tiyatro binasına yakın bir yerde beklerken oyunun ortasında fahişe sanrısıyla oyundan çıkan Ahmet onu görüp elinden silahı almasa gerçekten de Kemal'in Ahmet'i öldürdüğü sahne yaşanabilirdi. Bu sahenin senaryoda olmasının nedeni bu durumun yaşanabilme olasılığının çok güçlü oluşu. Filmin içinde yaşanmamış ama şartlar biraz değişse (Ahmet gelip Kemal'in elinden silahı alıp gitmese) yaşanabilecek bir durum.

Oysa Ahmet tam huzura kavuşmuşken, Fatih abisi ona İstanbul'da kalacak yer bulmuşken, Sinem'le İstanbul'a gidebilecekken yani kendine “normal” bir hayatın gerekliliklerini hazırlamışken bunların gerçek olmadığı düşüncesi oyunun ortasında beynine giriyor. Yan tarafında oturan fahişe sanrısıyla oyundan çıkıyor, Kemal'in elinden silahı alıyor ve gidip kendini vuruyor.

Ahmet'in intihar sahnesinde yine Said Nursi'nin hikayesinden hareketle onu kısa yolda fahişeye yakalanmış bir durum içinde gösterdim. Çünkü bütün hikayeler birbirinden farklı olsa da asıl anlatılan işin kolayına kaçan ve kısa yoldan giden “kafir” adamın hazin sonudur. Ahmet de peri bacalarının arasında ulaşmak istediği Sinem ve kaçmak istediği fahişe arasında kalıyor. Fahişe onu kısa yolda yakalarken Sinem ise uzun olan yolda gözden kayboluyor. Ahmet bilinçaltında bu hikayelerin kodlarıyla peri bacalarının arasında aslında kendi vicdanından kaçıyor ama kurtulamıyor.

5.2. ŞAKİRD (SENARYO)

EXT. ORMAN. GÜN

Arka fonda bir hikâye anlatılıyor. İzleyeceğimiz görüntüler hikâyeyeyle beraber yol alıyorlar

DIŞ SES(SADIK UÇARAN)

İmanda ne kadar büyük bir saadet ve ni'met ve ne kadar büyük bir lezzet ve rahat bulunduğunu anlamak istersen; şu temsili hikâyeciğe bak, dinle:

Issız ormanlık bir yolda 40 yaşlarında iki adam at üstünde gidiyorlar. Adamlardan biri sürekli dua mırıldanıyor. Diğeri ise hiçbir şey söylemeden sadece yola bakıyor. Biraz sonra dua mırıldanan adam duruyor, bir ağaca atını bağlayıp, namaz kılmaya başlıyor. Diğeri adamda atını durdurup atından iniyor, kesesindeki altınları sayıyor. Namaz kılan adam namazını bitirince tekrar yola koyuluyorlar.

DIŞ SES(SADIK UÇARAN)

Bir vakit iki adam, hem keyif, hem ticaret için seyahate giderler. Biri hodbin, talihsiz bir tarafa; diğeri hudabin, bahtiyar diğeri tarafa süluk eder, giderler.

Yol ikiye ayrılıyor. Adamlar birbirleriyle vedalaştıktan sonra namaz kılan adam sağ tarafa, diğeriye sol tarafa gidiyor.

EXT. YOKSUL ŞEHİR. GÜN

Sol tarafa giden adam harabe görünümünde bir memlekete varıyor. Memlekete girdiği andan itibaren kılık-kıyafetleri paramparça bir sürü insan ondan para dilenmeye başlıyorlar. Adam biraz yürüyor, bir köle pazarı görüyor. Kölelerin hepsinin açlıktan kaburgaları tek tek sayılacak duruma gelmiş, derileri sarkmış halde. Adam hızla oradan uzaklaşmaya çalışırken altın kesesini yere düşürüyor. İçinden bir altın fırlıyor. Adam hemen kesesini yerden alıyor. Fırlayan altını kapabilmek için bir sürü insan yerde boğuşmaya başlıyor. Adam can havliyle kendini bir yere atıyor, bir testi şarap alıyor ve bir köşeye sinip içmeye başlıyor.

DIŞ SES(SADIK UÇARAN)

Hodbin adam, hem hodgâm, hem hodendiş, hem bedbin olduğundan bedbinlik cezası olarak nazarında pek fena bir memlekete düşer. Bakar ki: Her yerde âciz bîçareler, zorba müdhiş adamların ellerinden ve tahribatlarından vaveyla ediyorlar. Bütün gezdiği yerlerde böyle hazin, elim bir hâli görür. Bütün memleket, bir matemhane-i umumî şeklini almış. Kendisi, şu elim ve muzlim haleti hissetmemek için sarhoşluktan başka çare bulamaz. Çünkü: Herkes ona düşman ve ecnebi görünüyor. Ve ortalıkta dahi, müthiş cenâzeleri ve me'yusâne ağlayan yetimleri görür. Vicdanı, azab içinde kalır.

EXT. ALTIN ŞEHİR. GÜN

Sağ taraftan giden adam çok güzel bir memlekete varıyor. Atından iner inmez, onu nur yüzlü adamlar karşılıyor. Beraberce dergâha benzer bir yere gidip yemek yiyorlar ve daha sonra hep beraber ibadet ediyorlar. Sonra adam atıyla pazar yerine gidiyor ve beraberinde getirdiği buğday ve arpayı satıyor.

DIŞ SES(SADIK UÇARAN)

Diğeri Hüdâbîn, hudâperest ve hak-endiş, güzel ahlâklı idi ki: Nazarında pek güzel bir memlekete düştü. İşte bu iyi adam, girdiği memlekette bir umumî şenlik görüyor. Her tarafta bir sürur , bir şehr-âyin, bir cezbe ve neş'e içinde zikirhâneler.. Herkes ona dost ve akrabâ görünür. Bütün memlekette yaşasınlar ve teşekkürler ile bir terhisat-ı umumiye şenliği görüyor. Hem, tekbir ve tehlil ile mesrurâne ahz-ı asker için bir davul, bir musiki sesi işitiyor. Evvelki bedbahtın hem kendi, hem umum halkın elemi ile müteellim olmasına bedel; şu bahtiyar, hem kendi, hem umum halkın süruru ile mesrur ve müferrah olur. Hem güzelce bir ticaret eline geçer. Allah'a şükreder.

EXT.ORMAN.GÜN

Sol tarafa giden adam atıyla geri geliyor. Perişan halde ve atına bağladığı çuvaldaki buğday yola dökülüyor. Şarap testisini kafasına dikeyor, elini göğsündeki altın kesesine götürüyor, avucuna doğru ters çeviriyor, tek bir altın düşüyor sadece eline.Sağ tarafa giden adam atıyla geri geliyor. Yüzünde huzurlu bir ifade var.Bu iki adam ayrıldıkları yerde karşılaşıyorlar. Sağa giden adam sola gidene:

HÜDABİN

Yahu sen divane olmuşsun. Batnındaki çirkinlikler, zâhirine aksetmiş olmalı ki; gülmeyi ağlamak, terhisatı, soymak ve talan etmek tevehhüm etmişsin. Aklını başına al. Kalbini temizle. Tâ, şu musibetli perde senin nazarından kalksın, hakikati görebilesin.

HODBİN

Evet, ben işretten divane olmuşum. Allah senden razı olsun ki, Cehennemî bir hâletten beni kurtardın.

INT. CEMAAT EVİ SALONU. GÜN

Bir hizmet evinin salonunda risaleyi okuyan 60 yaşlarındaki bölge imamı Sadık Uçaran, altı tane orta yaşlarda şakird esnaf, hizmet evinde yaşayan dört üniversite öğrencisi

şakird ve Ahmet oturuyorlar. Ahmet 12 yaşlarında, büyülenmiş gözlerle Sadık Uçaran'ı dinliyor.

SADIK UÇARAN

(elindeki kitaptan başını kaldırarak)

Evvelki adam kâfirdir. Veya fasık gafildir. Şu dünya, onun nazarında bir mâtemhâne-i umumiyedir. Diğer adam ise; mümindir. Cenâb-ı Hâlikı tanır, tasdik eder. Onun nazarında şu dünya, bir zikirhane-i Rahman, bir talimgah-ı beşer ve hayvan ve meydan-ı imtihan-ı ins ü cândır. Evvelki adamın nazarında bütün canlılar şu okumuş olduğumuz risaledeki gibi firak ve zeval sillesiyle ağlayan yetimlerdir. Hayvan ve insan ise; ecel pençesiyle parçalanan kimsesiz başıbozuklardır.

Sadık Uçaran yorulmuş gibidir, bir müddet susuyor, Ahmet usulca yerinden kalkıyor, onun arkasından iki üniversite öğrencisi şakird Talha ve Murat da kalkıp odadan çıkıyorlar. Esnaf şakirdlerden Yusuf Solak çekinerek sessizliği bozuyor.

YUSUF SOLAK

Hocam, bölge imamı olarak istişaremize teşrif buyurdunuz, malum ancak bölgenin ayda bir yapılan toplu istişarelerinde muvaffak olabiliyoruz sizin imamlığınıza.

SADIK UÇARAN

Allah senden razı olsun mübarek. Beni bugün buraya çağırдың, siz esnaf şakirdleri gördüm. Sizler ki işyerlerinizde, dükkanlarınızda, hilesiz, hurdasız, Allah'ın sevineceği hayırlı ticaretler yaparsınız.

YUSUF SOLAK

(Diğer esnaf şakirdler de onu onaylarlar.)

Elhamdülillah.

SADIK UÇARAN

Sonra sizin o hayırlı kazançlarınızdan ayırdığınız paralarla hizmet evlerimizdeki bu talebe çocuklarımız, helal lokma yiyorlar. Çok şükür.

YUSUF SOLAK

Çok şükür...

Talha elinde bir demlikle içeri giriyor, onun arkasından içinde boş çay bardaklarının olduğu bir tepsiyle Murat giriyor, en arkada da elinde bisküvi dolu tabaklarla Ahmet giriyor. Diğer şakird öğrencilerden Kasım ile Tolga hemen ayaklanıp diğerlerine yardım ediyorlar. Çayı bardaklara Talha koyacakken demliğin üst kısmını elinden alıyor Ahmet. Talha ona usulca gülümseyerek demliğin alt kısmındaki suyu da onun arkasından bardaklara dolduruyor.

AHMET

Sevabı paylaşalım şakird.

Talha onu başıyla onaylayıp gülümsüyor. Odadaki herkes Ahmet'e gülümseyerek, sevgiyle bakıyor. Ahmet çayları doldurduktan sonra Sadık Uçaran onu el işaretiyle yanına çağırıyor. Ahmet yaşlı adamın dizinin dibine oturuyor. Yaşlı adam onun saçlarını okşuyor.

SADIK UÇARAN

Söyle bakalım şakird Ahmet, nasıl talebelik hayatı, karnede zayıf var mı bu sene?

MURAT

Utaniyor söylemeye, takdir aldı yine.

SADIK UÇARAN

Hay yaşı sen mübarek, ehl-i dünya işlerimizde de biz şakirdler Allah katındaki işlerimiz kadar muvaffak olacağız ki, gün be gün çoğalacağız.

TALHA

Ahmet okuldan bazı ehl-i dünya arkadaşlarını da getiriyor bazen. Hoca efendinin kasetlerini izliyorlar beraber.

YUSUF SOLAK

Ben de şahit oluyorum, geçiyorlar bizim dükkanın önünden bazen. Maşallah hiç üzüyor abilerini, aksine yardımcı oluyor.

AHMET

(başı önde, kızarak)

Abilere yardımcı olmak, cehennem kenarında gezinenleri tutup kollarından çekmek için...

SADIK UÇARAN

Böyle çekirdekten yetişme şakirdlere ihtiyacımız var her zaman. Ahmet inşallah ileride bu üniversite öğrencisi şakird abileri gibi üniversite çağına geldiğinde ev imamı da olacak.

TALHA

(yere dizilmiş çay bardaklarını ve bisküvi tabaklarını göstererek)

Buyurun, çaylar soğumasın.

Herkes, Sadık Uçaran da dahil olmak üzere bağdaş kurup yere oturuyorlar. Esnaf şakirdlerden Kemal Bey cebinden bir deste kartvizit çıkarıyor.

CELAL

Mübarekler, biz de açtık artık bayii, hayırlısıyla. Bir beyaz eşya ihtiyacınız olduğunda, beklerim buyurun.

Diğerleri kartları alıyorlar. Bu arada esnaf şakirdlerden diğerleri de ceplerinden kartvizitler çıkarıyorlar.

YUSUF SOLAK

Hayırlı olsun, açtın artık bayii ha şakird?

CELAL

Açtık hocam açtık da bakalım altından kalkabilecek miyiz?

YUSUF

Kalkarsın, kalkarsın. Bak bu çocuklar benim marketten başka yerden alışveriş yapmazlar, sağ olsunlar. Biz şakirdler ehl-i dünya işlerimizde de birbirimizi koruyup kolladığımız sürece sırtımız yere gelmez.

SADIK UÇARAN

Hayırlı olsun mübarek, Allah hayırlı kazançlar nasip etsin. Ben de artık yavaş yavaş kalkayım, benim yolum uzun.

YUSUF

Biz de kalkalım hocam.

Herkes ayağa kalkıyor. Öğrenci şakirdler Sadık Uçaran'ın elini öpüyorlar. En son Ahmet elini öpüyor onun. Yaşlı adam onun eline bir para sıkıştırmaya çalışıyor. Ahmet utanıyor, almak istemiyor.

SADIK UÇARAN

Karne hediyesi mübarek. İslamda hediyeleşmek sevaptır.

INT.SINIF.GÜN

Ahmet ve sınıf arkadaşı Sinem sınıfta konuşuyorlar. Ahmet sırasında matematik problemi çözüyor. Sinem onun başında ayakta dikiliyor.

SİNEM

Yaa, Ahmet kırma beni ne olur!

AHMET

(kafasını kitaptan kaldırmadan "hayır" anlamında başını sallıyor)

SİNEM

Lütfen diyorum bak!

AHMET

(hafiften gülümseyerek Sinem'in yüzüne bakıyor)

İnşallah diyorum bak.

SİNEM

Öyle deyince söz vermiş olmuyorsun ki ama.

AHMET

Ben de söz vermiyorum ki zaten. İnşallah diyorum.

Bir koşuşturma oluyor, öğretmen sınıfa giriyor.

ÖĞRETMEN

Haydi çocuklar, yerlerinize.

SİNEM

(usanmış bir şekilde Ahmet'in yanından uzaklaşıyor)

Gıcaksın işte!

EXT. KIRTASIYE. GÜN

Talha bir kırtasiyeye giriyor. İçeride sadece kasanın başında oturan 35 yaşlarında bir adam (Fatih) var. Talha'yı görünce biraz canı sıkılıyor ama hemen kendini toparlayarak dostça gülümsüyor.

FATİH

Hoşgeldin Talha.

(Elini uzatıyor)

TALHA

(Elini sıkıyor)

Hoşbulduk Fatih abi.

FATİH

Geç, otur.

TALHA

Yok, hiç oturmuyayım. Geçiyordum da bir uğrayayım dedim herşey yolunda mı diye.

FATİH

Yolunda herşey, bir yaramazlık yok, hayırdır?

EXT.SOKAK.GÜN

Ahmet okuldan cemaat evine dönüyor. Sokakta yürürken Talha'nın girdiği kırtasiyecinin vitrinindeki bir kitaba bakıyor. Bu sırada Talha ve Fatih konuşmaya devam ediyorlar.

TALHA(DIŞ SES)

Ne bileyim, gelmiyorsun da istişarelere. Dün esnaf şakirdlerle istişare yapıldı, Sadık Hoca da geldi, seni sordu göremeyince.

FATİH(DIŞ SES)

Sağolsun, haberim vardı istişareden.

TALHA(DIŞ SES)

İşte, ben de dedim, çağırdık da aslında niye gelmedi, bir sorun mu oldu, bir rahatsızlığın mı var bizimle ilgili diye sorayım dedim.

FATİH(DIŞ SES)

Yok oğlum, sizden yana bir rahatsızlığım yok.

TALHA(DIŞ SES)

E, o zaman? Yine cemaat olayı bana ters mi diyeceksin abi?

FATİH(DIŞ SES)

Öyle ama ne yapacaksın. Ben kendi halinde bir müslümanım. Talha hoca. Cumaya da giderim, yeri gelir arkadaşlarla toplanır, rakımı da içerim.

(gülür)

Beni de cemaatli yapmayıver, eksik kalayım.

Sesler yaklaşıyor, Ahmet vitrinden onların dışarı doğru yürüdüklerini görerek köşeye gizleniyor. Talha ve Fatih dükkandan çıkıp kapının önünde ayakta duruyorlar.

TALHA

(canı sıkkın)

Sen bilirsin Fatih abi, gel diye zorlayamam sonuçta. Ama fikrini değiştirirsen kapımız açık her zaman.

FATİH

Biliyorum be oğlum. Sen de cemaate gelmiyorum diye, selamı kesmeyeceksin herhalde, uğrarsın.

TALHA

Uğrarım abi, hadi görüşürüz.

FATİH

Eyvallah, güle güle.

Talha uzaklaşıyor, Fatih dükkana girecekken vitrinin yansımasından köşede saklanan Ahmet'i görüyor, sessizce yaklaşıp birden bağıyor.

FATİH

Ahmet!

AHMET

(irkiliyor, korkudan "hazır ol"a geçiyor)

Efendim Fatih abi!

FATİH

(gölüyor)

Ne bu halin, birinden mi saklanıyorsun?

AHMET

Ben mi, yoo.

FATİH

(onu taklit ederek)

Yoo! Ne yapıyorsun orada o zaman. Dün de dikiliyordun vitrinin önünde, bir esrarengiz hava var sende bugünlerde, dur bakalım.

AHMET

Yok birşey Fatih abi, ben gideyim o zaman.

FATİH

İyi bakalım, git hadi, görüşürüz.

(dükkana girmek için arkasını döner)

AHMET

(gidecekken tekrar döner, çekinerek seslenir)

Fatih abi.

FATİH

Efendim, söyle Ahmet.

AHMET

Ben şeyi soracaktım sana, şu vitrindeki.

Eliyle kitaba işaret eder, Fatih kitaba bakar.

INT. OKUL. GÜN

Ahmet okuduğu ortaokulun tiyatro salonunun kulisine giriyor. Kuliste bir kalabalık hakim, Ahmet'in yaşıtı öğrenciler değişik kostümlerle etrafta gezinerek repliklerini tekrarlıyorlar. Ahmet kenarda oturmuş, elindeki çok süslü küçük bir aynayla yüzüne bakan bir kızın yanına gidiyor.

AHMET

(tereddütle)

Sinem.

SİNEM

(aynayı indiriyor)

Aa, Ahmet.

Ahmet yüzüne şaşkınlıkla bakıyor, ne söyleyeceğini bilemiyor.

SİNEM

Ne oldu, tanyamadın mı? Nasıl olmuş makyajım, güzel değil mi?

AHMET

Öğretmen kızmasın.

SİNEM

(gülüyor)

Yaa sende, öğretmen yaptı bu makyajı, rolüm için herhalde.

AHMET

Hıı, anladım.

SİNEM

Ne oldu, beğenmedin mi?

AHMET

Senin normal halin daha iyi.

SİNEM

(bilmiş bir ifadeyle)

Doğal halim daha mı güzel yani?

AHMET

(kafasını sallıyor)

Evet.

SİNEM

İzleyeceksin değil mi oyunu?

AHMET

İzleyeceğim.

SİNEM

Doğum gününe de geleceksin.

AHMET

Ona inşallah dedim.

SİNEM

Off, inat yaa.

AHMET

Ama şeyi getirdim.

(çantasını açıp bir hediye paketi çıkarıyor.)

SİNEM

Bu ne?

AHMET

(paketi uzatıyor)

Doğumgünü hediyesi. Gelemezsem diye.

SİNEM

Gelirsin, gelirsin.

(paketi açıyor, içinden çıkan kitabı görünce seviniyor, kitabın adını okuyor)

Dünya büyülü bir yer.

AHMET

Heyecanlı bir kitaba benziyor.

SİNEM

Evet, bence de. Çok teşekkür ederim.

(Ahmet'i yanağından öpüyor)

AHMET

(utanıp, gülümsüyor)

İslamda hediyeleşmek sevaptır.

INT. CEMAAT EVİ. AKŞAM

Ahmet mutfakta, bulaşık yıkamayı yeni bitirmiş, ellerini kuruladıktan sonra, Said Nursi'nin "söz" adlı kitabını alarak evin arkadaki küçük bahçeye bakan balkonuna çıkıyor. Ve Sadık Uçaran'ın anlattığı hikayeyi buluyor. Yüksek sesle okuyor.

AHMET

İmanda ne kadar büyük bir saadet ve ni'met ve ne kadar büyük bir lezzet ve rahat bulunduğunu anlamak istersen; şu temsili hikâyeciğe bak, dinle:

INT. CEMAAT EVİ SALONU. GÜN

Ahmet lise çağında. Yanında kendi yaşıtı dört lise öğrencisi ve hala evin imamı olan Talha var. Hep beraber namaz kılıyorlar. Ahmet bu küçük gruba imamlık yapıyor. Namaz bittikten sonra herkes salona oturuyor.

TALHA

Mübarekler, Allah razı olsun sizden. Geldiniz, cemaat oldunuz bize, hem de tanışmış olduk.

KERİM

Abi, Ahmet hep sınıfta bahsediyor sizden. Ben de ne zamandır gelmek istiyordum da sınavlar filan çok yoğun, bir de malum üniversite sınavı var bu sene başımızda.

TALHA

Dert etmeyin ÖSS'yi bu kadar. Allahın izniyle biraz çalışmayla olmayacak şey yok.

KORAY

Abi, herkese Allah Ahmet kadar zeka vermemiş ki, adam hep full çekiyor deneme sınavlarında matematikten.

AHMET

Allah hepimize eşit akıl ihsan eylemiş şakird, tabii ben kendimi şanslı sayıyorum ki, hizmetin evinde büyüdüm. İlkokuldan beri hep abiler yardımcı oldu derslerimde.

TALHA

Sizler de sadece dini değil, derslerde filan aklınıza takılan, yapamadığınız birşey olursa gelin mübarekler. Kapımız herkese açık.

KORAY

(büyük bir ciddiyetle)

Ahmet ya, aklıma bir şey takılıyor ne zamandır, sana hep soracağım, unutuyorum.

AHMET

Neyi?

KORAY

Ya sen sınavlardan önce kağıtları okuyup üflüyormuşsun doğru mu?

Koray bunu söyledikten sonra gülmeye başlıyor, diğerleri de kendilerini tutamıyorlar. Ahmet bozuluyor, fakat sesini çıkarmıyor.

KERİM

Ulan Koray ne adamsın yaa.

TALHA

Neyse çocuklar, ben izninizi isteyeyim, işlerim var. Ahmet siz Hoca efendinin bir konuşmasını izleyecektiniz, açsana onu.

AHMET

Ben de şimdi onu açacaktım abi.

Ahmet kalkar, küçük dvd oynatıcısına bir dvd takar. Ekranda Fethullah Gülen'in bir konuşması başlar.

TALHA

Haydi, ben çıkıyorum. Dediğim gibi, her ne konuda olursa olsun, çekinmeyin gelin, bekleriz.

KERİM

Sağol abi, güle güle.

Talha kapıdan çıkacakken hepsi ayaklanıyorlar.

TALHA

Yok yok kalkmayın siz, Ahmet bir saniye gelir misin?

Ahmet, Talha'nın arkasından odadan çıkıyor. Dış kapının önünde ayakkabılarını giymekte olan Talha onu köşeye çekerek sessizce konuşuyor.

TALHA

Bak şakird, sen sınıf arkadaşlarını buraya getirmekle büyük sevap işliyorsun. Ama her söze böyle suratını asarsan yürümez bu iş.

AHMET

Ama abi, ne dedi, sen de duydun, yok üflüyor musun filan.

TALHA

Tamam, sen alttan alacaksın biraz. Koray kötü bir çocuk değil, ehl-i dünya insanlarla çok fazla vakit geçiriyor, o yüzden de burada sana düşen...

Hoca efendinin içeriden gelen sesi kesiliyor. İçeridekiler gülerek birşey tartışıyorlar.

AHMET

Abi sıkıldılar herhalde, durdurdular cd yi.

TALHA

Yok, şakird, takılmıştır belki, dediğim gibi sabırlı ol sen biraz, haydi sen arkadaşlarıyla ilgilen, gidiyorum ben.

Talha kapıdan çıkıyor. Ahmet salonun kapısını açarken kendi kendine söyleniyor.

AHMET

Allahım, sen bana sabır ver.

Ahmet salonun kapısını açtığında gördüğü manzara karşısında şok oluyor. Hoca efendinin konuşmasının olduğu cd yerde, ekranda bir porno film var, herkes dikkatle çıt çıkarmadan ekrana bakıyor. Ahmet itiraz edecek gibi oluyor, ama kilitlemiş gibi ekrandaki kadına bakakalıyor.

EXT. MEYDAN-I HARB. GÜN

(Arka fonda bir hikâye anlatılıyor. İzleyeceğimiz görüntüler hikâyeye beraber yol alıyorlar)

DIŞ SES(AHMET)

Şu kâinatın tılsım-ı muğlakını açan rûh-i beşer için saadet kapısını fetheden ne kadar kıymetdar iki tılsım-ı müşkilküşâ olduğunu ve sabır ile Hâlıkına tevekkül ve iltica ve şükür ile Rezzâk'ından suâl ve dua; ne kadar nâfi ve tiryak gibi iki ilâç olduğunu; ve Kur'an'ı dinlemek, hükmüne inkiyad etmek, namazı kılmak, kebâiri terk etmek; ebedü'l âbâd yolculuğunda ne kadar mühim, değerli revnakdâr bir bilet, bir zâd-ı âhiret, bir nur-i kabir olduğunu anlamak istersen; şu temsilî hikâyeciğe bak, dinle:

Bir adam mahşer yeri gibi bir kalabalığın içinde, herkes mahvolmuş bir biçimde yakarıyor. Adamın önünde bir darağacı ve bir cellât var. Cellât herkesi sıraya sokup teker teker asıyor, adam yaralı ve yaraları kanıyor. Hemen arkasında bir aslan var ve ona saldırmak için bekliyor. Öyle ki adam aslandan kaçsa cellâdın darağacına, darağacından kaçsa aslanın pençesine düşecek. Tam o sırada adamın sağ tarafında nur yüzlü bir adam beliriyor.

DIŞ SES(AHMET)

Bir zaman bir asker, meydan-ı harb ve imtihanda, kâr ve zarar deverânında pek müthiş bir vaziyete düşer. Şöyle ki:

Sağ ve sol iki tarafından dehşetli derin iki yara ile yaralı ve arkasında cesîm bir arslan, ona saldırmak için bekliyor gibi duruyor. Ve gözü önünde bir darağacı dikilmiş, bütün sevdiklerini asıp mahvediyor, onu da bekliyor. Hem bu hâli ile beraber uzun bir yolculuğu var, nefyediliyor. O biçare, şu dehşet içinde, me'yusane düşünürken; sağ cihetinde Hızır gibi bir hayırhah, nuranî bir zât peyda olur.

HIZIR

Me'yus olma! Sana iki tılsım verip öğreteceğim. Güzelce istimal etsen, o arslan, sana müsahhar bir at olur. Hem o darağacı, sana keyif ve tenezzüh için hoş bir salıncağa döner. Hem sana iki ilaç vereceğim. Güzelce istimal etsen; o iki müteaffın yaraların, iki güzel kokulu Gül-ü Muhammedî (Aleyhissalâtü Vesselâm) denilen lâtif çiçeğe inkılâb ederler. Hem sana bir bilet vereceğim. Onunla, uçar gibi bir senelik bir yolu, bir günde kesersin. İşte eğer inanmıyorsan, bir parça tecrübe et. Tâ doğru olduğunu anlayasın.

Adam tam bu nur yüzlü adamın dediklerini uygularken sol tarafında şeytan yüzlü bir adam beliriyor. Adamın elindekilerle dalga geçiyor, bunlara gerek olmadığını söyleyerek onu aldatmaya çalışıyor.

DIŞ SES(AHMET)

Bundan sonra birden gördü ki: Sol cihetinden Şeytan gibi derras, ayyaş aldatıcı bir adam, çok zînetler, süslü sûretler, fantaziyeler, müskirler beraber olduğu halde geldi. Karşısında durdu.

ŞEYTAN

Hey arkadaş! Gel gel, beraber işret edip keyfedelim. Şu güzel kız sûretlerine bakalım. Şu hoş şarkıları dinleyelim. Şu tatlı yemekleri yiyelim. Hâ hâ, nedir ağzında gizli okuyorsun?

ADAM

Bir tılsım.

ŞEYTAN

Bırak şu anlaşılmaz işi. Hâzır keyfimizi bozmayalım. Hâ, şu ellerindeki nedir?

ADAM

Bir ilaç.

ŞEYTAN

At şunu. Sağlamsın. Neyin var. Alkış zamanıdır. Hâ, şu beş nişanlı kâğıt nedir?

ADAM

Bir bilet. Bir tâyinât senedi.

ŞEYTAN

Yırt bunları. Şu güzel bahar mevsiminde yolculuk bizim nemize lâzım!

Şeytan adamı ikna etmeye çalışırken, Hızır yeniden adamın sağ tarafında belirir.

HIZIR

Sakın aldanma. Ve o dessâsa de ki: Eğer arkamdaki arslanı öldürüp, önümdeki darağacını kaldırıp, sağ ve solumdaki yaraları def'edip peşimdeki yolculuğu men'edecek bir çare sende varsa, bulursan; haydi yap, göster, görelim. Sonra de: Gel keyfedelim.

Yoksa sus hey sersem!. Tâ Hızır gibi bu zât-ı semavî dediğini desin.

INT.CEMAAT EVİ SALONU.AKŞAM

Ahmet ve kendi yaşıtı on iki lise öğrencisi cemaat evinin salonundalar. Onlardan başka Sadık Uçaran ve Talha da salondalar, hikâyeyi anlatan Ahmet'i dinliyorlar.

AHMET

İşte ey tembel nefsim!

Beş vakit namazı kılmak, yedi kebâiri terketmek; ne kadar az ve rahat ve hafiftir. Neticesi ve meyvesi ve faidesi ne kadar çok mühim ve büyük olduğunu; aklın varsa, bozulmamış ise anlarsın.

Ahmet bir an susuyor, odada kendisini dinleyenleri süzüyor, sonra bakışlarını odada bulunan Koray'a çeviriyor.

AHMET

Ve fisk ve sefahete seni teşvik eden şeytana ve o adama dersin: Eğer ölümü öldürüp, zevâli dünyadan izâle etmek ve aczi ve fakrı, beşerden kaldırıp kabir kapısını kapamak çaresi varsa, söyle, dinleyelim. Yoksa sus. Kâinat Mescid-i Kebirinde Kur'an kâinatı okuyor! Onu dinleyelim.

Ahmet sözünü bitirene kadar kinle Koray'a baktığı için herkesin bakışları bir an Koray'a çevriliyor. Sadık Uçaran ise hayranlıkla Ahmet'e bakıyor.

INT. CEMAAT EVİ. AKŞAM

On iki öğrenci büyük bir gürültüyle, yer sofrasını kuruyorlar. Ahmet ve Talha ise kapıdan çıkmakta olan Sadık Uçaran'ı uğurluyorlar. Ahmet, Sadık Uçaran'ın elini öpüyor.

SADIK UÇARAN

Sana artık hatip Ahmet diyeceğim mübarek. Maşallah, artık ev imamı olacak duruma gelmişsin.

(gülerek)

Ne yapsak, Ürgüp'e mi göndersek acaba seni?

TALHA

Ürgüp'de ki sorun hala sürüyor mu hocam? Cemaat evine cephe almış bölgedeki herkes diye durdum.

SADIK UÇARAN

Yok, mübarek, cephe almak değil, kimsenin pek karıştığı yok çok şükür ama eve gelen giden de yokmuş.

AHMET

Beni gönderseniz, buradaki gibi dolar taşar oradaki cemaat evi de hocam.

TALHA

Ahmet dünden razı gitmeye.

SADIK UÇARAN

Yok, şakird, işin şakası bu, senin burada okulun var, oraya bulunur güvenilir bir ev imamı nasıl olsa bugün yarın.

TALHA

Hem şakird, arkadaşlarını topladın evde onbeş günlük kamp yapacaksın, hergün istişareleri sen yapacaksın, sen gidersen kim yapacak bunları?

Bu sırada Sadık Uçaran'la beraber merdivenlerden aşağı iniyorlar. Evin önünde Sadık Uçaran'a ait bir jeep duruyor. Sadık Uçaran jeep'e biniyor.

SADIK UÇARAN

Haydi, Allah'a emanet olun mübarekler. Ahmet, öğrencilerin kampı bitince arayın. Esnaf şakirdlerle bir istişare yapalım yeniden.

AHMET

Olur, hocam, ararız.

Sadık Uçaran jeepiyle uzaklaşırken, Ahmet ve Talha arkasından ona bakıyorlar. Ahmet iç geçiriyor.

AHMET

Ben de bir gün Allah katında bu kadar üstün bir kul olabilecek miyim acaba?

INT. CEMAAT EVİ MUTFAĞI. GECE

Kerim ve Ümit mutfakta konuşuyorlar.

KERİM

Haydi, lan oradan, otuzbirci ibne.

ÜMİT

Abi valla bak, parayı bulduktan sonra gerisi kolay diyorum sana.

KERİM

Oğlum para var, para sorun değil de yakacaksın lan başımızı.

ÜMİT

Yaa abi amma korkak çıktın sende, bir saatliğine, kimsenin ruhu duymaz.

KERİM

Bir saat derken... O kadar sürüyor mu oğlum senin.

ÜMİT

Yürü git len.

Mutfağa Koray giriyor.

KORAY

Ne çeviriyorsunuz yine, fısır fısır.

ÜMİT

Vaay yurdumun filozofu gelmiş.

KERİM

Ne oldu Koray paşa, canın sıkkın gibi.

KORAY

Geçen gün sizin yüzünüzden taktı bana Ahmet çok fena. O porno cd yi ben taktım zannediyor.

Ümit ve Kerim gülmeye başlıyorlar.

ÜMİT

Suç sende oğlum, çocukla dalga geçersen okudun mu üfledin mi diye.

KORAY

Şaka yapıyordum abi ya, severim ben Ahmet'i.

KERİM

Bugün de istişarede şeytana aldanmayın filan derken Koray'a dikmiş gözlerini, bööölleeee, öldürecek neredeyse.

ÜMİT

Çocuğu günaha soktun yani Koray, olacak iş mi alla allaaaaa!

KORAY

Oğlum bir de gülüyorsunuz, sizin yüzünüzden hepsi. Sanki ben taktım porno cd yi. Şimdi de mizah dergisi okuyorum ya ben, onu bulmuş, atmış herhalde. Bulamıyorum.

ÜMİT

Haa, o senin miydi?

KORAY

Sen mi aldın, ne işin olur oğlum senin mizahla filan?

ÜMİT

İşim olmaz tabi lan, entel miyim ben. Ahmet şu tepedeki rafın üzerine sakladı onu herhalde.

KERİM

Adama bak, her yerde gözü kulağı var.

Koray açılır kapanır bir sandalyeyi alıyor, mutfak tezgahının önüne koyarak üzerine çıkıyor.

KORAY

(raftan bir dergi çıkarıyor, seviniyor)

Aaa, harbiden burada he, bak yine insafılı, atmamış saklamış.

Koray tam incekken sandalyenin bir tarafına fazlaca ağırlığını veriyor, sandalye kapanıyor, Koray sandalyeyle beraber yere düşüyor, bir bacağı sandalyenin içinde kalıyor, acıyla bağırmaya başlıyor.

KORAY

Off, gitti ayağım.

KERİM

Kırıldı mı acaba?

KORAY

Dokunma, dokunma.

ÜMİT

(bağırır)

Talha abi!

Herkes mutfağa doluşuyor. Koray'ı kucaklayarak dışarı çıkartıyorlar. Talha, Koray ve evden bir başka lise öğrencisi taksiye biniyorlar. Ahmet de taksiye binmek istiyor.

TALHA

Ahmet, sen evde kal. Ben göz kulak olurum arkadaşına. Ailesine haber ver sen.

AHMET

Ailesi memlekete gidecekti abi.

TALHA

O zaman, ben bu gece hastanede kalırım onunla, bakalım ne diyecekler. Hadi görüşürüz yarın.

Taksi hızla uzaklaşıyor. Herkes kapının önünde uğultu halinde konuşuyor. Ahmet onlara bakıyor, evin bütün sorumluluğunun üzerinde olduğunu hatırlıyor bir an. Ciddi bir ifade takınıyor.

AHMET

Haydi arkadaşlar girelim, yatsı ezanı okunacak şimdi.

INT.CEMAAT EVİ.GECE

Ahmet altı kamp öğrencisiyle aynı odada uyuyor. Bir gülüşme sesiyle uyanıyor. Odadaki diğer herkesin uyumakta olduğunu görüp gözlerini kapatıyor. Hemen sonra dış kapının kapandığını duyuyor. Yataktan kalkıp odadan çıkıyor, evin kapısını açıyor, merdivenlerde kimseyi göremeyince tekrar içeri girip salonun sokağa bakan penceresinden dışarı bakıyor. Ümit ve Kerim'i görüyor. Seslenmek istiyor, ancak salonda uyuyanlara bakıp vazgeçiyor. Aceleyle montunu giyip evden çıkıyor.

INT. TAKSİ. GECE

Ümit ve Kerim bir taksinin içindeler ve birbirleriyle konuşmadan yola bakıyorlar.

KERİM

(huzursuz bir şekilde susarken aniden Ümit'e döner)

Oğlum bari yarın gece gitseydik lan, Koray hastanede.

ÜMİT

Senin vicdanın da bayağı geç işliyor he. Taksimetre yazıyor oğlum burada, niye evden çıkarken bir şey demiyorsun?

TAKSİ ŞOFÖRÜ

Dönüyor muyuz gençler?

KERİM

Yok abi devam et sen. Ya ben onun için demedim de.

ÜMİT

(taksiciye)

Şuradan dönücez abi.

(tekrar Kerim'e dönerek)

Ne için dedin, Koray'ı da mı götürücektik? Sen adamın bu konularla ilgili yorumlarını duymadın herhalde.

(Koray'ın gözlüklerini taklit etmek için iki elini yuvarlak yaparak gözlerine koyar, sesini değiştirerek konuşur)

Bu tarz birleşmeler içinde sevgi, aşk gibi duygular barındırmadığı gibi tamamen idsel ihtiyaçlardan doğuyor. Bunu bu şekilde ancak hayvanlar yaşayabilir.

KERİM

(ciddiyet içerisinde, önemli bir açıklama yapacakmış tavrı takınarak)

E, biz de hayvanız zaten.

ÜMİT

(aynı ciddiyetle)

E, ben de onu diyorum zaten.

Kahkalarla gülmeye başlarlar. Taksi yoluna devam eder.

EXT. SOKAK. GECE

Ümit ve Kerim taksiden iniyorlar. Köşede müşteri bekleyen hayat kadınlarının olduğu bir sokaktan içeri giriyorlar. Hemen arkalarından Ahmet soluk soluğa sokağa giriyor. Etrafına bakıyor ama onları göremiyor. Umutsuzluk içinde çevresine bakılırken gözü bir fahişeye takılıyor. Onu hayranlıkla süzmeye başlıyor. Fahişe onu fark ediyor, Ahmet'e gülümsüyor, Ahmet kendi bakışlarının farkına varıp kendine kızıyor, suratını asıp gitmek için arkasını dönüyor. Bu sırada onu farkedemeyen fahişe sesleniyor.

FAHİŞE

Hişş, nereye gidiyorsun?

Ahmet adımlarını sıklaştırıyor.

FAHİŞE

Yeşil montlu, sana diyorum.

Ahmet birden olduğu yerde duruyor. Ama dönüp arkasına da bakmıyor. Fahişe yanına gelip Ahmet'in yüzüne bakıyor.

FAHİŞE

(iki eliyle saçlarını dağıtarak)

Ne oldu beğenmedin mi beni?

AHMET

(ne diyeceğini bilemez, şaşkındır, Kerim'le Ümit'in gittiği yönü göstererek)

Yok, ben şeye bakmıştım...

FAHİŞE

(gülerek)

Ben buradayım işte, ne yapıcan öbür orospuları?

AHMET

(orospu kelimesinden irkilmiştir, suratı asılır)

Yok, istemem ben.

FAHİŞE

Peki, madem, sen bilirsin.

Ahmet gitmeye yeltenir ama gidemez. Fahişenin göğüslerine bakabilir. Bir sessizlik olur.

FAHİŞE

(sinirlenmeye başlamıştır, hızlı bir şekilde konuşmaya başlar)

Ee, daha bakıcan mı; gidicen mi, kalıcan mı, bir karar ver. Bütün gece böyle yalı kazığı gibi dikilmeyeceğiz herhalde. Hoop sana diyorum, salyalarını sil. Herife bak yaa, açtı ağzını ölee bakıyor yarım saattir. Lan bana bak, paran yok di mi senin cebinde, ben de burada durdum, dil döküyorum buna.

(arkasını döner, yürümeye başlar)

Bedavadan seyrediyor, ben de öyle dikildim, poz veriyorum karşısında.

Ahmet arkasından bakıyor, elini montunun cebine sokuyor, bir kâğıt para çıkarıp, güçlkle sesleniyor.

AHMET

Param var.

Fahişe arkasını dönüp Ahmet'in yanına geliyor. Ahmet'in yüzüne bir de elindeki paraya bakıp parayı alıyor, tekrar işveli bir tavır takmıyor.

FAHİŞE

E, gidelim o zaman.

Fahişe önde, Ahmet arkada sokağa giriyorlar.

EXT. TARLABAŞI. SABAHA KARŞI

Sabah ezanı okunmaktadır. Ahmet ıssız bir sokakta bir duvarın dibine eğilmiş oturmaktadır. Ezan sesinden başka sadece uzaklaşan fahişenin topuklu ayakkabılarının sesi duyulmaktadır. Ahmet ağlamaklı bir yüz ifadesiyle kafasını kaldırıp gökyüzüne bakmayı dener ancak yapamaz.

INT. SADIK UÇARAN'IN EVİ. GÜN

Sadık Uçaran, lüks eşyalarla döşenmiş geniş bir salonda oturmuş tespah çekerek Ahmet'e bir şeyler anlatıyor. Ahmet onun karşısındaki kanepenin bir ucuna ilişmiş

ağlamaktan ŐiŐmiŐ gözlerle kafasını kaldırmadan yere bakıyor, ara sıra kısa cevaplar veriyor. Sonunda Sadık Uçaran susuyor, bir Şeyi onaylarcasına kafasını sallıyor, Ahmet yerinden kalkıp onun önünde saygıyla eğilerek elini öpüyor, Ahmet'in kafasında sesler yankılanıyor.

DIŞ SES (AHMET)

Ey kendine zulmeden nefsim! Günah iŐlemekte ne kadar cesursun, ateŐe dayanma gücünü nereden alıyorsun?

EXT. SOKAK. AKŞAM

Talha ve Ahmet ellerinde bavullarla evden çıkıp kapının önünde beklemeye başlıyorlar. Birazdan minibüs tipi bir araba yanaŐıyor. Sürücü koltuğunda oturan Fatih kafasını camdan çıkartıyor.

FATİH

İyi akşamlar gençlik.

TALHA

İyi akşamlar Fatih abi.

FATİH

Memlekete mi gidiyorsun Talha?

TALHA

Yok ben değil, Ahmet'i gönderiyoruz.

FATİH

Hayırdır, nereye?

TALHA

Ürgüp'e gidiyor, oradaki eve imamlık yapacak.

FATİH

(arabadan iniyor)

Ciddi misin sen? Ahmet, niye gelip vedalaşmıyorsun, gidiyorsun madem.

AHMET

(canı sıkkın)

Acele oldu biraz Fatih abi, kusura bakma.

FATİH

Öyle olsun madem. Garaja mı gidiyorsunuz, gelin bırakayım ben sizi.

TALHA

Taksi çağırdık abi, gelir şimdi.

FATİH

Bırak taksiyi şimdi, hadi binin.

(bavulu alır.)

TALHA

Seni de işinden etmeyelim.

FATİH

Amma tantana yaptın be oğlum, bak sohbetlere gelmiyorum diye böyle yapıyorsan...

TALHA

(arabaya doğru yaklaşır)

Yok Fatih abi, estağfurullah, hadi Ahmet, binelim.

Beraber arabaya biniyorlar, araba hareket ediyor.

INT. OTOBÜS. GÜN

Ahmet şehirlerarası bir otobüste ve rüyasında Said Nursi'nin son anlattığı hikâyesini görüyor. Hikâyedeki adam kendisi ve hikâyedeki gibi arkasında onu parçalamaya hazırlanan bir aslan, önünde bir darağacı var. Ahmet sağ tarafında beliren adamın ona öğütlediklerini yaparken, sol tarafında hikâyedeki kişi beliriyor. Fakat bu gelen ikinci kişi hikâyedeki gibi şeytan yüzlü bir adam değil Ahmet'in ilişkiye girdiği fahişe. Ahmet hikâyedeki adamın yaptığıının tam tersini yapıp; elindeki ilaçları, tılsımları ve bileti bırakıp sol tarafında beliren fahişeye gidiyor. Birden ateşler sarıyor her tarafını ve yanmaya başlıyor. Kan ter içinde uyanıyor. Elinde Said Nursi'nin her zaman okuduğu kitabı var yine, kafasını kaldırıp yola bakıyor. "Ürgüp" tabelasını görüyor.

EXT. KAHVE ÖNÜ. GÜN

Ürgüp'te bir kahve önünde dizili iki üç masadan birinde iki yaşlı adam küçük taburelere oturmuş tavla oynuyorlar. Yanlarında da kahveci Ömer oturuyor. Necmi zarları atıyor, gözlüklerini gözüne yerleştirip, gözlerini kısarak attığı zara dikkatle bakıyor ve pulları hareket ettiriyor.

BEKİR

Hoop, kunduracı Necmi ne yapıyorsun sen ya?

NECMI

(sinirleniyor)

Ne yapıyorum, oynuyorum işte.

BEKİR

Ee, 3-1 geldi, 3-3 oynuyorsun.

NECMİ

Yürü lan, 3-1 gelmişmiş. İşin gücün hile, yalan, dolan.

BEKİR

Haydaaa, ya Ömer sen söylesene, 3-1 gelmedi mi?

ÖMER

(Necmi'den çekinerek, sessizce "boş ver" anlamında kaş göz yapar)

Boş verin Bekir Usta, devam edin siz.

BEKİR

(sessizce söylenerek zarları eline alır, atar)

Hoop, düşüş misin be.

ÖMER

Hakikaten düşüş geldi Bekir amca. Ne şanslı adamsın.

NECMİ

(gözlerini iyice kısarak zarlara bakar, Ömer'in ensesine bir tokat patlatır)

Bok düşüş geldi, kimi kandırıyorsunuz siz?

ÖMER

(şaşırmış ve korkmuştur, çekinerek)

Necmi amca, ayıp oluyor ama yani göremiyorsun diye sende...

NECMİ

Sen bana kör mü diyorsun len.

ÖMER

Aman Necmi amca, birşey demiyorum, çay getireyim ben size, çayınız bitmiş.

Ömer ayağa kalkıyor, Bekir onu eliyle durduruyor, tavlayı kapatıyor.

BEKİR

Otur Ömer otur, gidiyorum ben. Oynamaz bu herifle tavla mavla.

NECMİ

(keyfi yerine gelmiştir)

Tabii, baktın yeniliyorsun. Hemen kaç. Kimse dayanamaz karşımda bu oyunda.

BEKİR

(sinirini bastırmaya çalışır)

Tövbe yarabbi.

Polis üniforması içinde 35 yaşlarında bir adam (Ferhat) yanlarına geliyor.

ÖMER

Amirim, hoş geldin.

FERHAT

Hoş bulduk Ömer, birşey soracağım, bizim oğlanı gördün mü?

ÖMER

Kemal'i mi, yok görmedim abi, hiç geçmedi bugün buradan.

FERHAT

(kendi kendine söylenir, etrafına bakar)

Hey Allah'ım yaa, nerede bu çocuk?

BEKİR

Ne oldu Ferhat, senin oğlan yok mu yine piyasada?

FERHAT

Yok, Bekir amca ya! Okulu kırmış bugün, öğretmeni aramış evi, hasta mı diye?

NECMİ

Sınav yapacaksa hocası, ondan kaçmıştır. Akşama çıkar gelir.

FERHAT

(sinirlidir, bir sigara yakar)

Gelsin akşama, bak ben ne yapıyorum onu.

BEKİR

Gitmeyin çocuğun üzerine, korkarsa gelemez eve, başına bir iş gelir Allah korusun.

FERHAT

Ne yapayım Bekir amca. Okuldan kaçıp duruyor, ne ödeve baktığı var ne bir şeye, varsa yoksa top koştursun, atari oynasın.

NECMİ

Okumaz o çocuk okumaz, akli fikri haytalıkta.

Ömer'le Bekir kaş göz yaparak Necmi'yi susturmaya çalışıyorlar. Ferhat sigarasından bir nefes daha alıp yere atıyor.

FERHAT

Ben gidiyorum Ömer, buradan geçerse haber ver bana.

ÖMER

Olur, amirim, çıkar gelir nasıl olsa, meraklanma sen.

FERHAT

Haydi görüşürüz.

NECMİ

Haydi, güle güle. Çok kızma sen yine de çocuğa.

FERHAT

(giderken söylenir)

İşe yaramaz hergele, ben seni bir geçireyim elime, bak ne yapıyorum?

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Ahmet elinde cemaat evinin adresinin yazılı olduğu bir kağıda bakarak adresi bulmaya çalışıyor, diğer elinde de bavulu var. Bu sırada 12 yaşlarında, üzerinde okul forması olan şişmanca bir çocuk (Kemal) geçiyor yanından, çocuk onu görünce yanına geliyor.

KEMAL

Nereyi arıyorsun abi?

AHMET

Akasya sokağı arıyorum, beşler market varmış.

KEMAL

Hee sen Yusuf amcanın dükkânı arıyorsun. Ne yapacaksın ki sen, Yusuf amcanın akrabası mısın?

AHMET

(gülümser)

Yok, ben dükkânı aramıyorum, orada bir eve gideceğim.

KEMAL

Kimlerin evine gideceksin?

AHMET

(Kemal'in başını okşar)

Nerede bu beşler market?

KEMAL

Ohoo, sen yanlış yerde arıyorsun. Şimdi buradan dimdirek git. Sonra kocaman park çıkacak karşına, o parkı al arkana. Ya da dur yaa, sen şimdi kaybolursun, ben seni götüreyim.

Yan yana yürümeye başlıyorlar.

AHMET

Sen bana tarif et, gelme sen. Annen baban merak eder.

KEMAL

Etmezler abi, ben hep gezerim buralarda, yürü sen. Bavulunun ver bir sapını ben tutayım.

AHMET

Yok, abicim, gerek yok. Taşıyorum ben, ağır değil zaten, sağ ol.

KEMAL

Ben çok güçlüyümdür hee, bizim okulda bir Fuat var, ayı Fuat diyorlar ona, güreşiyoruz hep yeniyorum ben onu.

AHMET

Aferin sana.

Ahmet ve Kemal yan yana yürürlerken, Kemal'in babası Ferhat görüyor onları. Kemal'in adını seslenerek bağıyor. Kemal onu görünce irkiliyor, koşmaya başlıyor.

KEMAL

Abi, kaçalım hemen polis.

AHMET

(şaşkın bir şekilde etrafına bakıyor)

Ne polisi?

KEMAL

(Ahmet'i çekiştiriyor)

Abi soru sorma peşimizdeler.

Ahmet ne olduğunu anlamadan koşmaya başlıyor, Kemal'le beraber koşarak kaçıyorlar. İzlerini kaybettirince soluklanıyorlar, yakındaki boş bir kiliseye sokmaya alışıyor Kemal onu.

KEMAL

Abi gel burası güvenli.

AHMET

(girmek istemez)

Yok, abim girmem oraya ben.

Kemal Ahmet'i zorla kolundan çekiştirip içeriye sokuyor.

KEMAL

Yaa, gel korkma. Kimse yok burada, ben önceden cin var burada zannediyordum, korkuyordum, sonra,

AHMET

Sen onu bunu bırak şimdi, niye kaçtık polisten biz, ne yaptın?

KEMAL

Bir şey yapmadım ben, masumum.

AHMET

Yalan söyleme, bak gider haber veririm şimdi.

KEMAL

Tamam, tamam gel. O polis babam benim, okuldan kaçtım da bugün, beni arıyordu, yakalarsa çok fena haşlar.

AHMET

Doğru mu söylüyorsun?

KEMAL

İki gözüm önüme aksın ki. Bugün yazılı yapacaktı öğretmen. Ben de hiç çalışmamıştım, zayıf alırım da babam döver diye korktum, gitmedim okula.

AHMET

Niye dövsün canım, bir dahakine daha sıkı çalışırdın, geçerdin.

KEMAL

(çantasını sırtından çıkarıyor, yere koyup üzerine oturuyor)

Yaa ben sevmiyorum dersleri, okulu da sevmiyorum, hep zayıf alıyorum zaten. Kafam basmıyormuş, babam öyle diyor.

AHMET

Olmaz öyle şey mübarek, Allah herkese akıl ihsan eylemiş, kullanmasını bilmeli.

Kemal şaşkınlıkla onun yüzüne bakıp gülmeye başlıyor.

KEMAL

Abi sen ne acayip konuşuyorsun öyle ya, imam mısın yoksa sen?

Uzaktan bir ezan sesi duyuluyor. Ahmet saatine bakıyor.

AHMET

Öğle okunuyor, neydi senin adın?

KEMAL

Kemal.

AHMET

Benim ki de Ahmet. Bak Kemal benim bu adrese gitmem lazım, merak ederler beni, seni de evden merak ederler. Gidelim haydi.

Ahmet kiliseden çıkıyor, Kemal de arkasından geliyor.

KEMAL

(koluna yapışır)

Abi, ben de seninle gelsem olmaz mı ya, ben seni çok sevdim, çok iyi anlaştık biz seninle. Hem eve gidersem babam çok fena haşlar beni.

AHMET

Olmaz mübarek, hem iyice kızdırırsın babanı eve gitmezsen.

KEMAL

Haydi abi, akşama kadar kalayım seninle, akşam giderim eve, söz.

AHMET

İyi, haydi madem. Ne taraftan?

KEMAL

(gülerek)

Şuradan dimdirek indik miydi, yakın mübarek.

Ahmet ve Kemal yürümeye başlıyorlar, Kemal ona heyecanlı bir şekilde bir şeyler anlatmaya devam ediyor.

INT. CEMAAT EVİ. AKŞAM

Ahmet yeni cemaat evinde üç kişilik küçük bir gruba namaz kılarken imamlık yapıyor. Grupta Ahmet'ten başka cemaat evinde yaşayan iki lise öğrencisi ve Kemal var. Kemal onları beceriksizce taklit etmeye çalışıyor.

INT. KEMAL 'İN EVİ. AKŞAM

Kemal odasında yatağının üzerinde oturmuş elindeki kitabı dışından yavaş yavaş anlamaya çalışarak okuyor.

KEMAL

Üstadı son adımı atar: “Evladım! Şimdi de onu binlerce hicabın verasında bulunan Yüce Rabbimiz’in huzurunda okuyor gibi oku! Düşün ki O seni dinliyor ve Kur’an’ı senle mukabele ediyor!”

Bunu okuduktan sonra kitabı saygıyla kapatıp öpüp başına koyuyor, bu sırada annesinin içeriden gelen sesi duyuluyor.

ÇİĞDEM

Kemal, yemek hazır, haydi gel oğlum.

KEMAL

Geliyorum anne.

Kitabı yastığının altına saklıyor ve odadan çıkıyor.

EXT.KAHVE ÖNÜ.GÜN

Bekir canı sıkkın bir halde kahveye geliyor, kapı önünde oturan birkaç kişiye isteksizce selam verip taburelerden birine oturuyor. Kahveci Ömer elinde bir çay tepsiyle içeriden çıkıyor.

ÖMER

Hoş geldin Bekir amca. Çay vereyim mi?

BEKİR

Ver oğlum ver, içelim bari.

ÖMER

(çayı masaya koyar, bir tabure çekip oturur)

Bir gelişme yok herhalde, hala aynı mı durumu?

BEKİR

Aynı, yanından geliyorum şimdi. Almanya'dan kızıyla damadı da gelmişler bu sabah.

Doktor hazırlıklı olun her şeye demiş.

ÖMER

Off Necmi amcam yaa, durup dururken...

BEKİR

Ee, yaşılanıyoruz oğlum, durup dururkeni mi var bu işin.

ÖMER

Ama o da hiç dikkat etmiyordu kendine. Yüksek tansiyondan bu kaçınıcı hastaneye yatışı?

BEKİR

Bu sefer de atlatır inşallah.

ÖMER

İnşallah.

Bu sırada Ahmet ve Kemal üzerlerinde okul formları, konuşarak kahvenin olduğu sokağın bir ucundan geliyorlar.

ÖMER

Ayrılmaz ikili geliyor.

BEKİR

Ferhat'ın oğlu değil mi o?

ÖMER

Evet, Kemal.

BEKİR

Yanındaki kim?

ÖMER

Bu cemaat evi var ya, oraya göndermişler İstanbul'dan, lise talebesi.

BEKİR

Niye göndermişler ki?

ÖMER

Buradaki cemaat evine çevreden gelen giden kimse yok ya, bunu göndermişler ki bu da milleti oraya çekecek, anladın?

Ahmet ve Kemal kahvenin önünden geçiyor, Kemal çekinerek kapının önünde oturanlara bakıyor.

ÖMER

Oo Kemal amirim, bir selam sabah yok mu ya?

KEMAL

(Ahmet'e bakıyor, söyleyeceğinin doğru olup olmadığından emin olmak ister gibi)

Selamun aleyküm.

BEKİR

Ve aleyküm selam. Hayırdır Kemal, sen böyle mi selam veriyordun?

Kemal bir Ahmet'e bir de onlara bakıyor, ne diyeceğini bilemiyor.

AHMET

Selamun aleyküm amca.

BEKİR

Aleyküm selam çocuğum. Siz yeni mi taşındınız buraya, görmedim ben seni hiç.

AHMET

(canı sıkılmıştır)

Evet, yeni taşındık sayılır.

BEKİR

Baban memur filan mı, atama durumu mu?

AHMET

Aileyle değil amca, biz hizmet için geldik.

BEKİR

(gölerek)

Kolay gelsin, ne hizmeti?

Ahmet kızıyor, kızgınlığını saklamak için susuyor. Kemal araya giriyor.

KEMAL

Allah'a hizmet Bekir amca. Allah'a hizmet.

ÖMER

Sen de kılavuzluk yapıyorsan bu iş tamamdır o zaman Kemal. Babana selam söyle.

Kemal babasına söylenen bu selamın arkasındaki anlamı Ömer'in kinayeli söyleminden anlıyor, çekinerek konuşuyor.

KEMAL

Söylerim Ömer abi, hadi görüşürüz.

Ahmet başıyla onlara selam veriyor, yürümeye devam ediyorlar.

ÖMER

Ferhat abi duymasın Kemal'in bununla dolaştığını, keser vallahi.

BEKİR

Nasıl polis o, farkında değil mi oğlunun hocalarla dolaştığını.

ÖMER

Onun başını kaşıyacak zamanı mı var Bekir amca? Herkes onu Ürgüp emniyet müdürlüğünde polis zannediyor ama işler başka.

BEKİR

Nasıl başka?

ÖMER

(Bekir'in kulağına doğru eğilir, gülmemeye çalışarak)

Ferhat abi CIA'de ajanmış.

BEKİR

(gülerek elini Ömer'e doğru sallar)

Len yürü git, sen de sap yiyip saman sıcıyon hee.

Ömer gülerek onun yanından kalkar.

ÖMER

Dediydi dersin Bekir amca.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Ahmet ve Kemal yürümeye devam ederlerken karşıdan, Kemal'in annesi Çiğdem geliyor.

KEMAL

Aaa annem, anneee!

ÇİĞDEM

(onu görünce gülümsüyor, adımlarını sıklaştırarak yanlarına geliyor)

Ben de okuluna geliyordum, çıkışta görürüm belki dedim. Geç kaldım herhalde.

KEMAL

Yok yeni dağıldı okul. Aaa bak anne, Ahmet abi bu işte, hani anlatıyordum ya.

ÇİĞDEM

(gülümseyerek elini uzatıyor)

Merhaba Ahmet.

Ahmet elini uzatmıyor, yere bakarak kafasını sallıyor.

AHMET

Merhaba.

ÇİĞDEM

(şaşıyor, elini çekiyor)

Ben de öğretmenle konuşacaktım, gitmeden yetişeyim.

KEMAL

Niye ne oldu ki?

ÇİĞDEM

Bir şey olduğundan değil oğlum, derslerini soracaktım.

KEMAL

(gururla)

İyi benim derslerim artık, Ahmet abi hep çalıştırıyor beni.

ÇİĞDEM

(tereddütle Ahmet'e bakıyor)

Evet, biliyorum sağ olsun. Hadi gidiyorum ben. Sen de fazla oyalanma, hava kararmadan eve gel.

KEMAL

Tamam anne.

Çiğdem gidiyor, Kemal ve Ahmet sessizce yürümeye başlıyorlar yeniden, Çiğdem biraz yürüdükten sonra arkasına dönüp endişeyle onlara bakıyor.

INT. CEMAAT EVİ. AKŞAM

Ahmet rüyasında kendisini küçük eski bir evde görüyor. Evin bütün pencerelerinden kediler içeri girip Ahmet'i ısırmağa çalışıyorlar. Ahmet pencereleri kapatmaya çalışıyor, ama kediler küçük aralıklardan önce kafalarını sonra bedenlerini sokarak içeriye giriyorlar. Ahmet onları öldürmeye çalışıyor, başaramayınca soluk soluğa başka bir odaya kaçıyor, derin bir nefes alıp kapıyı sıkıca kapatıyor, arkasını döndüğünde odanın bir köşesinde oturmuş gülerek ona bakan fahişeyi görüyor. Soluk soluğa uyanıyor. Telefonu çalıyor, Sadık Uçaran arıyor.

AHMET

(telefonu açıyor)

Selamun aleyküm hocam. Yok ne rahatsızlığı hocam, dalmışım öyle. İyiyim sağolun, hayır bir eksiğim yok, okula kaydımı yaptırdım. Evet, yarın çıkıyoruz abone kampanyasına. Sağ olun, hayırlı geceler.

INT. KEMAL EV. AKŞAM

Çiğdem salonda oturmuş TV izliyor, dış kapı açılıyor. Ferhat içeri giriyor.

ÇİĞDEM

Hoş geldin.

FERHAT

Hoş bulduk.

ÇİĞDEM

Sen gelmeyince biz Kemal'le yedik, kaldırmıştım sofrayı, kurayım mı?

FERHAT

Kurma, aç değilim.

ÇİĞDEM

Karakolda mı yedin yine?

FERHAT

(yan odaya gitmek üzeredir)

Hı hıı.

ÇİĞDEM

Yatıyor musun?

FERHAT

Yorgunum.

ÇİĞDEM

Konuşalım mı biraz yatmadan?

FERHAT

Yorgunum Çiğdem. Yarın konuşuruz.

ÇİĞDEM

Yarın erken mi geleceksin sanki. Otur biraz konuşalım.

FERHAT

(isteksizce koltuğa oturur)

Ne var, ne oldu?

ÇİĞDEM

Kemal'in okuluna gittim bugün, öğretmeniyle konuştum.

FERHAT

Ne yaptı yine?

ÇİĞDEM

Bir şey yapmadı, son sınavlardan iyi not almış.

FERHAT

İyi işte.

ÇİĞDEM

Çok içine kapandı, yemeği yiyor, odasına kapanıyor, konuşmuyor doğru dürüst, bir konuşsan.

FERHAT

Her durumda dert edinecek bir şey buluyorsun kendine. Dersleri iyiymiş işte, daha ne.

ÇİĞDEM

Arkadaş edinmiş kendine liseden. Onunla dolaşıyor sürekli. Bir garipleşti konuşmaları, tavırları onunla gezmeye başladığından beri.

FERHAT

Ne yapayım şimdi, işimi gücümü bırakıp, oğlan kimlerle dolaşıyor, onu mu takip edeyim.

ÇİĞDEM

(sinirlenir)

Yok, yapma sen hiçbir şey, senin işin daha önemli.

FERHAT

Çiğdem, asabımı bozma gecenin bir vakti. Alt tarafı kendine arkadaş edinmiş işte, uyuşturucuya başladı sanki.

ÇİĞDEM

Çocuk değişti diyorum Ferhat, sürekli gülen, konuşan çocuk gitti, kocaman bir adam geldi yerine sanki.

FERHAT

Büyüyor işte, hep çocuk mu kalacaktı. Yatıyorum ben, bütün gün emniyette bin çeşit insanla uğraşıyorum zaten, bir huzur ver ya.

Ferhat odadan çıkıyor. Çiğdem kendi kendine mırıldanıyor.

ÇİĞDEM

Sen çok huzur verdin de huzur arıyorsun.

INT. CEMAAT EVİ. AKŞAM

Ahmet kapıda ayakkabılarını giyiyor, o sırada cemaat evinde kalan öğrencilerden Serkan yanına geliyor.

SERKAN

Hayırdır şakird, nereye gidiyorsun bu saatte?

AHMET

Bunaldım biraz, çıkıp dolaşacağım.

SERKAN

Geleyim mi bende?

AHMET

Gerek yok şakird, sağ olasın. Gelirim zaten birazdan.

SERKAN

Yarın çıkıyor muyuz abone kampanyasına?

AHMET

Okuldan sonra eve uğrayıp gazeteleri, kitapları alalım, gideriz şakird. Sadık Uçaran da aradı az önce. Ona da söyledim, hoca efendinin gazetesi için abone kampanyasına çıkacağız buradaki şakirdlerle diye.

SERKAN

Ne dedi?

AHMET

Çok sevindi. Allah'ın izniyle gazeteye abone bulursak yarın, sonrada esnafa gidip kurban derisi toplarız.

SERKAN

Ürgüp'ü de cemaatli yaparsın sen Ahmet bu azimle. Gıpta ediyorum sana.

AHMET

Hep beraber hakkından geleceğiz inşallah şakird. Haydi, ben gelirim birazdan.

SERKAN

Güle güle.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GECE

Ahmet düşünceli bir şekilde sokakta yürüyor. Bir barın önünde elinde bir şarap şişesi, saçlı sakallı karışmış bir adam yüksek sesle bir şeyler söylüyor. Kızlı erkekli bir grup etrafını çevirmiş ilgiyle onu dinliyorlar. Ahmet de durup onlara bakıyor.

ŞARAPÇI

Ben, Zeus'un oğlu Dionysos, Kadmos'un kızı Semele'nin yıldırım dolu şimşekler içinde doğurduğu tanrı, Thebai toprağına ayak basıyorum. Tanrılığımın soyunup insan suretine girdim. Ben Lydia'nın altın ovalarından geliyorum.

Herkes gülüşüyor. Ahmet tam yanlarından geçecekken gözü grubun içindeki bir kıza takılıyor. Kız da Ahmet'e bakmaya başlıyor. Ahmet kıza doğru birkaç adım atıyor, o sırada gruptan bir başka kız Ahmet'in baktığı kıızı kolundan çekip birşeyler anlatmaya başlıyor, gülüşüyorlar. Ahmet vazgeçip yoluna devam ediyor.

EXT. CAMİ ÖNÜ. GÜN

Ahmet, Serkan ve Kemal bir caminin önüne kurdukları standın önünde ellerinde gazete ve kitaplarla, oradan geçen insanları gazeteye aboneye yapmaya çalışıyorlar. Standın üzerinde Fethullah Gülen'in fotoğrafı olan bir afiş var, yanında da gazete ve kitaplar.

AHMET

(önünden geçen kırk yaşlarında bir adama)

Abone olmak ister misiniz?

İnsanlar onlara şöyle bir bakıp geçip gidiyorlar yanlarından. Ahmet ve Serkan'ın moralinin bozulduğunu gören Kemal coşkuyla var gücüyle bağıyor.

KEMAL

Hoca efendinin gazetesine abone olmak ister misiniz?

Bütün kalabalık dönüp sesin geldiği yere bakıyor. Kemal'in sesi caminin duvarlarında yankılanıyor.

EXT. KARAKOL ÖNÜ. GÜN

Ferhat karakoldan çıkıyor. O sırada karakolun kapısından girmekte olan polis arkadaşı Onur'la karşılaşıyor.

FERHAT

Nereden?

ONUR

Cami önüne izinsiz stand açmışlar, biri ihbar etti, ona bakmaya gittik.

FERHAT

Ne standı?

ONUR

Bu hoca efendinin gazetesine abone bulma kampanyası. Açmışlar standı, gazeteleri filan dizmişler.

FERHAT

Eee, ne yaptınız?

ONUR

Lise talebesi çocuklar abi, ihtarı verdik, dağıttık.

FERHAT

Ulan onları benim elime verecekler ki!

Başka bir polis memuru olan Halit içeriye girerken onları görüyor.

HALİT

Ferhat, çıkıyor musun?

FERHAT

Çıkıyorum abi.

HALİT

Aman, sen yine de çok sert çıkma çocuğa. Ama dikkat et, bulaşmasın bir daha.

Onur Halit'e kaş göz yapıyor, Halit anlamıyor.

FERHAT

Kime sert çıkmayayım?

HALİT

Hee, haberin yok senin daha?

ONUR

(çekinerek)

Ben söyleyecektim şimdi ama...

FERHAT

Oğlum, ne oluyor, söylesenize, hasta etmeyin adamı.

ONUR

Bu cemaatçi çocukların yanında senin oğlan da vardı, Kemal.

HALİT

Biz burada izinsiz stand açamazsınız filan deyince diklendi bize.

ONUR

Abi demek ki çocuk etki altında kalmış, yaşı da küçük.

FERHAT

(onları duymuyor gibidir)

Geçmiş boku hergele!

Ferhat hışımla gidiyor, Onur ve Halit endişeyle arkasından bakıyorlar.

ONUR

Keşke söylemeseydik, kıyamet kopacak şimdi.

HALİT

Kopsun oğlum bırak, sahip çıksın oğluna biraz. Yürü hadi.

İkisi beraber karakola giriyorlar.

INT. CEMAAT EVİ. GÜN

Ahmet ve Serkan cemaat evinin salonunda oturuyorlar. Önlerinde standda duran gazeteler ve kitaplar duruyor.

AHMET

(canı çok sıkkındır)

Ben İstanbul'da abone kampanyasına hiçbir çıkışında eli boş dönmedim. Bir tane bile abone bulamadık.

SERKAN

Öyle söyleme şakird, ucuz atlattık yine. Nezarete atsalar ne olacaktı.

AHMET

Allah'ın izniyle bir yolu bulunurdu o zaman da.

SERKAN

Milleti cehennemden kurtarmak için şu çektiğimiz çileye bak.

Ahmet ona kızgınlıkla bakıyor, Serkan söylediğinden utanıyor.

SERKAN

O değil, Kemal'in durumuna da canım sıkılıyor. Babası polis, seni sadece derslerine yardımcı olan bir abisi olarak anlatıyormuş. Babası cemaate geldiğini bir duyarsa önce gelir bizim canımıza okur, sonra da kapattırır burayı.

AHMET

Yapar mı?

SERKAN

Adamı tanıyorum ben, acayip sinirli, psikopatın teki. Kemal'le pek ilgilenmediğinden duymadı buraya geldiğini. Duysa şimdiye kadar, ohooo!

Kapı çalıyor. İkisi de bir an irkiliyor.

SERKAN

(ayağa kalkıyor)

Kemal mi acaba?

AHMET

Yok, o evine gitti, gelmez bugün.

Serkan çıkıyor, şaşkın ve korkmuş bir ifadeyle odaya geri dönüyor.

SERKAN

Ahmet, bir baksana.

Ahmet kapıya gidiyor. Kapının önünde Kemal'in annesi Çiğdem'i görüyor. Serkan ikisine bakıp dışarıya çıkıyor.

SERKAN

Benim bir işim var, görüşürüz.

ÇİĞDEM

(sert bir ifadeyle)

Merhaba, biraz konuşalım mı?

AHMET

Buyurun.

Çiğdem içeriye giriyor, Ahmet ona engel olmak istiyor ama bir şey söyleyemiyor. Çiğdem salonda bir koltuğa oturuyor, Ahmet ayakta dikiliyor, bir sessizlik oluyor, Ahmet göz ucuyla ona bakıyor.

ÇİĞDEM

Kemal'in öğretmeniyle konuştum bugün, notları çok düzeldi. Sen çalıştıyormuşsun.

AHMET

Yardımcı olmaya çalışıyorum.

ÇİĞDEM

Çok seviyor seni, kendine örnek alıyor.

Ahmet cevap vermiyor, susuyor.

ÇİĞDEM

Kemal saf bir çocuktur, sevgi doludur, hayal gücü çok geniştir.

AHMET

(sessizce)

Öyle.

ÇİĞDEM

(birden sesini yükselterek)

O yüzden benim cehenneme gideceğimi duyunca çok üzölmüş.

Ahmet kafasını kaldırıp ona bakıyor, Çiğdem'in sert bakışlarıyla karşılaşılıyor.

ÇİĞDEM

Ben de duyunca şok oldum tabii, cehenneme gideceğimden haberim yoktu haliyle.

Senin nereden haberin oldu, vahiy mi geldi?

AHMET

Ben ona sadece başını açıp dolaşan kadınlarla ilgili...

ÇİĞDEM

(onun sözünü kesiyor)

Yapma! Bu yaptığın doğru yol göstermek değil. Ben de müslümanım. Ama anneliğim ondan bile önce gelir. Çocuğumu üzme.

AHMET

(Bir şey söylemek için ağzını açar ama konuşamaz)

ÇİĞDEM

(ayağ'a kalkar, salonun kapısına geldiğinde durur ve Ahmet'e döner)

Bak, benim yerimde senin annen de olsaydı...

AHMET

(hiddetle Çiğdem'e bakar, bir çırpıda konuşur)

Olamaz. Biz birbirimizi hiç tanımadık çünkü annemle, babamla da.

ÇİĞDEM

(irkiliyor, ses tonu düşüyor)

Başın sağolsun.

Çiğdem çıkıyor, Ahmet olduğu yerde oturmaya devam ediyor.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. AKŞAM

Ahmet bir gece önce kalabalık grubun olduğu yere geliyor, kimseyi göremiyor. Tekrar yürümeye başlıyor. Tiyatro binasının önünde bir kalabalık görüyor. Afişe bakıp içeri giriyor.

EXT.CEMAAT EVİ ÖNÜ-SOKAK. AKŞAM

Ferhat sinirli bir şekilde cemaat evine geliyor, defalarca zile basıyor, açan olmuyor.

INT. TÜYATRO SALONU. AKŞAM

Sahne Romeo ve Juliet oynanıyor, Ahmet de izleyicilerin arasında. Juliet sahneye çıkıyor, Ahmet onun bir gece önce grubun içinde gözünün takıldığı kız olduğunu fark ediyor ve birden ayağa kalkıyor. Ayakta öylece durup kızı izliyor. Seyirciler aralarında şikayet etmeye başlıyorlar. Ahmet'in yanında oturan bir genç Ahmet'i dürtüyor. Ahmet şaşkınlıkla etrafına bakıp tekrar yerine oturuyor.

INT.KEMAL'İN EVİ. AKŞAM

Kemal ve Çiğdem masada oturmuş yemeklerini yiyorlar. Ferhat eve geliyor, Kemal'in üzerine yürüyor.

FERHAT

Seni ben ne yapayım lan, ne yapayım?

ÇİĞDEM

(kolundan çekiyor, onu engellemeye çalışıyor)

Ne oluyor, ne bağıırıyorsun?

FERHAT

Sen baş belasından başka bir şey getirmez misin lan, şeriatçı mı oldun şimdi de başımıza?

Kemal korkuyla bir kenara çekiliyor.

FERHAT

Gel buraya, gel. Rezil ettin beni, ağzını burnunu kıracağım senin.

Kemal ağlamaya başlıyor.

ÇİĞDEM

Niye yürüyorsun çocuğun üzerine, delirdin mi? Kemal, sen odana git oğlum.

Kemal koşarak odadan çıkıyor, peşinden gitmek üzere olan Ferhat'ı Çiğdem durduruyor.

FERHAT

Bırak beni be, senin yüzünden hep bunlar. Oğlum şeriatçılarla geziyor, haberin var mı?

ÇİĞDEM

Şeriatçılarla gezince mi önemli oldu, oğlunla ilgilen, oğlunla konuş diye diye bir hal oldum, umurunda değildi.

FERHAT

Ne yapayım, işi gücü bırakayım, senin oğlunun peşinde mi koşturayım gece gündüz?

ÇİĞDEM

Baba ol baba, sürekli bağırp çağıracağına bir insan gibi konuşmayı dene.

FERHAT

(Çiğdem'in boğazına yapışır)

Ne demek insan ol, hayvan mıyız biz?

ÇİĞDEM

(onu iterek kurtulur)

Defol git, lanet olsun sana.

Ferhat küfrederek evden çıkıyor, kapıyı çarpıp gidiyor. Çiğdem bir koltuğa oturup sakinleşmeye çalışıyor.

EXT. TİYATRO ÖNÜ. AKŞAM

Ahmet diğer seyircilerle beraber salondan çıkıyor. Sonra binanın önünde beklemeye başlıyor. Herkes gidiyor, etrafta kimse kalmıyor, Ahmet kapıda duran görevlinin yanına gidiyor.

AHMET

Pardon, birşey sorabilir miyim?

GÖREVLİ

Buyurun.

AHMET

Oyuncular bu kapıdan mı çıkıyor?

GÖREVLİ

Evet, biriyle mi görüşecektiniz?

AHMET

(ne söyleyeceği konusunda kararsız)

Yok ben, tebrik için...

GÖREVLİ

Çıkarlar birazdan, bekleyin burada.

AHMET

Tamam, teşekkür ederim.

Görevli başını sallıyor, cep telefonu çalıyor, telefonu açıyor, arkasını dönüp biraz uzaklaşarak konuşmaya başlıyor. Ahmet bir süre ona bakıyor, sonra birden hızlıca içeri giriyor. Boş koltuklara bakıyor, sonra koltuklardan birinin dolu olduğunu fark ediyor, oturan kişiyi arkadan görebiliyor sadece. Yürüyor ve koltuğun yanına geliyor. Elinde çok süslü küçük bir el aynasıyla yüzüne bakan bir kız görüyor. Kız onun varlığını fark edince el aynasını yüzünden indiriyor.

AHMET

(heyecanla)

Sinem!

SİNEM

(şaşıyor, ayağa kalkıyor)

İnanmıyorum, Ahmet, sen misin? Nereden çıktın sen?

AHMET

(sevinçle gülüyor)

Ben burada yaşıyorum, asıl sen ne yapıyorsun burada?

SİNEM

Ben tiyatro grubuyla geldim, okuldan rapor aldım bir haftalığına, turneye geldik.

AHMET

Üniversite?

SİNEM

Konservatuara hazırlanıyorum bir yandan, tiyatro bölümüne. Sen?

AHMET

Hizmet?

SİNEM

Anladım.

(Ahmet'in elinden tutar.)

Gel haydi, gruptakilerle tanıştırayım seni.

AHMET

(tereddüt ederek elini çeker)

Yok başka zaman, benim acil dönmem lazım şimdi.

SİNEM

Görüşürüz o zaman. Diğer oyunlara da gel olur mu?

AHMET

İnşallah, gelmeye çalışırım.

Ahmet onu öpmek için uzanıyor, sonra elini uzatıyor bir an için, hemen bundan da vazgeçip Sinem'in omzuna dostça dokunuyor.

AHMET

Hayırlı akşamlar.

SİNEM

Sana da.

Ahmet salonun kapısına kadar gidiyor, sonra arkasını dönüp Sinem'e bakıyor, Sinem gülümseyerek ona el sallıyor, Ahmet de gülümseyerek elini kaldırıyor. Sonra salondan çıkıyor.

EXT. CAMİ ÖNÜ. GÜN

Necmi'nin cenaze namazı kılınıyor. Namazdan sonra herkes Bekir'e başsağlığı diliyor.

ALİ

Başın sağ olsun Bekir.

BEKİR

Dostlar sağolsun.

ALİ

Bırakma kendini bu kadar, ölümlü dünya.

Kahveci Ömer yanlarına geliyor.

ÖMER

Bekir amca, rahmetlinin kızı çok fena, bir bakıversen.

Bekir kalabalığın diğer ucunda bulunan 30 yaşlarında bir kadının yanına gidiyor telaşla.
Ferhat da polis arkadaşı Onur'la beraber cenazeden çıkanlar arasında.

ONUR

Rahmetli ne enteresan adamdı, ne zaman rastlasa siz nasıl polissiniz. Bu turistler altını
üstüne getiriyor Ürgüp'ün, sesinizi çıkarmıyorsunuz hiç derdi.

FERHAT

Takmıştı kafayı turistlere, hepsini nezarete atsak içi rahatlayacaktı.

ONUR

Toprağı bol olsun. Bunlar ne arıyor burada ya?

Cenaze namazından çıkmakta olan Serkan ve Ahmet'i görüyorlar.

FERHAT

Ne oldu ki, nereden tanıyorsun?

ONUR

Yok bir şey abi, boş ver şimdi.

FERHAT

Bana bak, Kemal'in cemaatçi abileri değil, değil mi bunlar?

ONUR

Aman abi gözünü seveyim bak cenazedeyiz, şimdi hır çıkmasın.

FERHAT

(dikkatle Ahmet ve Serkan'a bakıyor)

Hangisi bu Ahmet?

ONUR

Uzun boylu olanı abi.

FERHAT

Dün evlerine gittim, kapıyı açmadılar. Nasıl olsa sıkıştırdım bir yerde bugün yarın,
durun siz.

Serkan kalabalığın içinde onlara bakmakta olan Ferhat'ı görüyor, Ahmet'i uyarıyor. İkisi hızlı bir şekilde oradan gidiyorlar.

EXT. ISSIZ TOPRAK YOL. GÜN

Arka fonda bir hikâye anlatılıyor. İzleyeceğimiz görüntüler hikâyeyeyle beraber yol alıyorlar.

DIŞ SES(AHMET)

İbadet, ne büyük bir ticaret ve saadet, fisk ve Sefahet, ne büyük bir hasaret ve helâket olduğunu anlamak istersen; şu temsili hikâyeciğe bak, dinle...

İki asker üniforması giymiş adam ıssız bir yolda ilerliyorlar, bir süre sonra bir ormanın girişine varıyorlar. Yol ikiye ayrılmış, kısa bir yürüyüşten sonra iki yolun kesişme noktasına gelip öylece duruyorlar. Bu sırada yanlarına bir adam geliyor. Onlarla konuşuyor.

DIŞ SES(AHMET)

Bir vakit iki asker, uzak bir şehire gitmek için emir alıyorlar. Beraber giderler; tâ, yol ikileşir. Bir adam orada bulunur, onlara der: «Şu sağdaki yol, hiç zararı olmamakla beraber, onda giden yolculardan, ondan dokuzu büyük kâr ve rahat görür. Soldaki yol ise, menfaati olmamakla beraber, on yolcusundan dokuzu zarar görür. Hem ikisi, kısa ve uzunlukta birdirler. Yalnız bir fark var ki, intizâmsız, hükûmetsiz olan sol yolun yolcusu çantasız, silâhsız gider. Zahirî bir hiffet, yalancı bir rahatlık görür. İntizam-ı askerî altındaki sağ yolun yolcusu ise, mugaddî hülâsardan dolu dört okkalık bir çanta ve her adüvvü alt ve mağlûb edecek iki kıyyelik bir mükemmel mîrî silâhı taşımaya mecburdur.

Askerlerden biri sağ yolun başına geliyor, adamın bahsettiği 4 okkalık çantayı ve tüfeği, omzuna ve beline yükleyip, yola koyuluyor.

DIŞ SES(AHMET)

O iki asker, o muarraf adamın SÖZünü dinledikten sonra şu bahtiyar nefer, sağa gider. Bir batman ağırlığı omuzuna ve beline yükler. Fakat kalbi ve ruhu, binler batman minnetlerden ve korkulardan kurtulur.

EXT. VAHŞİ ORMAN. GECE

Askerlerden diğeri sol yolu seçiyor. Hava aydınlıkken birden kararıyor, bütün orman ona kötü bir tuzak kurmak için sinsice beklemekte gibi görünüyor. Sağda solda gördüğü, fakat algılayamadığı yaratıklardan korkarak, soluk soluğa koşmaya başlıyor. Koşuyor, koşuyor fakat o koştukça bütün orman daha bir karanlığa gömülüyor, sonunda karanlıkta kaybolup gidiyor, hızlı nefes alışverişleri duyulmaz oluyor.

DIŞ SES(AHMET)

Öteki bedbaht nefer ise, askerliği bırakır. Nizâma tâbi olmak istemez, sola gider. Cismi bir batman ağırlıktan kurtulur, fakat kalbi binler batman minnetler altında ve ruhu hadsiz korkular altında ezilir. Hem herkese dilenci, hem her şeyden, her hâdiseden titrer bir Sûrette gider. Tâ, mahall-i maksuda yetişir. Orada, âsi ve kaçak cezasını görür.

EXT. ORMAN. GÜN

Sağa giden asker, ormanın içinde yürüyor. Hava günlük, güneşlik. Bir dereden su içip, tanrıya şükrediyor. Ve güzel bir günbatımında uzaktan varacağı şehri görüyor, gülümseyerek bir an durup, üzerindeki yüklere daha sıkı sarılarak yoluna devam ediyor.

DIŞ SES(AHMET)

Askerlik nizâmını seven, çanta ve silâhını muhafaza eden ve sağa giden nefer ise, kimseden minnet almayarak, kimseden havf etmeyerek rahat-ı kalb ve vicdan ile gider. Tâ o matlup şehire yetişir. Orada, vazifesini güzelce yapan bir namuslu askere münasib bir mükâfat görür.

EXT. PERİ BACALARI. GÜN

Ahmet ve Kemal aşağıda peri bacalarının bulunduğu bir tepede oturuyorlar.

KEMAL

Demek sol yolu seçen kafir, sağ yolu seçen de müminmiş.

AHMET

Evet şakird.

KEMAL

(eliyle aşağıyı gösteriyor)

Peri bacalarının orada da aynı bu hikayedeki gibi iki yol var, ikisi de büyük otele çıkıyor. Ama sağdaki uzun, soldaki kestirme.

AHMET

(onun kafasını okşuyor)

Biliyorum.

KEMAL

Babam şeriatçı diyor sana, istemiyor seninle görüşmemi.

AHMET

Bir süre cemaat evine gelmesen iyi olur Kemal.

KEMAL

Ama ben gelmek istiyorum.

AHMET

(ayağa kalkıyor)

Hizmet evine gelmeden de ibadetini yapabilirsin.

KEMAL

(ayağa kalkıp, çocuksu bir coşkuyla konuşuyor)

Kısa, kestirme yollardan gidenlere engel olurum, cehennemın kıyısında duranları çekip kurtarırım.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Sinem'in de içinde bulunduğu tiyatro grubu elemanları sokakların duvarlarına oyunlarının afişlerini asıyorlar. Hepsi çok mutlu, şakalaşıyorlar. Ahmet Kemal'den ayrılmış yürürken onları görüyor, yanlarına gidip Sinem'le konuşmak istiyor, cesaret edemiyor. Tam arkasını dönmüş yürürken Sinem onu fark ediyor, adını seslenerek yanına koşuyor. Ahmet durup onu bekliyor.

SİNEM

Ahmet! Ne koşturuyorsun beni, dursana.

AHMET

Duymadım.

SİNEM

Dalgın kişilik seni, burada bu kadar insan uğraşıyoruz, insan bir merak edip bakmaz mı, ne yapıyor bunlar diye.

AHMET

Gördüm de işini bölmeyeyim dedim.

SİNEM

Haydi oradan, gel yardım et derim diye korktun değil mi?

AHMET

Yok estağfurullah.

Grup elemanları yanlarından geğerler, Ahmet'e dikkatle bakarlar.

SİNEM

Ben gitmeden haberleşelim, bir oturup konuşalım, olur mu? Gitmem lazım şimdi, oyun afişlerini dağıtıyoruz.

AHMET

Tamam, olur.

SİNEM

Ha, unutuluyordum az kalsın. Akşam Avanos'da oyun var, gelmek istersen diye.

AHMET

Gelirim bir aksilik çıkmazsa.

SİNEM

Tamam o zaman, görüşürüz akşam.

AHMET

Görüşürüz.

Sinem koşarak grup üyelerinin yanına gidiyor. Ahmet onun arkasından bakıyor.

INT. CEMAAT EVİ. AKŞAM

Ahmet evde namazını kılıyor, sonra üzerini değiştiriyor, aynada kendine bakıyor, mutlu olduğu görülüyor. Saate bakıyor, saatin 6'ya gelmek üzere olduğunu görünce evden çıkıyor. Sokak kapısının önünde onu beklemekte olan Ferhat'ı görünce şaşırıyor. Ferhat'la beraber boş bir arsaya gidiyorlar. Ferhat ona bağırıp çağırıyor, Ahmet de arada ona karşılık veriyor, Ferhat iyice sinirlenip onu tekme tokat dövmeye başlıyor. Ahmet yere yığılıyor.

INT. KEMAL'İN EVİ. AKŞAM

Çiğdem evde telefonla konuşuyor. Yüzünde üzgün bir ifade var.

ÇİĞDEM

Dönemem anne. Kemal'in okulu var burada. Zaten ona Kemal için katlanıyorum. Kemal olmasa...

Kapının zili üst üste çalıyor.

ÇİĞDEM

Anne ben seni ararım, tamam anneciğim, bende, görüşürüz.

Çiğdem kapıyı açtığında karşısında koşmaktan soluk soluğa kalmış Kemal'i görüyor.
Kemal annesini kolundan çekerek, kesik kesik konuşuyor.

KEMAL

Anne, anne koş. Ahmet abiyi dövmüşler çok fena.

ÇİĞDEM

Oğlum çekiştirme, kim dövmüş?

KEMAL

Bilmiyorum ki, söylemedi, gel bir bak anne yaa, çok fena olmuş.

Çiğdem bir anlık şaşkınlıktan sonra çantasını alıp Kemal'le beraber evden çıkıyor.

INT. CEMAAT EVİ. GECE

Ahmet cemaat evinin salonundaki kanepede yatıyor, Serkan ve Kemal endişeyle onun başında oturmuş, Ahmet'in yaralarını temizleyen Çiğdem'i izliyorlar.

INT. KARAKOL. GECE

Çiğdem karakolun bekleme salonunda oturuyor. Onur içeri giriyor.

ONUR

Yenge, çay içer misin?

ÇİĞDEM

(kızgındır)

İçtim Onur sağol.

ONUR

Ferhat abi gecikir belki. Ben söyleyeyim istersen geldiğini.

ÇİĞDEM

Yok, bekliyorum ben, buraya dönecek değil mi, eminsin?

ONUR

Evet buraya dönecek, karakoldayım bu gece, diyordu.

ÇİĞDEM

(sessizce)

Eve haber vermeye gerek yok tabi.

ONUR

Buyur yenge?

ÇİĞDEM

Yok bir şey Onur. Gelince söylersin burada olduğumu.

O sırada koridordan Ferhat'ın sesi duyulur.

ONUR

Heh, geldi yenge.

Ferhat içeri girer. Çiğdem'i görünce şaşırır.

ÇİĞDEM

Hoş geldin.

FERHAT

(Tedirgin bir şekilde Onur'a bakar)

Sen de hoş geldin. Hayırdır, bir durum mu var?

Onur ikisine bakar, sessizce odadan çıkar.

ÇİĞDEM

(ayağa kalkar, Ferhat'ın yanına gelir)

Sen işini çok mu seviyorsun Ferhat?

FERHAT

Bunu mu sormaya geldin bu saatte, Kemal nerede?

ÇİĞDEM

Evde.

FERHAT

Sen niye evde değilsin?

ÇİĞDEM

Ben de sana onu soracaktım, sen niye evde değilsin?

(Ferhat cevap vermek ister, Çiğdem onun sözünü keser)

Haa, doğru pardon, çalışıyorsun değil mi sen. Zaten bir sen çalışıyorsun yeryüzünde, bir tek sen önemlisin, senin yaptığın iş önemli, diğer her şey boş.

FERHAT

Çiğdem, eve git.

ÇİĞDEM

Sen niye evlendin ki Ferhat? Zaten işin olsa da olmasa da burada yatıp kalkıyorsun.
Canın sıkılmıyor, işgüzarlık edip çoluk çocuğu dövüyorsun.

FERHAT

Elin herifinin haklarını savunmak için mi geldin?.

ÇİĞDEM

Hayır, sana bunu getirmek için geldim.

(Girişteki sandalyenin kenarından bir bavul çıkarır)

Eve kadar zahmet etme, eşyaların burada.

Ferhat'ı iterek kapıdan çıkıyor. Ferhat onun arkasından bağırarak istiyor ancak vazgeçiyor, bavuluna bir tekme savuruyor.

INT. CEMAAT EVİ. GÜN

Ahmet uyanıyor, aynada Çiğdem'in merhem sürdüğü yüzüne, yaralarına bakıyor. Sonra tekrar yatağına yatıyor, ağzı burnu kanarken Çiğdem'in onu teselli etmek için saçlarını okşadığı sahne geliyor gözünün önüne, huzurla tekrar uykuya dalıyor.

INT. KAHVE. GÜN

Ahmet ve Fatih kahvede bir masada konuşmadan oturuyorlar. Fatih Ahmet'i inceliyor. Ahmet önündeki çay tabağıyla oynuyor.

FATİH

İyi gördüm seni bayağı, Ürgüp yaramış.

AHMET

(gölüyor)

Abi dalga geçme sende.

FATİH

Yok, dalga gemiyorum. Çok azimliymişsin sen, polis in oğlunu da cemaatçi yaparım,
hani zoru severim hesabı.

AHMET

Sen benimle uğraşmaya geldin yani İstanbul'dan buraya öyle mi?

FATİH

Yok oğlum be, zaten durup duruken akraba düğünü çıktı. Hanım tutturdu gidelim de
gidelim diye. Dükkanı bıraktım geldim Ürgüp'e. Bir de seni göreyim dedim, sen de
kimliğı belirli kişiler tarafından haşat edilmişsin. İyice moralim bozuldu, dalgaya
vuruyorum.

Bu sırada kahveye Bekir giriyor, Ömer'in yanına gidiyor, selamlaşıyorlar. Fatih ve
Ahmet'e bakarak aralarında sessizce konuşuyorlar. Fatih onlara doğru bakıyor.

FATİH

Tanıyor musun bunları?

AHMET

Eh işte, tanıyorum sayılır.

FATİH

(ayağı kalkıyor)

Haydi kalk gidiyoruz.

AHMET

Nereye?

FATİH

Şikâyet edeceğimiz adamı, böyle hiçbir şey yapmadan oturmayacağız herhalde.

AHMET

(Fatih'i kolundan tutup oturtur)

Abi boş ver, iş iyice dallanıp budaklanacak. Zaten son zamanlarda başıma gelmeyen kalmadı.

FATİH

(oturuyor, bir süre önüne bakıyor, söylemekten çekinir gibi konuşuyor)

İstanbul'da senin tayfaıyla karşılaştım.

AHMET

Benim tayfa?

FATİH

Sınıf arkadaşların işte. Yok, mu o Kerim, Ümit filan.

AHMET

Hıı.

FATİH

Anlattılar mevzuyu. Niye geldiğini öğrendik yani.

AHMET

Şaşırdın mı?

FATİH

Bir insanın günah işlemesine mi? Nesine şaşırayım bunun?

AHMET

Ben kendime çok şaşırdım, nasıl yaptım böyle bir şeyi, hala aklım almıyor. Sürekli kabus görüyorum, gecenin bir yarısı cemaat evinden çıkıp böyle tiksindirici bir şeyi nasıl yaptım anlamıyorum.

FATİH

Demek ki o an tiksınmemişsin.

AHMET

(kendi kendine konuşuyor gibidir)

Hayır, tiksindim. Sergilediği vücudu tiksindiriyordu beni ama...

FATİH

Ama ne?

AHMET

Ama aynı zamanda seyretmek istiyordum sergilediklerini.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Kemal yanında yaşıtı bir arkadaşıyla beraber duvardaki tiyatro afişlerini söküyor, arada bir de birileri görmesin diye etrafı kolluyor.

CEM

Tamam, yeter artık, yürü gidelim, bir gören olacak şimdi.

KEMAL

(elindeki yırtık afişlere bakıyor)

Bunlar hep kafir işleri şakird. Biz bunları yırttıkça sevap kazanıyoruz.

CEM

Bizim evdeki herkes gidiyor tiyatroya, biz gitmeyecek miyiz?

KEMAL

Bizim görevimiz tiyatroya giden, Allah'ın yolundan dönen kafirleri, doğru yola getirmek. Böyle şeyler şeytanın işi.

CEM

Ahmet abi mi dedi?

KEMAL

(büyük bir ciddiyetle)

O bir şey söylemedi, zaten hasta şimdi, onun yerine görevi ben devraldım, gel şimdi sana bir şey göstereceğim.

İkisi beraber uzaklaşıyorlar.

EXT.PERİ BACALARI. GÜN

Ahmet aşağıda peri bacalarının bulunduğu bir tepede oturuyor, Fatih'in sözleri kulağında yankılanıyor.

FATİH

Sen Allah'a dua et Ahmet, o affedicidir. Başkalarının affına ihtiyacın yok, sen yalnız Allah'a sığın.

Biri adını sesleniyor, Ahmet kapadığı gözlerini açıyor. Karşısında Sinem'i görüyor.

SİNEM

İyi misin?

AHMET

İyiyim, neden?

SİNEM

(Ahmet'in yüzündeki yarayı fark ediyor, endişeleniyor)

Yüzüne ne oldu?

AHMET

Önemli değil.

SİNEM

Nasıl önemli değil, haline bak.

Ahmet susuyor, sesini çıkarmıyor. Sinem onun yanına oturuyor.

SİNEM

Bu yüzden mi gelmedin oyuna?

Ahmet "evet" anlamında başını sallıyor.

SİNEM

Cemaat eviyle ilgili bir durum mu?

Ahmet sesini çıkarmıyor.

SİNEM

Değdi mi bari?

AHMET

Neye değdi mi?

SİNEM

(morali bozuk)

Boş ver.

Bir sessizlik oluyor. Sinem bir şey hatırlar gibi oluyor, gülümsüyor.

SİNEM

Bana doğum günümde bir kitap hediye etmiştin, hatırlıyor musun?

AHMET

Hatırlamaz mıyım?

SİNEM

Biz iyi arkadaşlık o zaman.

Ahmet başını sallayarak onaylıyor.

SİNEM

Ama şimdi değişti tabii her şey, değil mi? Sizde hoş karşılanmaz böyle arkadaşlıklar.

Ahmet cevap verecek gibi oluyor, Sinem lafını kesiyor.

SİNEM

Neyse, sorun değil. Zaten artık bir daha grşmeyiz herhalde.

AHMET

Neden?

SİNEM

Bilmiyorum, bir tuhafısın sen. Sanki beni yanında istemiyor gibisin.

AHMET

Estağfurullah.

SİNEM

Hah, bak bu işte.

AHMET

Ne bu?

SİNEM

Her lafıma cevap olarak "estağfurullah" diyorsun. Bende seni özledim. İyi ki karşılaştık diyeceğine... Estağfurullahmış, sana estağfurullah asıl.

Ahmet birden irkiliyor, ne diyeceğini bilemiyor. Sinem son sözlerini bağırarak söylediği için pişman oluyor. Sonra birbirlerine bakıp önce gülümsüyorlar, sonra da kahkahalarla

gülmeye başlıyorlar. Kendilerini durdurmaya çalıştıkça daha yüksek sesle gültüyorlar. Ahmet, Sinem'in elindeki plakete dikkat ediyor.

AHMET

O elindeki ne?

SİNEM

Bu mu, Avanos'da ki oyundan sonra ekip adına bana verdiler.

AHMET

Oyun çok beğenildi yani.

SİNEM

Tabii ne sandın. Yarın son oyun, burada oynuyoruz, Ürgüp'te. Ona geleceksin, karışmam.

AHMET

Söz, geleceğim.

Beraber kalkıp peri bacalarının olduğu yere iniyorlar. Peri bacalarının arasında dolaşıyorlar.

EXT. KAHVE ÖNÜ.GÜN

Kahvenin önünde Bekir önündeki kapalı tavlaya bakarak üzgün bir ifadeyle oturuyor. Kahveci Ömer yanına geliyor. Ona bir şey söylemek istiyor, vazgeçiyor. Yanında oturup onunla beraber kapalı tavlaya bakıyor. Sinem'in tiyatro grubundan bir grup genç kahvenin önünden geçiyorlar. Kahveci Ömer onları görünce neşeleniyor.

ÖMER

Merhaba gençler, buyrun.

Hepsi kahvenin önündeki taburelere oturuyorlar.

ÖMER

Ne içersiniz?

SİNAN

Çay var mı abi?

ÖMER

Olmaz mı? Murat, dışarıya altı çay. Eee, gençler yarın son oyun herhalde.

EMRE

Evet, yarın da oynayıp gidiyoruz artık.

ÖMER

Alışmıştık sizi burada görmeye.

SİNAN

Biz de alışmıştık, zor gelecek şimdi İstanbul'a dönmek.

BUKET

Ürgüp'de herkes sevmiyor ama tiyatroyu herhalde.

ÖMER

Nasıl?

SİNAN

Bir sokağa yapıştırdığımız afişleri yırtmışlar.

ÖMER

Alla alla. Burada olmaz öyle şeyler ama.

SİNAN

Biz de şaşırдық, önemli değil gerçi, bütün biletler satıldı ama garip.

Çırak Murat çayları getiriyor. Yaşlı bir adam elinde sazıyla kahveye geliyor. Diğerlerinden ayrı bir yere sessizce oturuyor. Hepsi ona bakıyor. Yaşlı adam sazını kılıfından çıkarıp çalmaya başlıyor. Bir türkü söylüyor, tiyatro grubundan Buket de bir süre sonra ona eşlik ediyor. Herkes türküyü dinliyor, yağmur yağmaya başlıyor.

Şen olasin Ürgüp dumanın gitmez
Kıratın acemi konağı tutmaz
Oğlun da çok küçük yerini tutmaz
Cemal'ım Cemal'ım algın Cemal'ım
Al kanlar içinde kaldın Cemal'ım

Ürgüp'ten de çıktığını görmüşler
Kıratının sekisinden bilmişler
Seni öldürmeye karar vermişler
Cemal'ım Cemal'ım algın Cemal'ım
Al kanlar içinde kaldın Cemal'ım

EXT. PERİ BACALARI. GÜN

Ahmet ve Sinem dolaşırken yağmura yakalanıyorlar. Bir peri bacasının dibine oturuyorlar. İkisi de çok mutlu görünüyor. Sinem başını Ahmet'in omzuna yaslayıp huzurla yağmuru izliyor. Ahmet biraz tedirgin oluyor fakat bir süre sonra o da Sinem'le beraber yağmurun ıslattığı manzarayı izlemeye başlıyor.

EXT. PERİ BACALARI. GÜN

Kemal arkadaşı Cem'le beraber peri bacalarının arasında ilerliyor. Yağmur artık dinmek üzere.

CEM

Niye geldik buraya, ne göstereceksin?

KEMAL

Bak şakird, bu iki yol var ya, bak biri kestirme, hemencecik büyük otele varıyorsun, diğeri de uzun olan.

CEM

Biliyorum, ne var.

KEMAL

Büyük otelde kalanların hepsi buradan geçerken bu kestirmeden gidiyorlar ya.

CEM

Eee, ne olmuş?

KEMAL

İşte onların hepsi kafir.

CEM

Nasıl?

KEMAL

Bak şakird.

Kemal'in zihninde Ahmet'in ona anlattığı hikâyedeki kareler canlanıyor. Kısa yoldan giden ve uzun yoldan giden askerin sonlarını Cem'e aktarıyor.

CEM

Vay be!

KEMAL

Yaa! İşte bizim görevimiz de bu kısa yoldan gidenlere engel olup Allah yoluna çevirmek.

CEM

Yani uzun yola göndermek.

KEMAL

Evet.

CEM

Biz var ya, peygamber gibi bir şeyiz, değil mi şakird?

KEMAL

(gururlu bir ifadeyle)

Ne sandın. Ama iki peygamber aynı anda olmaz. Ben peygamber olayım, sen de yardımcım ol.

CEM

Tamam, olur.

İkisi de uzun yoldan ilerleyerek gözden kayboluyorlar.

INT. KEMAL'İN EVİ. AKŞAM

Çiğdem yatak odasında Ferhat'tan kalan polis üniformasını katlayıp bir kutuya koyuyor. Kutuyu kucaklayıp evden çıkıyor, dış kapının önündeki büyük çöp kovasına atıyor. Tekrar içeriye giriyor, yatak odasında bir çerçevenin içinde duran düğün fotoğrafını alıyor, bahçeye bakan balkona çıkıyor. Çerçeveyi balkondan aşağı fırlatıyor, sonra rahatlamış bir şekilde duruyor, o zamana kadar hep topuz yaptığı saçlarını açıyor, sallıyor. Balkondaki bir sandalyeye oturup huzurla güneşin batışını seyretmeye başlıyor.

EXT. PERİ BACALARI. AKŞAM

Ahmet ve Sinem karşılaştıkları peri bacalarını gören tepede konuşmadan güneşin batışını izliyorlar.

SİNEM

(kendi kendine konuşur gibi)

Kâbuslar görüyorum demiştin ya...

AHMET

Evet. Aslında kâbuslar görmüyorum, aynı kabusun değişik biçimlerini görüyorum.

SİNEM

(çekinerek)

Onu mu görüyorsun?

AHMET

Kimi?

SİNEM

(mırıltıyla)

Fahişeyi...

AHMET

Evet.

SİNEM

(biraz düşünüyor, aklına bir şey gelmiş gibi Ahmet'e dönüyor)

Şimdi sen büyük bir günah işlediğini düşünüyorsun ya. Kendini cezalandırmak istiyosun. (gülümseyerek) Gerçi burası da sürgün yeri için fazla güzel bir yer ama.

AHMET

(manzaraya bakıyor)

Doğru...

SİNEM

Peki, kime karşı suçlu hissediyorsun. Tanrıya mı, cemaate mi?

AHMET

Nasıl yani?

SİNEM

(sesini yükseltiyor, Ahmet'i kışkırtmak istercesine üzerine gidiyor)

Bal gibi anladın işte. Allah'tan mı korkuyorsun, cemaattekilerin seni yargılamasından mı?

AHMET

(terliyor)

İkisi de aynı şey zaten.

SİNEM

(kızgınlıkla)

Değil. Bir tanrıya inanmak için bir kuruma, bir aracıya ihtiyacımız yok. Bu kâbusları Allah'a inancın yüzünden görmüyorsun.

AHMET

Günah işlediğim için görüyorum.

SİNEM

(Ahmet'in kulağına eğilerek bağıyor)

Bu kabusları sana gördüren Allah değil cemaat.

Ahmet cevap veremiyor. Sinem ayağa kalkıyor, plaketini alıp havaya kaldırıyor, Ahmet bu sessizliğin neden olduğunu merak edip kafasını kaldırıp ona bakıyor.

SİNEM

Bak buraya!

AHMET

Ne yapıyorsun?

SİNEM

(hızlı hızlı nefes alıp vererek, kızgınlık ve coşkuyla bağıyor)

Bu kabusları sana gördüren Allah'sa, o fahişeyle yattığın için cehennemlik olduğunu düşünüyorsa, alsın bununla beni parçalasın. Senin cezamı ben üstleniyorum.

Plaketi tepeden aşağı peri bacalarının üzerine doğru fırlatıyor, plaket havada savrulduktan sonra bir yere düşüp gözden kayboluyor, çıkardığı ses havada yankılanıyor.

INT. KEMAL'İN EVİ. AKŞAM

Çiğdem ev telefonuyla konuşuyor.

ÇİĞDEM

Yok anne haklısın, doğru karar verdim ben. Gittim eşyalarını da götürdüm karakola, zaten orada yatıp kalkıyordu, boşanmamız pek etkilemeyecek onu. Anne, Kemal'e söylemedim daha, bir iki gün geçsin söyleyeceğim. Tamam, konuşuruz, iyi geceler.

Kemal odasının kapısında durmuş onun telefon konuşmasını dinliyor. Çiğdem telefonu kapatıp, mutfığa giriyor. Kemal sessizce yatak odasına girip dolaplara bakıyor. Babasının kıyafetlerinin olduğu yerdeki askılıkların boş olduğunu görüyor. Boşalan çekmeceleri açıp kapıyor, en alt çekmecedeki bir kutu buluyor, kutunun içinden bir el tabancası çıkıyor. Kemal tabancayı incelerken Çiğdem'in ayak seslerini duyuyor. Işığı kapatıp odasına gidiyor. Silahı okul çantasına saklıyor.

INT. CEMAAT EVİ. GECE

Ahmet cemaat evinin kapısına anahtarını sokup içeri girmek üzere, tedirgin bir hali var, girmek istemiyor ama geri de dönemiyor, sonunda kapıyı açıp içeri giriyor. Yorgun bir halde salona giriyor. Karşısında oturan Sadık Uçaran'ı görünce şaşırıyor.

AHMET

Hocam!

SADIK UÇARAN

Bir hoş geldin yok mu mübarek?

AHMET

(şaşkınlığını atıp onun elini öpüyor)

Şaşırdım, hoş geldiniz.

SADIK UÇARAN

Hoşbulduk.

Bu sırada Serkan salona giriyor.

SERKAN

Hoşgeldin şakird.

SADIK UÇARAN

Serkan olmasa kapıda kalıyordum mübarek, nerelerdeydin?

AHMET

(ne diyeceğini bilemiyor)

Ben biraz öyle dışarıda...

SADIK UÇARAN

(Ahmet'in yüzünü inceliyor)

Niye bana haber vermedin durumunu?

AHMET

Önemsiz bir şey hocam, gerek görmedim.

SADIK UÇARAN

Bak mübarek, seni buraya getirmekle pek iyi etmedik. En hayırlısı senin İstanbul'a dönmen olacak.

AHMET

Sağ olun hocam, ben iyiyim burada, endişelenecek bir durum yok.

Ahmet'in ona karşı çıkmasına canı sıkılıyor. Serkan salondan çıkıyor.

SADIK UÇARAN

Ahmet, sen kaç yaşından beri hizmettesin?

AHMET

Altı hocam.

SADIK UÇARAN

O zamandan beri senin her ihtiyacın hizmet tarafından karşılandı. Sana rahmetli anne babanın yokluğunu hissettirmemeye çalıştık.

AHMET

Sağ olun.

SADIK UÇARAN

Senin için düşündüğümüz şey, üniversiteyi bitirdikten sonra hoca efendinin Azerbaycan'daki okullarından birinde gözetmenlik yapman.

Ahmet şaşkınlıkla ona bakıyor, ağzını açıp bir şey söylemek istiyor, cesaret edemiyor.

SADIK UÇARAN

Onun içinde senin bir an evvel üniversiteyi kazanman ve cemaate daha yararlı olmak için çalışman lazım. (Ahmet'in sırtını sıvazlıyor) Sen doğuştan şakirdsin.

Serkan salona geri dönüyor.

SADIK UÇARAN

Hocam, yatağınız hazır.

Sadık Uçaran ayağa kalkıyor.

SADIK UÇARAN

Ehh, yarın sabah namazından sonra yola çıkarız, sıcağa kalmayalım. Ahmet sen de eşyalarını topla yatmadan, sabaha zor olur. Haydi, mübarekler, hayırlı geceler.

SERKAN

Hayırlı geceler hocam.

AHMET

(rüyada gibi)

Hayırlı geceler...

Ahmet salonda sabaha kadar dolaşarak düşünüyor, saat sabahın dördünü gösterdiğinde gidip sırt çantasına birkaç giyecek koyuyor, kimseyi uyandırmamaya dikkat ederek, evden çıkıp gidiyor.

EXT. PERİ BACALARI. GÜN

Ahmet Sinem'le oturdukları tepede güneşin doğuşunu izliyor, cep telefonunda yanıp sönen ışığa bakıyor, Sadık Uçaran'ın aradığını görüyor. Birkaç aramadan sonra Sinem'in plaketi fırlattığı gibi telefonunu fırlatıyor.

EXT. OTEL. GÜN

Ahmet Sinem'in kaldığı otelin önüne geliyor. İçeri girip girmemekte kararsız kalıyor. Tiyatro grubundan iki kişi otelden çıkıyorlar. Ahmet'e garip bir şekilde bakıyorlar. Ahmet onlara bir şey sormak istiyor ama vazgeçiyor. Tam bu sırada otelin önündeki masada oturan Sinem'in sesini duyuyor.

SİNEM

(elindeki süslü el aynasını kapatıp çantasına koyuyor)

Birine mi bakmıştınız?

AHMET

(aynaya bakıyor)

Seni neden hep aynı şekilde buluyorum ben?

SİNEM

Belki de böyle bulmak istiyorsundur.

AHMET

Tabii, evet. Sende mi erken kalktın?

SİNEM

(ayağa kalkıyor)

Ben hep erken kalkarım, hadi gel, kahvaltı ısmarlayayım sana.

Ahmet'in koluna giriyor, yürüyorlar.

EXT. CEMAAT EVİ ÖNÜ-SOKAK. GÜN

Sadık Uçaran sinirli bir tavırla jeep ine binip gidiyor. Serkan onu uğurluyor.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Öğlen Ahmet ve Sinem bir lokantadan çıkıyorlar, Ahmet karşıdan gelen Çiğdem'i görüyor, durup konuşuyorlar.

ÇİĞDEM

Merhaba.

AHMET

(ona elini uzatıyor)

Merhaba.

Çiğdem şaşırarak onun elini sıkıyor. Ahmet yanındaki Sinem'e bakıyor, gülümsüyor, tanıştırmayı tanıştırmamakta kararsız kalıyor, Sinem Çiğdem'e gülümseyerek kafasını sallıyor, Çiğdem şaşkınlıkla Ahmet'e bakıyor.

AHMET

Nasılsınız?

ÇİĞDEM

Ben iyiyim, asıl sen nasılsın?

AHMET

Ben de daha iyiyim, çok daha iyiyim hatta.

ÇİĞDEM

Çok sevindim.

AHMET

Kemal nasıl? Görmüyorum birkaç gündür?

ÇİĞDEM

İyi, okula gidip geliyor işte.

AHMET

Akşama tiyatro oyunu var, biliyorsunuzdur. Sinem de oynuyor, Kemal'i de alıp mutlaka gelin.

ÇİĞDEM

(Ahmet'in söylediğini tam anlayamamış gibi dikkatle bakıyor)

Peki, gelirim.

AHMET

O zaman akşama görüşürüz.

ÇİĞDEM

Görüşürüz.

Çiğdem gidecekken Ahmet onu durduruyor.

AHMET

Teşekkür ederim.

Çiğdem gülümsüyor, "önemli değil" manasında başını sallıyor.

INT. KEMAL'İN EVİ. GÜN

Çiğdem eve giriyor. Kapının arkasına saklanmış Kemal elinde bir hediye paketiyle neşeyle karşılıyor onu.

KEMAL

(elindeki paketi sallıyor)

Sürpriz!

ÇİĞDEM

Bu ne bu?

KEMAL

Bugün anneler günü, unuttun mu?

ÇİĞDEM

(Kemal'e sarılıp öpüyor)

Ahh benim düşünceli oğlum. Hediye mi almış annesine. Açalım bakalım neymiş bu?

Çiğdem paketi açıyor, paketin içerisinde bir eşarp çıkıyor. Çiğdem şaşırıyor, ama belli etmemeye çalışıyor.

KEMAL

Beğendin mi?

ÇİĞDEM

Ahh, çok güzel, çok beğendim. Teşekkür ederim.

KEMAL

İslam'da hediyeleşmek sevaptır.

Çiğdem endişeyle ona bakıyor, zorlukla gülümsemeye çalışıyor.

EXT. TİYATRO ÖNÜ. AKŞAM

Ahmet tiyatro binasının önünde Sinem'le konuşuyor.

SİNEM

İnanmıyorum, sen sabah bizimle mi döneceksin yani İstanbul'a?

AHMET

Evet, İstanbul'da Fatih abi vardı, cemaatten ayrılan. Onunla konuştum, o ayarlayacak bana, İstanbul'da kalacak yer.

SİNEM

Süper, beraber dönüyoruz yani.

AHMET

Ben otobüsle döneyim diyorum Sinem, insanlara rahatsızlık vermeyeyim.

SİNEM

Saçmalama ne rahatsızlığı, ben konuşurum gruptakilerle, otobüs tutuldu zaten, boş yer var, biliyorum ben.

AHMET

Neyse boşver beni Juliet hanım, oyunun var birazdan, Romeo'ya konsantre ol sen.
Laflarını filan unutma.

SİNEM

Sen var ya çok sakın, sessiz gibi duruyorsun ama aslında çok gıcık bir tipsin, biliyorsun değil mi?

AHMET

O yüzden mi çağırıp duruyorsun beni İstanbul'a?

(Sinem'i taklit ederek)

Kalk gel, otobüste yer var, bizimle gel.

Sinem çantasını kafasına vuruyor, gülüşüyorlar.

INT. KEMAL'İN EVİ. AKŞAM

Ferhat evin önüne geliyor. Kapıyı açmak için anahtarını çıkarıyor. Sonra fikrini değiştirip zili üstüste çalıyor. Kimse açmayınca anahtarıyla kapıyı açıp içeri giriyor. Etrafa bakınıyor, kimseyi göremiyor, yatak odasına giriyor. Silahının olduğu çekmeceyi açıyor. Silahını bulamıyor.

INT. TİYATRO SALONU. AKŞAM

Bütün seyirciler yerlerine oturmuş, oyunun başlamasını bekliyorlar. Çiğdem oturduğu koltukta endişeyle etrafına bakınıyor. Yanındaki arkadaşı fısıltıyla soruyor.

EBRU

Kemal yok mu?

ÇİĞDEM

Dışarıda gördüm gelirken, geliyorum anne dedi, yok ortalıkta.

Çiğdem seyircilere bakarken en arka sırada oturan Ahmet'i görüyor. Başlarıyla selamlaşıyorlar. O sırada ışıklar sönüyor. Ahmet yerinden sessizce kalkıp salondan çıkıyor.

EXT. TİYATRO ÖNÜ. GECE

Kemal ve Cem tiyatro binasını görebildikleri bir yerde bekliyorlar.

CEM

Ahmet abi niye içeride acaba?

KEMAL

O da gizli göreve dâhil işte, kâfirlerin arasına sızıp, içeriden yakalayıp getirecek.

CEM

Hee, doğru ya. Aa, şu Ahmet abi değil mi?

Tiyatro binasının önünde kendilerine doğru yürüyen Ahmet'i gösteriyor.

KEMAL

Evet, o.

CEM

Yanımıza geliyor.

EXT. PERİ BACALARI. AKŞAM

Ahmet peri bacalarının arasında yürüyor. Birden Kemal'in seslerini duyuyor. Arkasına bakıyor ama karanlıkta kimseyi göremiyor.

DIŞ SES(KEMAL)

Ahmet abi hasta şakird, görevi devralma sırası bizde.

Ahmet kimseyi göremeyince adımlarını sıklaştırıyor.

DIŞ SES(KEMAL)

Bak anlaşalım, ben peygamberim, sen de yardımcısın.

Ahmet korku içinde hızlı hızlı yürümeye devam ediyor.

DIŞ SES(KEMAL)

Korkutup kaçıracağız onları buradan.

Ahmet soluk soluğa kısa ve uzun yolun başına geliyor. Kendini can havliyle uzun yola atıyor.

DIŞ SES(KEMAL)

Çok büyük sevaba giriyoruz şakird, kökünü kazıyacağız onların.

Ahmet soluk soluğa duruyor, yere çömeliyor, birkaç saniye sessizlik oluyor. Birden tepesinde duran birini fark ediyor. Bağırarak istiyor ancak korkudan sesi çıkmıyor. Kemal namluyu Ahmet'in kafasına dayıyor, kelime-i şehadet getirerek tetiğe basıyor. Ahmet yere yığılıyor.

EXT. TİYATRO ÖNÜ. AKŞAM

Seyirciler tiyatrodan çıkıyorlar, Çiğdem de çıkıyor, etrafına bakıyor, Kemal ve Cem'i görüyor. Kemal'e sesleniyor, Kemal suçlu bir şekilde Çiğdem'in yanına geliyor.

ÇİĞDEM

Neredesin sen oğlum, ne yapıyorsun dışarıda?

KEMAL

(bir şeyler uydurmaya çalışıyor)

Seni arıyordum ben.

ÇİĞDEM

Annecim, içeri girdim ya ben, geliyorum dedin sen de. Neler karıştırıyorsun sen?

Bu sırada uzaktan onları gören Ferhat yanlarına geliyor.

FERHAT

Ne oldu, bir şey mi var?

Çiğdem ve Kemal onu görünce şaşırıyorlar, Çiğdem soğuk bir tavır takınıyor, Kemal korkuyla babasına bakıyor.

ÇİĞDEM

Yok bir şey.

FERHAT

Niye bağıryorsun o zaman?

ÇİĞDEM

Bağırmiyorum ben konuşuyorum. Hayırdır, sen niye geldin?

FERHAT

Eve uğradım beni silahı almak için, bulamadım, bir yere mi kaldırdın?

ÇİĞDEM

Yoo, silah milah görmedim ben.

FERHAT

Görmedin mi, kim aldı o zaman?

(hışımla Kemal'e döner)

Sen mi elledin len yoksa?

KEMAL

(birden ağlamaya başlar)

Baba, ben yerine koyacaktım sadece bakmak için almıştım.

ÇİĞDEM

(panikle bağırır)

Oğlum sen deli misin, ne işin var senin silahla?

FERHAT

Çiğdem, bir dur. Ne yaptın sonra silahı?

KEMAL

Çantama koydum.

ÇİĞDEM

(Kemal'in çantasını aceleyle alır, içeri karıştırmaya başlar)

Ver çabuk babana geri.

KEMAL

Yok ki çantada, Ahmet abi aldı gitti.

FERHAT

(Kemal'e doğru eğilir, omuzlarından sarsar)

Doğru söyle, şimdi alacağım ayağımın altına, ne yaptın silahla?

KEMAL

Valla billa doğru söylüyorum, Ahmet abi geldi demin, ben silahı gösteriyordum,
elimden aldı, şu tarafa doğru gitti.

Parmağıyla peri bacalarına giden yolu gösteriyor.

INT. TURNE OTOBÜSÜ. GÜN

Tiyatro oyuncularını otobüsle İstanbul'a dönüyorlar. İçlerinden biri (Buket) elindeki meyve suyundan plastik bardaklara doldurup oturanlara veriyor. Koltuklardan birinin başına geliyor. Kulağında kulaklıkla pencereden bakan kıza sesleniyor.

BUKET

Juliet.

(kız onu duymuyor, Buket onu dürtüyor)

Ses yok. Juliet.

Kız dönüyor, gülümseyerek kulaklığını çıkarıyor. (Onun Sinem olmadığını görüyoruz)

CANAN

Ahh dalmışım, teşekkürler dadı.

BUKET

(bardağı ona uzatıyor, gülerek)

Yarasın Juliet kızım.

Gülüşüyorlar, otobüs yoluna devam ediyor.

EXT. TİYATRO ÖNÜ. AKŞAM

Ahmet seyirciler içeri girerken ayakta tek başına duruyor. Arada konuşuyor. Ama karşısında kimse yok.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Ahmet yolda yürürken Çiğdem'le karşılaşiyor. Ahmet'in yanında kimse yok.

EXT. OTEL. GÜN

Ahmet tiyatro grubunun kaldığı otelin önünde duruyor. Otelden çıkan oyuncular ona garip bir şekilde bakıyorlar. Ahmet bir masanın önünde gözünü bir sandalyeye dikmiş konuşuyor ancak sandalye boş.

EXT. PERİ BACALARI. GÜN

Ahmet peri bacalarını gören tepede tek başına güneşin batışını izliyor.

EXT. PERİ BACALARI. GÜN

Ahmet dolaşırken yağmura yakalanıyor. Bir peri bacasının dibine oturup yağmuru izliyor.

INT. KAHVE. GÜN

Ahmet kahvede bir masada tek başına oturmuş, önündeki çay tabağıyla oynuyor. Arada bir sessizce kendi kendine konuşuyor. İçeriye giren Bekir ona garip bir şekilde bakıyor.

EXT. ÜRGÜP'TE BİR SOKAK. GÜN

Tiyatro oyuncuları sokakların duvarlarına oyunlarının afişlerini asıyorlar. İçlerinde Canan da var, Ahmet ona dikkatlice bakıyor, sonra yolun ortasında onlara yakın bir yerde ayakta durmuş karşısında biri varmış gibi konuşuyor. Oyuncular onun yanından geçerken garipseyerek ona bakıyorlar. Ahmet arkalarından bakıyor.

INT. TİYATRO SALONU. AKŞAM

Ahmet boş tiyatro salonunda boş bir koltuğun önünde ayakta durmuş konuşuyor. Sonra yürüyor, salondan çıkacakken arkasına dönüp boş koltuğa gülümseyerek el sallıyor.

INT. KARAKOL. GÜN

Çiğdem karakolun bekleme odasında yaşlı gözlerle oturuyor. Ferhat elinde çay dolu iki bardakla içeri giriyor. Çaylardan birini Çiğdem'e verip yanına oturuyor. Bir süre konuşmadan oturuyorlar.

ÇİĞDEM

Ferhat.

FERHAT

Efendim.

ÇİĞDEM

Ya Kemal yapmış olsaydı gerçekten.

FERHAT

(susar, boşluğa bakar)

ÇİĞDEM

Yani gerçekten böyle bir şey olmuş olsaydı, ne yapardık o zaman?

FERHAT

(ağlamamak için dudağını ıssırır)

Bilmiyorum Çiğdem, hiç bilmiyorum.

ÇİĞDEM

Ben de...

Susarak yan yana oturmaya devam ederler.

INT. TİYATRO SALONU. AKŞAM

Çiğdem oyun başlamak üzereyken seyirciler arasında göz gezdiriyor, Kemal'i arıyor, en arkada oturan Ahmet'i görüyor, başlarıyla selamlaşıyorlar. Işıklar kararınca Ahmet yanında oturan kişinin elini Ahmet'in elinin üzerine koyduğunu fark ediyor. Elinin üzerindeki uzun kırmızı tırnaklı kadın elini görünce irkilerek kafasını çevirip yanına bakıyor, fahişeyi görünce hızla salondan çıkıyor.

EXT. PERİ BACALARI. AKŞAM

Ahmet karanlıkta peri bacalarının arasında Kemal'den aldığı silahla yürüyor. Peşinde onu takip eden fahişeden kaçıyor. İleride Sinem'i görüyor, hızlı hızlı ona doğru koşuyor. Arada arkasına baktığında fahişeyi görüp daha hızlı koşmaya başlıyor. Birden yol ayrımına geliyor, kısa yola doğru hızlıca koşuyor, Sinem ise yolun sağ tarafında kayboluyor. Ahmet kan ter içinde yere oturuyor, hemen arkasında fahişenin soluğunu hissediyor, fahişenin yüzü ensesine değiyor, Ahmet elindeki silahı başına dayayıp kendini vuruyor.

SONUÇ

Türk sinemasının başlangıcından itibaren insanın dini yaşantısını, dini algılama biçimini konu edinmiş filmlerde görüyoruz ki, din olgusu hiçbir zaman dramatik çatışmada “nefs” in karşısında duran bir şey olmamıştır. Yani hiçbir karakter kendi istekleri ve tanrının ona yapmasını zorunlu kıldığı şartlar arasında bir seçim yapmak durumunda bırakılmamış, bununla ilgili içsel bir hesaplaşma yaşamamıştır. Din bu dramatik çatışmada karakterlerin birbirleriyle uğruna savaş verdikleri bir olgu olarak çizilmiştir. Din bu çatışmada geleneksel tarafı simgeleyen karakterin yenilikçi karaktere karşı savunduğu ideolojik bir malzeme biçiminde işlenmiştir.

Günümüzde ise Türk sinemasında din olgusunun ağır bastığı filmlerde artık bu olgunun yavaş yavaş toplumsal malzeme olmaktan çıkarak, ruhani yönünün de işlenebildiğini, insan mizacında yarattığı değişimleri gözleme imkânı bulabildiğimiz eserler ortaya konulduğunu görüyoruz. Yani batı dramasında karakterin istemine karşı olan gücün tanrı ve onun emirleri olması durumunda karakterin yaşayacağı içsel çatışmayı, Türk sinemasının son dönem bu tarz filmlerinde de gözleme imkânı bulabiliyoruz.

Örneklere, Cumhuriyet’in ilk yıllarında toplumun o günkü yapısı gereği din olgusu moderniteyi korumak amaçlı sosyal yaşamın dışına itilmeye çalışılırken bu durum da Muhsin Ertuğrul’un o dönemde çektiği filmlere aynen yansımıştır. Cumhuriyet’in ilk yıllarında modernizmin izlediği ilerlemeci ve aydınlanmacı yol din olgusunu kendine tehdit olarak görür, bu yüzden saldırı serttir: Vurun Kahpeye filminde olduğu gibi. Ancak toplumun yapısı değiştiğinde, modernitenin geçirdiği değişime paralel olarak her şey sosyal yaşam içinde kendi içinde özgürleşmeye, sosyal alana çıkmaya başlamıştır: Takva örneğinde olduğu gibi. Bu yüzden Takva filminde din de diğer olgular gibi “normalleşerek” işlenebilmeyi başarmıştır.

Bu durum da gösteriyor ki din olgusu artık ideolojik bir gruplaşmanın temsili anlamında toplumsal ölçekten, bireyin iç dünyasındaki çatışmalara yani bireysel ölçüğe evriliyor, bu anlamda tematik olarak dinin ele alınışı da lehte ya da aleyhte sloganvari bir tarafgirlikten sıyrılmaya başlıyor.

Ben de Şakird’i yazarken din olgusunu hem bu kadar yoğun olarak kullanıp hem de onu Takva örneğinde olduğu gibi “propaganda malzemesi” yapmadan nasıl

işleyeceğim problemi üzerinde çok durdum. Bu konuda en büyük yardımcım Said Nursi'nin hikâyeleri oldu. Çünkü senaryoda karakterler birbirlerine neyin günah neyin sevap olduğunu öğretiyorlar çoğu zaman. Böyle bir senaryonun didaktik olmadan istediğini anlatabilmesi bu hikâyeler sayesinde oldu. Senaryoda bir din anlatısı var ancak kimse kimseyi karşısına alıp uzun konuşmalar yapmıyor, seyirciye neyin günah neyin sevap olduğunu anlatma derdine düşmüyor.

Sonuç olarak ortaya çıkan bu senaryo, Türk Sineması'nda din üzerine yaptığım okumalar ve izlediğim filmler sayesinde daha da şekillendi. Neyi yapıp neyi yapmamam gerektiği konusunda bana ışık tuttu.

KAYNAKÇA

- Soykan, Ömer Naci, **Sanat Sosyolojisi**, Dönence Basım ve Yayın Hizmetleri, İstanbul, 2009.
- Aslanyürek, Semir, **Senaryo Kuramı**, Pan Yayıncılık, İstanbul 2007
- Yalsızuçanlar, Sadık, **Görüntü ve Gerçek**, Yıl:1, Sayı:2, İstanbul 2003
- And, Metin, **İslam, Din Adamları ve Tiyatro**, Türk Dili Dergisi, No: 189, Haziran 1967, www.karagoz.net/islam_dinadamlari_tiyatro.htm 15-02-2007
- Lüleci, Yalçın, **Türk Sineması ve Din**, Es Yayınları, İstanbul 2008
- Ünser, Orhan, **Din ve Sinema**, Antrakt, Sayı:72, Eylül 2003
- Menekşe, Orhan, **Türk Sinemasında Din ve Din Adamı İmajı**, II. Uluslar Arası Dini Yayınlar Kongresi, 2005 Ankara
- Onaran, Alim Şerif, **Muhsin Ertuğrul Sineması**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1981
- <http://www.khaos.info/edebi-mevzular/6091-antik-yunan-mitolojisinden/>
- Özgüç, Agah, **Türlerle Türk Sineması**, Dünya Kitapları, İstanbul 2005
- Candemir, Özgüç, **Türk Sinemasında Dini Filmler**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1986 Eskişehir
- Evren, Burçak, **Yeşilçam ve İnanç Sineması**, Antrakt, Sayı:72, İstanbul 2003
- Refiğ, Halit, **Sinemada Ulusal Tavır**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2007
- Refiğ, Halit, **Düşlerden Düşüncelere Söyleşiler**, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2001
- Esen, Şükran, **80'ler Türkiye'sinde Sinema**, Beta Yayınları 2000
- Uçakan, Mesut, **Türk Sineması'nda İdeoloji**, Düşünce Yayınları, İstanbul 1977
- Dönmez Colin, Gönül, **Kadın, İslam ve Sinema**, Agora Kitaplığı, İstanbul 2005
- Diriklik, Salih, **Fleşbek**, Cilt:1, İstanbul: Söğüt Ofset, 1995
- Hazar, M. Nedim, **Milli Sinema'nın Serüveni**, Antrakt, Sayı:72, Eylül 2003
- Özden, Tuba, Milli Sinema Dönüyor, <http://www.the-imam.com/html/sayfalar/basindan/006.html>

Evren, Burçak, **Œimdi Onlar İktidar**, Sonsuzkare, Yıl:1, Sayı:1, Mayıs 2003

Deniz, Tuba Özden, **Türk Sineması'nın Din İle İmtihanı**,
<http://www.tumgazeteler.com/?a=2643796>

Erdem, Tuna, **Empire**, Merkez Gazete Dergi Basım Yayımcılık, Sayı:2 Ocak 2007